
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ
та
ПЛАН ЗАХОДІВ
НА 2025-2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

ПЕРШОТРАВНЕВСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

с. Мозолецьке – 2024

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

In partnership with
Canada

Першотравневська
сільська рада

Стратегія розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року розроблена за підтримки ініціативи «Інклюзивне відновлення за лідерства громад» (CLIR) проекту «Супровід Урядових реформ в Україні» (SURGe), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International.

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА	7
1.1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК	8
1.2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ	10
1.3. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	13
1.4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ	21
1.5. ІНФРАСТРУКТУРА ТА ПОСЛУГИ.....	27
1.6. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	43
1.7. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	44
1.8. БЮДЖЕТ ТА ФІНАНСОВИЙ СТАН ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	48
1.9. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ	55
1.10. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ	57
1.11. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	58
РОЗДІЛ 2. SWOT-АНАЛІЗ.....	62
РОЗДІЛ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	76
РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	85
РОЗДІЛ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	87
5.1. СТРУКТУРА ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ	88
5.2. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. МУНІЦИПАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ПОСЛУГИ – ПРИСТОСОВАНІ ДЛЯ ПОТРЕБ РІЗНИХ ГРУП ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.....	89
5.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗГУРТОВАНА АГРАРНА ГРОМАДА СПРИЯЄ РОЗБУДОВІ БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩА	93
РОЗДІЛ 6. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ	96
РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ	100
РОЗДІЛ 8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ	102

Стратегія розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади. Стратегія розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265. В основу розроблення Стратегії закладено принципи управління, орієнтованого на результат (Result-Based Management, RBM) – методології планування та моніторингу реалізації державної політики, що орієнтується на розв’язання нагальних суспільних проблем або задоволення потреб груп бенефіціарів, сфокусована на досягненні результату та дає змогу рухатись до нього у оптимальний спосіб.

Стратегія узгоджується з стратегічними і оперативними цілями стратегічних документів державного та регіонального рівнів: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, оновлено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940 «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки») та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року (затверджено рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 №624-24/VI).

Для організації процесу стратегічного планування і актуалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади було прийнято рішення Першотравневської сільської ради від 23 червня 2022 року №4482 «Про початок розроблення проекту стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року», яким утворено Робочу групу для підготовки проекту Стратегії та затверджено її персональний склад.

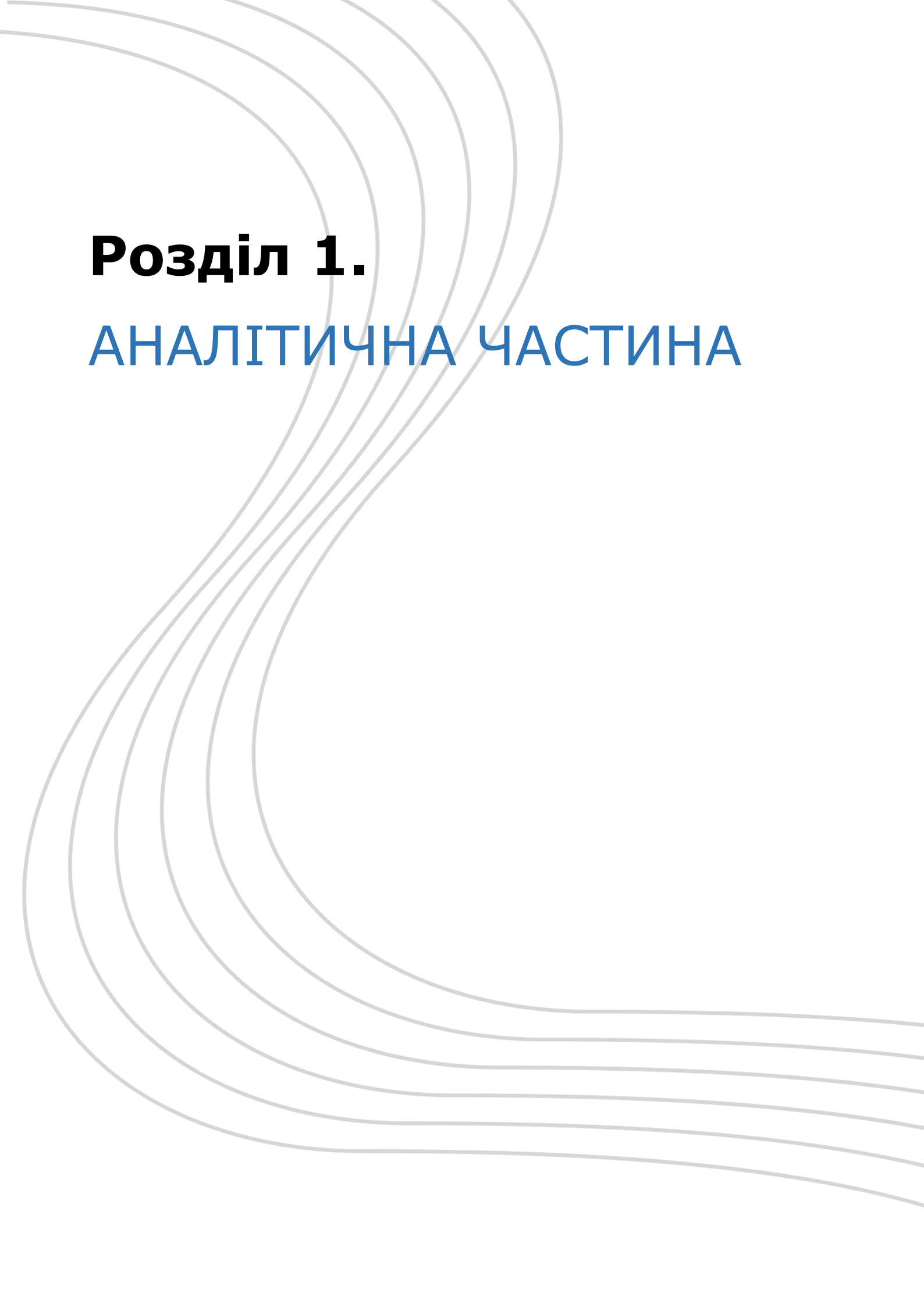
Аналіз соціального-економічного стану Першотравневської сільської територіальної громади та проблем її розвитку, SWOT – аналіз, визначення сценаріїв розвитку громади, формування дерева стратегічних та оперативних цілей, завдань було здійснено спільними зусиллями Робочої групи для підготовки проекту Стратегії та за експертної підтримки ініціативи «Інклюзивне відновлення за лідерства громад» (CLIR) проекту «Супровід Урядових реформ в Україні» (SURGe), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International.

Стратегія розвитку громади покликана об’єднати зусилля усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесових структур, влади та громадських активістів – задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади. З огляду на це, до процесу формування бачення і визначення пріоритетів розвитку громади були долучені представники органів місцевого самоврядування, бізнес спільноти, освітяни,

медики, представники громадянського суспільства та ін. Зокрема з метою оцінки потреб, виявлення проблем та визначення пріоритетів соціально-економічного розвитку Першотравневської сільської територіальної громади в процесі розроблення Стратегії впродовж листопада-грудня 2022 року опитування мешканців громади, представників бізнесу, і впродовж травня-червня 2024 року відбулось опитування представників ОМС та комунальних підприємств.

Для забезпечення публічності та прозорості процесу розроблення Стратегії через офіційні веб-сайт та сторінки сільської ради в соціальних мережах проводилось інформування про результати стратегічних сесій, оприлюднення проєкту Стратегії із визначенням строків і форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, а також організовано його громадське обговорення впродовж грудня 2024 року.

Відтак Стратегія розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року є документом, що враховує спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та орієнтований на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя її мешканців.

The background of the page features several light gray, wavy, curved lines that originate from the left side and sweep across the page towards the right, creating a sense of movement and depth.

Розділ 1.

АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК

Природні та кліматичні умови сприяли ранньому і щільному заселенню сучасної території Першотравневської сільської територіальної громади (далі – Першотравневська громада), про що свідчать залишені давнім населенням археологічні пам'ятки. Поблизу Дніпра на території сучасної Першотравневської громади люди почали оселятися ще понад 40-35 тисяч років тому. Про давнє заселення цієї території свідчать численні археологічні знахідки нерухомих об'єктів.

Територія теперішньої Першотравневської громади історично належала до складу Великої Скіфії. На території громади знаходяться скіфсько-сарматські кургани національного та місцевого значення. Знайдено чимало об'єктів неолітичної і бронзової доби та елементів ямної, катакомбної, багатопружкової кераміки (бабинської), зрубної культури.

Територія громади належала до центру запорізького козацтва. Через землі громади пролягав Чумацький шлях, яким тяглися валки до Криму по сіль та рибу.

У другій половині XIX ст. на території сучасної Першотравневської громади поруч з українцями виникали поселення німецьких колоністів (меноніти). Зокрема, їхні поселення були біля с. Лошкарівка, с. Маринопіль с. Олександрівка, с. Олександропіль, село Західне. Чимало єврейських поселенців було у селах Чистопіль, Таврійське та Голубівка.

Після Жовтневої революції в державі розпочався процес насильницької колективізації, наслідком якої стало масове створення колгоспів та радгоспів. На території громади налічувалося вісім колгоспів та чотири радгоспи.

Господарства займалися вирощуванням сільськогосподарських культур, розширенням молочнотоварного напрямку, почали розвивати тваринництво, свинарство, вівчарство, городництво, птахівництво.

У період другої світової війни в населених пунктах громади відбувалися жорстокі бої між радянськими та німецькими військами. Найбільш активні бої були в місцях с. Криничувате, с. Олександропіль, с. Лошкарівка, с. Павлопілля, с. Новоіванівка, с. Лукіївка, с. Лебединське.

В 1968 році, за рахунок державних коштів, почали зводити корпуси нових пташників поблизу села Першотравневе (сьогодні – Мозолевське), що дало початок розвиток інфраструктури населеного пункту.

Однією зі знакових подій – початок у 70-х роках в с. Східне будівництво водойми (ставка) для накопичення стратегічного запасу води для м. Нікополь, це будівництво закінчилось на початку 80-х років.

У 90-х роках аграрний сектор України охопила глибока економічна криза – сільське господарство зазнало величезних збитків, аграрний сектор гостро потребував реформ, збитковими були колгоспи та радгоспи громади.

На початку 90-х років ХХ століття в Україні розпочався процес реформування аграрного сектору. Колгоспи та радгоспи перетворювалися на приватні структури, вільний вибір селян різних форм господарювання. Сутністю аграрних перетворень в громаді – зміна власності на селі: роздержавлення і приватизація земель, паювання сільськогосподарських угідь, переданих у колективну власність аграрних підприємств, реструктуризація у нові організаційно - правові структури,

З 1995 року відбулося розпаювання земель колективної власності. В результаті паювання земель, кожен член колективу та пенсіонер, який працював у даному колективному господарстві, отримав сертифікат на право на земельну частку (пай). 7534 осіб стали власниками земельних паїв.

Подальший розвиток одержали на приватній власності на землю особисті селянські господарства, створена нова форма господарювання – фермерство. Колективні сільськогосподарські підприємства, реформовані у різні господарські формування ринкового середовища.

В процесі реформування, здійснено перерозподіл землі між сільськогосподарськими підприємствами, фермерськими господарствами та особистими селянськими господарствами.

Розвиток садівництва бере початок з 1989 року започатковане ТОВ «Агрофірма «Сади України».

З 2000 року почала розвиватися переробна промисловість – запрацювали невеликі олійниці.

В 2002 році на територію Першотравневської сільської ради заходить одне з найбільших підприємств ЗАТ ПК «Дніпровський». На території громади станом на 01.01.2024 року здійснюють свою господарську діяльність понад 55 підприємств різних форм власності.

На території Першотравневської громади збереглися історичні пам'ятки археології, які представлені переважно курганами та могильниками (II-I тис. до .н. е.).

Висновки

1. Наявність сприятливих природних та кліматичних умов обумовили заснування поселень та ведення життєдіяльності на території сучасної Першотравневської громади ще багато віків тому (перші ознаки людської присутності датуються 40-35 тис. років до н.е.). Історичний експурс про розвиток і ведення господарської діяльності на території громади вказує на її потенціал для розвитку сільського господарства та суміжних галузей економіки.

2. На території Першотравневської сільської територіальної громади збереглися 229 пам'яток архітектурної та культурної спадщини, різних періодів історичного розвитку українських земель – від початку II тисячоліття до нашої ери. Вони можуть стати локаціями для відвідування туристами. Проте «туристичного магніту» у громаді нема.

1.2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

Першотравневська сільська територіальна громада (далі – Першотравневська СТГ) була утворена відповідно до Розпорядження КМУ від 12 червня 2020 р. № 709-р [«Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Дніпропетровської області»](#).

Територія Першотравневської сільської ради згідно з територіальним устроєм України входить до складу Нікопольського району Дніпропетровської області.

Першотравневська СТГ розташована в південно-західній частині Дніпропетровської області (рисунок 1.1) у степовій зоні. Межує громада на півночі з Софіївською ТГ Криворізького району, на заході – з Вакулівською ТГ Криворізького району, на сході – з Червоногригорівською ТГ Нікопольського району та Новопокровською ТГ Дніпровського району, на півдні – з Покровською ТГ Нікопольського району, на південному заході – Апостолівською ТГ Криворізького району.

Рисунок 1.1. Розташування Першотравневської громади в межах Дніпропетровської області

Віддаленість від адміністративного центру громади до його населених пунктів складає від 4 км до 60 км (рис. 1.2).

Площа території Першотравневської СТГ становить 795,4 км² (24,5 % території Нікопольського району). Громада є найбільшою за площею серед громад Нікопольського району.

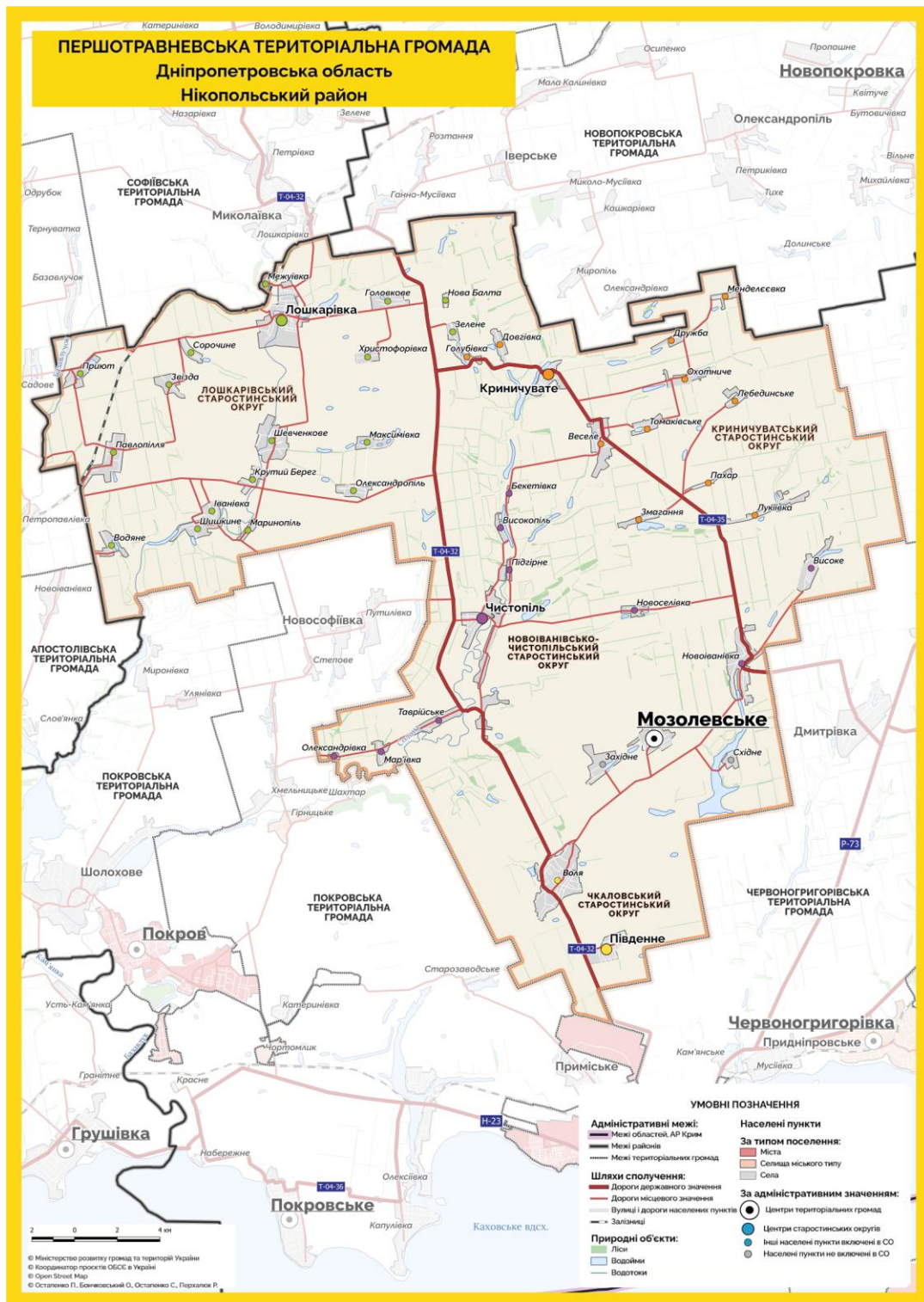

Рисунок 1.5. Розташування Першотравневської громади в межах Дніпропетровської області

Чисельність населення станом на 1 січня 2024 р. – 11912 осіб. Усе населення громади проживає в сільських населених пунктах та поселеннях. За кількістю населення громад займає шосте місце в районі. Проте з огляду на площу території – громада є малозаселена. Густота населення – 15,0 особи на км², що в 5,3 рази менше, ніж у Нікопольському районі, і майже в 6,5 рази менше, ніж у Дніпропетровській області.

Адміністративний центр громади знаходиться в с. Мозолевське, яке розташоване на відстані – 120 км від обласного центру (м. Дніпро) та 27 км від районного центру (м. Нікополь).

До складу Першотравневської громади входить 45 населених пунктів: село Мозолевське (адміністративний центр громади) та села Західне, Східне, Новоіванівка, Новоселівка, Високе, Чистопіль, Таврійське, Мар'їне, Олександрівка, Підгірне, Бекетівка, Високопіль, Веселе, Голубівка, Довгівка, Дружба, Змагання, Криничувате, Лебединське, Лукіївка, Менделеєвка, Охотниче, Пахар, Томаківське, Водяне, Головкове, Звізда, Зелене, Іванівка, Крутий Берег, Лошкарівка, Максимівка, Маринопіль, Межуївка, Нова Балта, Олександропіль, Павлопілля, Приют, Сорочине, Христофорівка, Шевченкове, Шишкіне, Воля.

Відповідно до рішення Першотравневської сільської ради від 28.09.2021 року №2800-1/УІІ «Про утворення старостинських округів Першотравневської сільської ради та затвердження нової редакції Положення про старосту» на території громади утворено 4 старостинських округи (таблиця 1.1).

Особливостями Першотравневської громади є розташування на її території чорноземної степової зони рівнинного рельєфу місцевості помережаної балками. А також наявність великої кількості населених пунктів (45) при одночасній невисокій густині населення 15 осіб на 1 км², що майже у 5 разів менше в середньому по країні.

Таблиця 1.1. Старостинські округи Першотравневської сільської ради

Назва старостинського округу	Центр старостинського округу	Населені пункти старостинського округу (перелік сіл)
Новоіванівсько – Чистопільський	с. Новоіванівка	с. Новоіванівка, с.Бекетівка, с. Високе, с. Високопіль, с. Мар'ївка, с. Новоіванівка, с. Новоселівка, с. Олександрівка, с. Підгірне, с. Таврійське, с. Чистопіль
Чкаловський	с. Воля	с.Південне, с. Воля
Лошкарівський	с. Лошкарівка	с. Водяне, с. Головкове, с. Звізда, с. Зелене, с. Іванівка, с. Крутий Берег, с. Лошкарівка, с. Максимівка, с. Маринопіль, с. Межуївка, с. Нова Балта, с. Олександропіль, с. Павлопілля, с. Приют, с. Сорочине, с. Христофорівка, с. Шевченкове, с. Шишкіне
Криничуватський	с. Криничувате	с. Веселе, с. Голубівка, с. Довгівка, с. Дружба, с. Змагання, с. Криничувате, с. Лебединське, с. Лукіївка, с. Менделеєвка, с. Охотниче, с. Пахар, с. Томаківське

В таблиці 1.2 наведено основні характеристики Першотравневської СТГ у складі району та області.

Таблиця 1.2. Першотравневська СТГ у складі Нікопольського району і Дніпропетровської області

Регіон	Площа ¹ , км ²	Площа у % до загальної площі району/області	Населення, осіб	Населення у % до населення району/області ²	Густота населення (осіб/км ²)
Першотравневська громада	795,4	24,49 / 2,49	11914	4,6 / 0,38	15,0
Нікопольський район	3246,7	/ 10,15	259040	/ 8,37	79,8
Дніпропетровська область	31974,0	-	3096000	-	96,8

Висновки

1. Головною географічною перевагою Першотравневської громади є її розташування, однак розвиток транспортної логістики та ефективного використання потенціалу громади гальмується незадовільною якістю автомобільних шляхів.

2. Першотравневська громада є найбільшою за площею серед громад Нікопольського району і шостою за кількістю населення. Відтак громада є малозаселеною. Густота населення – 15 осіб на км² (в 5,3 рази менше, ніж у Нікопольському районі, і в 6,5 рази менше, ніж у Дніпропетровській області). Це можна вважати позитивним фактором для оселення в громаді та ведення життєдіяльності.

1.3. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Ландшафтні особливості рельєфу. Рельєф території Першотравневської громади характеризується найбільш унікальним рівнинно-балковим ландшафтом у всьому Степовому екорегіоні в межах України. Територія, головним чином, представлена землями рівнинного характеру з невеликими балками (у тому числі лісисті та трав'янисті), сухими луками, водоймами, сільськогосподарськими угіддями та населеними пунктами. На території громади розміщений природнозаповідний об'єкт – Базавлуцький прибережно-річковий комплекс.

Кліматичні умови. Клімат Першотравневської громади помірно-континентальний, з малосніжною зимою та тривалим і сухим літом. Середньорічна температура повітря становить 8,6°C, найнижча вона у лютому (мінус 9,0°C), найвища – в липні (36,0°C). Перехід середньої добової температури повітря через 0°C настає весною в середині березня та осінню в кінці листопада.

¹ Атлас адміністративно-територіального устрою України. 2021. <https://www.minregion.gov.ua/press/news/stvoreno-atlas-novogo-adminterustroyu-ukrayiny/>; Паспорти Дніпропетровської області, Першотравневської сільської територіальної громади

² Чисельність наявного населення (за оцінкою) по регіонах, районах, територіальних громадах та населених пунктах на 1 січня 2022 р. https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/open_data/2022/225_2022.xlsx; дані Першотравневської сільської ради

Загалом на території громади переважає степовий клімат ([аридний клімат](#)). Опади влітку мають зливовий характер, загалом опадів 450-550 мм на рік. Відносна вологість повітря коливається від 60 % у теплий період року до 88 % у холодний період року.

Однією з особливостей клімату громади є значні коливання погодних умов з року в рік. Помірно вологі роки змінюються різко посушливими, які нерідко посилюються дією суховіїв. Загалом клімат характеризується відносно холодною зимою з нестійким сніговим покривом та спекотним, посушливим літом.

Загалом природно-кліматичні умови – сприятливі для вирощування цінних сільськогосподарських культур – озимої пшениці, ячменю, соняшнику, ріпаку.

Земельні ресурси та ґрунти. Загальна площа земельних ресурсів громади складає 79 540,6 га. (таблиця 1.3), з яких 91% – землі сільськогосподарського призначення.

Таблиця 1.3. Земельні ресурси Першотравневської громади

Вид земель	Площа, га	Питома вага, %
Сільськогосподарського призначення, у т. ч.:	72316,66	90,92
рілля	60648,70	76,25
пасовища	9060,13	11,39
багаторічні насадження	959,72	1,21
сіножаті	115,00	0,14
під господарськими будівлями та дворами	822,96	1,03
інші землі	700,58	0,88
Лісогосподарського призначення	3090,26	3,89
лісові землі	2938,26	3,69
чагарники	52,00	0,06
Забудовані землі, у т. ч.:	2497,26	3,14
землі житлової та громадської забудови	443,82	0,56
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2 053,43	2,58
заповідні землі	8,64	0,01
Землі водного фонду, у т. ч.:	1172,41	1,47
заболочені землі	464,33	0,58
землі історико-культурного призначення	1,6	0,002
Всього:	79 540,57	100

Землі лісогосподарського призначення на 95% покриті лісовими насадженнями (основні дерева – дуб, біла акація та клен) і на 5% – чагарниками. Водночас майже 40% земель водного фонду покриті болотами (відкриті заболочені, землі без рослинного покриву).

У структурі площі забудованих земель, 82% становлять землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

На території громади переважають чорноземи звичайні малогумусні та чорноземно-лучні поверхнево-солонцоваті ґрунти (рис. 1.3). Такі чорноземи

звичайні різної глибини гумусового шару та механічного складу, що разом із сприятливими природно-кліматичними умовами області дозволяють вести інтенсивне сільське господарство, сприяють вирощуванню усіх зернових культур та дають змогу отримувати високоякісне продовольче зерно.

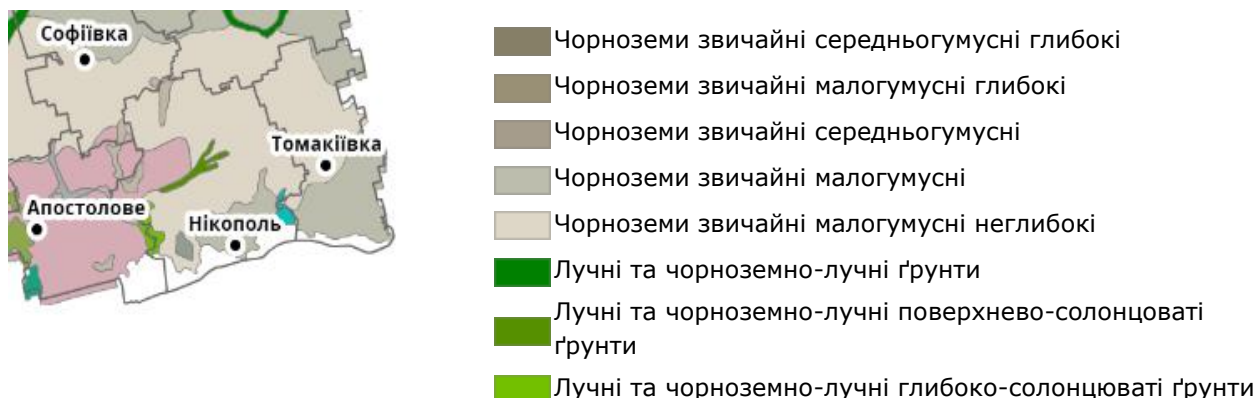

Рисунок 1.6. Ґрунти Першотравневської громади¹

За даними порталу [SuperAgronom.com](https://superagronom.com), ґрунти Першотравневської громади є високородючими. За 100-бальною шкалою вони перебувають в діапазоні 66-80 балів.

Водні ресурси. У відповідності до геолого-структурної будови та гідрогеологічних умов переважна частина території Дніпропетровської області, у тому числі Першотравневської громади, належить до практично непридатної щодо організації централізованого водопостачання за рахунок підземних вод. Втім вода, головним чином, береться зі свердловин. Зрошувального фонду у громади немає.

Водні ресурси Першотравневської громади представлені поверхневими водами (річками, болотами, ставками, меліоративними каналами), ґрунтовими та підземними водами. Територія громади, як і Дніпропетровської області загалом, має критично низьку забезпеченість за місцевими водними ресурсами і складає 0,24 тис. м³/рік на одну людину. Основними річками, що протікають територією громади є Базавлук (Лошкарівський старостинський округ) та Солона (Новоіванівсько-Чистопільський старостинський округ) з їх притоками. Загалом на території громади є 32 водні об'єкти.

У грудні 2023 року та січні 2024 року на території Нікопольського району здійснювався відбір проб та лабораторні дослідження стану і якості [водних ресурсів](#). Виявлені незначні відхилення за санітарно-хімічними показниками (хлороформ, тригалогенметани, перманганатна окиснюваність, каламутність, кольоровість). На території Першотравневської громади у більшості населених пунктів вода не відповідає нормативам питної води, тому використовується лише для технічних цілей. В селах, де відсутнє централізоване водопостачання, організовані пункти роздачі питної води, привезеної з обладнаних свердловин.

Стан річок погіршується через ерозію ґрунту, використання хімічних речовин у сільському господарстві. Особливо забрудненою в Першотравневській громаді є річка Солона.

Рівень ґрунтових вод знижується через інтенсивне використання. Якість ґрунтових вод погіршується через забруднення з сільськогосподарських угідь.

Корисні копалини. Корисні копалини Першотравневської СТГ представлені, головним чином, ресурсами осадового походження. Переважаючим видом викопної сировини є будівельні матеріали – поклади граніту, глини, піску та марганцевої руди.

Граніт та марганцеву руду у Першотравневській громаді видобувають поблизу сіл Воля та Олександрівка. Випуск марганцево-рудного концентрату здійснюють на збагачувальних фабриках АТ «Покровський ГЗК».

Біорізноманіття. *Рослинний світ.* Зональна природна рослинність Першотравневської громади – *різнотравно-типчаково-ковилова*, в окремих місцях – *типчаково-ковилова* (ковила, типчак, тонконіг вузьколистий, пирій повзучий, горлиця весняний, суниця зелена, шавлія поникла, вероніка весняна, конюшина альпійська й гірська, люцерна та ін.) збереглася тільки по схилах балок, на деяких ділянках вододілів, ґрунти яких малопридатні для орання.

На яружно-балкових та схилових місцевостях зростають сухолюбні та каменелюбні степові рослини, байрачне рідколісся із дуба, клена гостролистого й татарського, в'яза, ясеня, дикої груші, яблуні, ліщини; чагарники, що включають терен, бересклет, бузину, шипшину, степову вишню та ін.

Тваринний світ. Фауна Першотравневської громади, як Дніпропетровщини в цілому, є типовою для степової зони України – представлена степовими і деякими лісовими тваринами (69 видів ссавців, 246 видів птахів, 12 видів і підвидів плазунів, 10 земноводних, 59 риб).

Хоча й не часто, але можна зустріти на території громади вовка, річкову видру й борсука, кабана, козулі, лісову й кам'яну куницю, тхора, горностая. Більш численними є лисиця і єнотовидний собака, ласка. Серед птахів краю типовими є лунь степовий, лунь болотний, кібчик, яструб та інші хижі, дрофа, журавель, жайворонок, перепел, куріпка сіра, грак, ворона сіра, ластівка, горобець, шпак.

Загалом в річках та ставках можна зустріти до 60 видів риб. Серед них, як аборигени – щука, сом, карась, лящ, судак, так і завезені людиною види – білий амур, види товстолобика, короп та ін. З плазунів на території громади водяться гадюка степова, полоз жовтопузий, вуж, ящірки, жаба зелена й ін.

Природоохоронні території. Частково на території Першотравневської СТГ розташований об'єкт природно-заповідного фонду – ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Базавлуцький прибережно-річковий комплекс» (на території сіл Лошкарівка (240,6697 га), Павлопілля (397,0 га), Чистопіль (546,3680 га), Шевченкове (256,6 га)). Заказник створений з метою збереження

ландшафтного та біологічного різноманіття. Територія заказника пропонується до включення до складу об'єктів Смарагдової мережі.

Екологічний стан території. Головними забруднювачами в громаді є підприємства, які розташовані неподалік за межами громади, зокрема АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат» (має кар'єр на території громади) та АТ «Нікопольський завод феросплавів». Обсяг викидів на рік кожного з цих об'єктів становив у 2021 р. 9 346,12 тон і 23 221,52 тон, відповідно. При цьому, обсяг шкідливих викидів у 2021 році порівняно з 2020 роком зріс на 25,8%. Крім цього шкідливі викиди здійснюють пересувні засоби та сільськогосподарські підприємства. Як наслідок, медико-екологічна ситуація Нікопольського району в цілому і Першотравневської громади, зокрема має статус – дуже напружена. А такі хвороби як гострий інфаркт міокарда, туберкульоз, бронхіальна астма та дитяча захворюваність є одними з найвищих в області та Україні.

Стан атмосферного повітря. Атмосфера території Першотравневської СТГ, як Нікопольського району в цілому, відноситься до однієї з найбільш забруднених в області. Станом на травень-червень 2024 року, якість повітря в Нікопольському районі Дніпропетровської області добра. [Індекс якості повітря](#) (AQI) для дрібнодисперсного пилу (PM2.5) становить 11, що вказує на мінімальний вплив на здоров'я людей. Також середньообласне значення має громада за обсягами викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на 1 км², а саме 10-18 т. Основними забруднюючими речовинами атмосфери громади є діоксид азоту, оксид вуглецю, діоксид сірки та речовини у вигляді суспендованих твердих частинок.³

Стан водних ресурсів. Річка Солона та її притоки, що протікають територією Першотравневської громади є майже повністю замулені і втратили своє значення як водні джерела. Річки громади найбільше забруднені сільськогосподарськими стоками, як наслідок підвищена частка іонів амонію та нітратів⁴. У таблиці 1.4 наведено показники використання води суб'єктами господарювання Першотравневської громади, які відповідно до [Порядку ведення державного обліку водокористування](#) зобов'язані звітувати про використання води (за даними Державного водного кадастру за розділом: «[Водокористування](#)»)⁵.

З огляду на підлив військами РФ дамби Каховської ГЕС, постійні обстріли м. Нікополь та територій Першотравневської та суміжних громад, з високою ймовірністю можна припустити, що поверхневі води на території громади зазнали забруднення, проте фактичні дані, які б дозволили це підтвердити – відсутні (станом на кінець червня 2024 року).

³ Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2023 – 2027 роки Дніпропетровської зони. Дніпро. 2023р.

⁴ Фактичні дані відсутні.

⁵ <https://data.gov.ua/dataset/cadastre-water-use>

Таблиця 1.4. Використання води у Першотравневській СТГ у 2022 році, млн м³

Показник	Дніпропетровська область	Нікопольський район	Першотравневська громада
Кількість водокористувачів, які звітують (одиниць)	841	93	16
Забрано із природних водних об'єктів, всього у т. ч.	941,52	38,81	0,371
<i>із підземних водних об'єктів</i>	73,678	5,492	0,034
Використано свіжої води, всього у т. ч.	672,548	29,717	2,02
<i>на питні і санітарно-гігієнічні потреби</i>	105,126	8,11	0,106
<i>на виробничі потреби</i>	534,874	16,152	1,653
<i>на потреби зрошення</i>	21,555	4,217	0,242
<i>на інші потреби</i>	10,994	1,239	0,018
Загальне водовідведення	554,957	13,43	0,006

Водночас існує *тенденція обміління водойм* Першотравневської СТГ. Зокрема з 32 ставків, 10 – пересохли. Найбільш вагомим чинником обміління водойм громади, за даними досліджень Інституту водних проблем і меліорації НААН України, є зміни клімату. Окрім того, посилює негативний вплив змін клімату на обміління групи поверхневих і підземних вод також розробка двох відкритих гранітних кар'єрів (АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат»), що спричиняє зменшення балансу свердловин для отримання питної води.

Технічна та технологічна спрямованість меліоративних систем на переважне або виключно водовідведення в умовах значного зменшення водонадходження є дуже важливим чинником посилення процесів обміління річок та озер. Це обумовлює *необхідність реалізації термінових заходів з модернізації та реконструкції наявних меліоративних систем* з метою зміни їх цільового призначення з переважного забезпечення функції водовідведення на реалізацію функції водорегулювання шляхом акумуляції, перерозподілу та мінімізації відведення стоку.

Усі очисні споруди, які не забезпечують достатнього очищення стічних вод, належать до комунальної сфери, знаходяться в незадовільному технічному стані, недовантажені, потребують реконструкції чи капітального ремонту. Загалом ступінь зношеності водопровідно-каналізаційних мереж і очисних споруд комунальних підприємств громади складає від 50 до 80 %.

Ще одним чинником обміління є підлив окупаційними військами Каховського водосховища, що змусило водокористувачів Дніпропетровщини збільшити навантаження на забір води з підземних та інших джерел водних об'єктів області.

Стан ґрунтів. Використання земель без чіткого еколого – економічного та соціального обґрунтування стає причиною виникнення багатьох негативних явищ як екологічної, так і економічної природи. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель, відсутність ротації сівозмін призводить до зниження родючості ґрунтів через їх переущільнення, втрати грудкувато-зернистої структури, водопроникності та аераційної здатності з усіма екологічними наслідками, що звідси випливають.

За антропоєкологічною оцінкою, сумарне пестицидне навантаження на ґрунти (в умовних одиницях Кс) в межах громади перебуває нижче середини загальноукраїнського діапазону і оцінюється як умовно допустиме.

Водночас проблемою для ґрунтового складу громади є високий вплив вітрової ерозії. Загалом рівень деградованості земель Першотравневської громади оцінюється на рівні 30-40%, що є одним з найвищих показників у Дніпропетровській області.⁶

Стан поводження з ТПВ. Утворювачами відходів у громаді є населення, установи, підприємства та організації. Через відсутність техніки та працівників, які б працювали на відповідній техніці, а також через відсутність мешканців у віддалених населених пунктах збір та вивезення ТПВ здійснюється не на всій території громади. Загалом із 45 населених пунктів Першотравневської громади лише у 3 надаються послуги з вивезення твердих побутових відходів комунальними підприємствами, решта вивозиться стихійно. Відтак, рівень охоплення населених пунктів цією послугою складає лише 6,7%. Побутові відходи вивозяться з періодичністю тричі на місяць.

Обслуговування житлово-комунального господарства Першотравневської сільської територіальної громади покладене на місцеві комунальні підприємства. Збирання відходів здійснюється безконтейнерним методом. Сміттєвидалення здійснюється за графіками вивезення твердих побутових відходів спецавтотранспортом комунальних підприємств.

Встановлені тарифи на вивезення ТПВ загалом покривають витрати комунальних підприємств. Переважна більшість мешканців оплачує послуги з вивезення ТПВ на регулярній основі.

Системою роздільного збирання відходів населення громади не охоплено. Робота з населенням щодо важливості запровадження сортування відходів та їх роздільного збирання в громаді проводиться, проте роздільне збирання відходів досі не запроваджено.

В громаді немає власного МБВ, вивіз ТПВ відбувається на сміттєзвалища, що розташовані на території сусідніх громад.

Чинна у громаді система санітарного очищення населених пунктів недосконала та не забезпечує достатнього контролю за санітарним станом території. Мешканці будинків приватного сектору здійснюють часткове захоронення та переробку (згодовування харчових відходів домашнім тваринам, спалювання, перепрівання та перетворення в перегній) побутових відходів самостійно в своїх садибах. Недостатня організація збирання ТПВ в приватному секторі призводить до утворення несанкціонованих стихійних звалищ в балках, лісопосадках і т. п., що

негативно впливає на екологічний і санітарний стан території і довкілля. Також на збільшення накопичення ТПВ негативно впливає відсутність мережі збору для вторинної переробки синтетичної тари і пакувальної продукції та продукції побутового вжитку.

На території Першотравневської сільської ради виробнича діяльність із переробки відходів не здійснюється.

Висновки

1. Кліматичні умови (зокрема, тепле літо) та родючість земельних ресурсів громади сприятливі для розвитку аграрної сфери. Природні умови громади особливо сприятливі для вирощування цінних сільськогосподарських зернових та олійних культур. Також на території громади є значні поклади корисних копалин, зокрема марганцевої руди.

2. На території громади переважають ґрунти чорноземного типу. Ґрунти Першотравневської громади є високородючими (середній показник гумусового горизонту – 63 см), через те вони максимально зорані та широко використовуються у сільському господарстві. Як наслідок, у структурі земель громади найбільшу питому вагу займають сільськогосподарські угіддя – 90,9 %, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель. Крім цього, територія громади відноситься до зони підвищеної вітрової ерозії. Саме тому багато земель є виснаженими і потребують заходів відновлення та рекультивування.

3. Запаси поверхневих вод недостатні для їх використання на різні потреби. Спостерігається дефіцит у водному балансі території, у тому числі щодо забезпеченості мешканців громади питною водою.

4. Територія громади є недостатньо екологічно чистою. Хоча у громаді майже відсутні великі підприємства-забруднювачі довкілля, однак забруднення атмосфери, головним чином, здійснюється підприємствами суміжних територіальних громад (АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат» та АТ «Нікопольський завод феросплавів»).

5. Для забезпечення належного санітарного стану у громаді організовано збирання та вивезення твердих побутових відходів, яке здійснюється за унітарною (валовою) системою, що на відміну від роздільної системи унеможлиблює відбір вторинної сировини безпосередньо на об'єктах їх новоутворення.

6. Побутові відходи вивозяться з періодичністю тричі на місяць та тільки з 3-х населених пунктів громади (таким чином рівень охоплення населених пунктів громади (їх загалом 45) цією послугою складає лише 6,7%), що становить високий ризик забруднення довкілля.

7. Екологічними викликами на території громади, які потребують реагування, є потреби в модернізації/заміні об'єктів водопровідно-каналізаційних мереж і очисних споруд (знос сягає 80 %), забезпеченні організованого збору та вивезення відходів у всіх населених пунктах громади (зокрема у віддалених від

адміністративного центру громади, де проживають мешканці), запровадженні системи роздільного сортування відходів (хоча б пластику).

1.4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Демографічна ситуація, вікова і гендерна структура населення. Станом на 01.01.2024 року в Першотравневській громаді проживало 11914 осіб (таблиця 1.5). 100% від загальної кількості жителів становило населення, що проживало у сільській місцевості.

Таблиця 1.5. Населення Першотравневської СТГ у розрізі населених пунктів та вікового складу (станом на 01.01.2024 р.), осіб

Населений пункт	Всього мешканців	в тому числі		
		молодшому за працездатний	працездатному	старшому за працездатний
Бекетівка	0	0	0	0
Веселе	772	151	419	202
Високе	167	15	106	46
Високопіль	15	0	10	5
Водяне	44	6	24	14
Головкове	120	20	58	42
Голубівка	9	1	5	3
Довгівка	72	14	44	14
Дружба	0	0	0	0
Західне	154	21	104	29
Звізда	58	8	30	20
Зелене	41	6	10	25
Змагання	121	37	67	17
Іванівка	40	11	20	9
Криничувате	447	142	203	102
Крутий Берег	62	19	31	12
Лебединське	209	24	137	48
Лошкарівка	1311	415	704	192
Лукіївка	119	30	56	33
Максимівка	66	20	32	14
Мар'ївка	42	5	21	16
Маринопіль	32	3	19	10
Межуївка	15	5	8	2
Менделєєвка	68	12	41	15
Нова Балта	0	0	0	0
Новоіванівка	1061	247	539	275
Новоселівка	61	8	39	14
Олександрівка	0	0	0	0
Олександропіль	151	9	98	44
Охотниче	72	11	44	17
Павлопілля	732	185	388	159
Пахар	0	0	0	0
Мозолєвське	1060	219	566	275
Південне	1168	276	602	290
Підгірне	3	0	0	3
Приют	44	2	32	10
Сорочине	59	4	42	13
Східне	72	11	46	15

Населений пункт	Всього мешканців	в тому числі		
		молодшому за працездатний	працездатному	старшому за працездатний
Таврійське	174	15	109	50
Томаківське	31	8	20	3
Христофорівка	73	19	43	11
Чистопіль	920	162	482	276
Воля	1898	399	1070	429
Шевченкове	272	43	150	79
Шишкіне	79	40	29	10
Разом по громаді	11914	2623	6448	2843

Найбільш заселеними населеними пунктами громади є адміністративний центр громади (с. Мозолевське), села Воля, Лошкарівка, Південне, Новоіванівка (усі мають понад 1000 мешканців), а також села Чистопіль (розташоване практично в центрі громади і з населенням 920 осіб), Веселе (772 мешканці) та Павлопілля (732 мешканці). Сумарно в цих 6 населених пунктах проживає майже дві третини мешканців громади (62,3% усіх мешканців громади). Водночас на території громади є 5 сіл, де мешканців не залишилося (Бекетівка, Дружба, Нова Балта, Олександрівка, Пахар), на межі зникнення села Підгірне, Високопіль, Голубівка, Довгівка, Зелене, Іванівка, Маринопіль, Межуївка, Сорочине, Христофорівка.

У віковій структурі населення громади переважають особи працездатного віку (рисунок 1.4). Їх частка становить 54% усіх мешканців громади (проти 61,2% у Дніпропетровській області). Питома вага дітей у громаді становить 22% мешканців громади і дещо перевищує аналогічний обласний показник (17,1% населення області – діти до 16 років). Майже кожен четвертий мешканець громади – у старшому за працездатний вік. Водночас в окремих селах громади (Зелене, Мар'ївка) частка осіб старших за працездатний вік перевищує 40% мешканців відповідного населеного пункту (таблиця 1.6). А в с. Підгірне проживає лише 3 особи старші за працездатний вік, що ставить під загрозу подальше існування цього населеного пункту.

Рисунок 1.7. Вікова структура населення Першотравневської громади

У структурі природного руху населення громади простежується тенденція як до збільшення народжуваності (позитивна тенденція), так і до зменшення смертності

(позитивна тенденція). Аналіз природного руху населення в с. Мозолевське відображає тенденційність в усій громаді (таблиця 1.6). Незважаючи на позитивні тренди, чисельність померлих все ж багатократно перевищує чисельність народжених.

Таблиця 1.6. Природний рух населення у с. Мозолевське, осіб

Показники	2021	2022	2023
Народжені	3	3	5
Померлі	44	38	32
Природний приріст	-41	-35	-27

Міграційний рух населення, на перший погляд, вказує на зростання привабливості території громади, особливо для проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Втім, специфіка цих переселенців полягає в тому, що це переважно мешканці Нікополя, які використовують громаду як дачу міського мешканця.

У гендерній структурі постійного населення Першотравневської громади наявне певне переважання жінок (жінки становили 54,5% усього населення громади проти 45,5% чоловіків). Гендерна ситуація в громаді практично ідентична із гендерною ситуацією у районі (жінки – 54,6% населення Нікопольського району, чоловіки – 45,4%) та області (жінки – 54,3% населення Дніпропетровської області, чоловіки – 45,7%).

Внутрішньо переміщені особи (ВПО). Після початку повномасштабної збройної агресії РФ проти України Першотравневська громада поповнилась великою кількістю внутрішньо переміщених осіб. Кількість зареєстрованих ВПО станом на 01.01.2024 – 9173 осіб або 43,5% усього населення громади, з них 3755 чоловіків та 5418 жінок. За показником кількості ВПО в громаді по відношенню до місцевих мешканців Першотравневська громада займає одне з перших місць в Україні. Водночас значна частка ВПО є тимчасовими, оскільки це мешканці м. Нікополь, які мають дачі або родинні зв'язки на території громади (їх частка в загальній кількості ВПО в громаді сягає 70-75 %).

У віковій структурі ВПО переважали особи у віці від 18 до 60 років – 51,7% усіх ВПО у громаді (4470 осіб, в т. ч. 1861 чоловік та 2879 жінок). Частка дітей до 18 років становила 22,8% усіх ВПО у громаді (2090 осіб, в т. ч. 1051 хлопець та 1039 дівчат), частка осіб у віці понад 60 років – 25,5% усіх ВПО у громаді (2343 особи, в т. ч. 843 чоловіки та 1500 жінок).

Відтак, з огляду на вікову структуру ВПО, Першотравневська громада має додатковий людський потенціал для розвитку, за умови інтеграції ВПО в соціальне та економічне життя громади. А з огляду на невелику кількість мешканців в окремих селах громади – можливість для забезпечення ВПО місцем для проживання.

Ринок праці. Потенційна пропозиція робочої сили в Першотравневській СТГ (населення у працездатному віці) становить приблизно 6,4 тис. осіб, або 54 % усього населення.

Демографічне навантаження на працездатне населення у Першотравневській громаді в 2023 році становило 459 осіб на 1000 працездатних осіб. При цьому навантаження особами старшими за працездатний вік становило 239 осіб на 1000 працездатних осіб, а дітьми віком до 14 років – 220 осіб на 1000 працездатних осіб. Слід зазначити, що демографічне навантаження в Першотравневській громаді є вищим, ніж у середньому по Дніпропетровській області, де на 1000 працездатних осіб припадало 327 осіб молодшого і старшого за працездатний вік. Головним чином це зумовлено навантаженням на працездатних особами старшими за працездатний вік, яке у Першотравневській громаді в 1,5 рази вище порівняно з середнім показником по Дніпропетровській області.

Характерним для ринку праці в громаді є те, що незважаючи на мобілізацію чоловіків до лав ЗСУ після початку війни, зайнятість серед мешканців громади зростає. Цьому сприяла наявність великих аграрних, а також промислових підприємств в громаді. За відкритими даними, на початок 2024 року в юридичних осіб (на підприємствах, установах, організаціях), які функціонують на території Першотравневської СТГ і подали звітність, було зайнято 2835 особи, що на 1,8 % більше порівняно з початком 2021 року.

Зайнятість у Першотравневській громаді сконцентрована, головним чином, в аграрній сфері, промисловості та в суспільному секторі економіки, який охоплює установи та організації сфери публічного управління (державні та місцеві), соціальної безпеки, законності і правопорядку, освіти, охорони здоров'я, соціальних та культурних послуг незалежно від їх організаційно-правової форми та джерел фінансування. У сільському господарстві зайнято більше половини офіційно працевлаштованих мешканців громади, зокрема у Першотравневській СТГ функціонує 4 підприємства з чисельністю зайнятих понад 100 осіб. [Найбільшими роботодавцями](#) в громаді є: ТОВ «Птахокомплекс «Дніпровський» (зайнято – 1943 особи) розташоване с. Мозолевське, ТОВ «Агропроінвест 08» (224 особи), ТОВ «Чистопілля» (141 особа) та ПП «Лендфорт Дніпро» (111 осіб), які здійснюють вирощування зернових і технічних с/г культур, а також виробництво олії та тваринних жирів. Загалом на підприємствах аграрної сфери працювало 65,5 % усіх офіційно зайнятих мешканців громади, в закладах бюджетної сфери – 25 %, решта 9,5 % офіційно працевлаштованих мешканців громади було зайнято у промисловості та торгівлі (рис. 1.5).

Відтак позитивним чинником для розвитку громади можна вважати те, що місцевий бюджет формується, головним чином, за рахунок підприємницького сектора, а не установ та закладів бюджетної сфери.

Наближення Першотравневської СТГ до Нікополя спричиняє до трудової міграції мешканців громади, зокрема молоді, до районного центру в пошуках роботи і працевлаштування за вищою заробітну плату. Це може мати ризики для розвитку громади, оскільки мешканці громади сплачують ПДФО за місцем реєстрації підприємства (тобто, за межами громади), а послуги – освітні, медичні, соціального захисту тощо – отримують за місцем реєстрації проживання (тобто, в громаді).

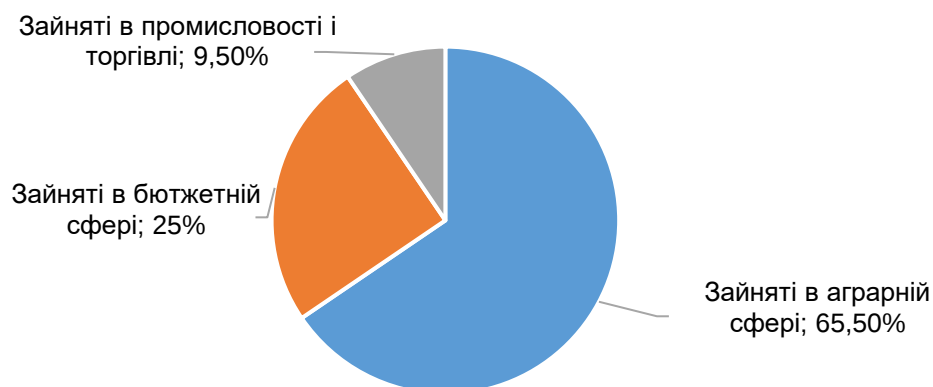

Рисунок 1.8. Структура зайнятості в Першотравневській СТГ за сферами діяльності

За даними Державної служби зайнятості України (ДСЗ), у Нікопольському районі, в складі якого є Першотравневська СТГ, у 2023 році послуги служби зайнятості отримали 1543 особи (на 51,4 % менше порівняно з 2022 роком). Зокрема в районі було працевлаштовано 329 осіб (на 42,7 % менше порівняно з 2022 роком).

Найбільше працевлаштованих службою зайнятості в області в розрізі видів економічної діяльності було за такими напрямками: роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами; державне управління загального характеру; вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; діяльність лікарняних закладів; постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря.

Загалом затребуваність працівників на ринку праці в громаді відповідає загальнообласній тенденції. Серед найбільш затребуваних в громаді, за даними порталу work.ua, є працівники для таких сфер: роздрібна торгівля; робочі спеціальності для виробництва та с/г; транспорт та автобізнес; логістика та складське господарство. Водночас сільська рада потребує фахівців у сфері охорони здоров'я (сімейні лікарі, психологи), проектного менеджменту, енергетичного менеджменту та комунального обслуговування.

У громаді відсутні заклади професійної (професійно-технічної) освіти. Відтак існує загроза, що здобувачі освіти, які їдуть навчатися в заклади ПТО в інші громади, можуть вже не повернутися в Першотравневську СТГ, оскільки знайдуть роботу за межами домівки.

Оціночний середній рівень заробітної плати в громаді становить приблизно 10-12 тис. грн (в бюджетному секторі – менше, на підприємствах промисловості – більше) і була нижчою, ніж у Дніпропетровській області (14479 грн).

Висновки

1. Громаді характерно непропорційне розселення жителів. В 6 із 45 населених пунктів громади (с. Мозолевське, с. Воля, с. Лошкарівка, с. Південне, с. Новоіванівка та с. Чистопіль) сумарно проживає майже дві третини усіх

мешканців. Водночас у деяких селах громади мешканці відсутні (Бекетівка, Дружба, Нова Балта, Олександрівка, Пахар). В таких населених пунктах, як Високопіль, Голубівка, Межуївка, Підгірне, Охотничє спостерігається інтенсивна депопуляція населення. Це становить загрозу вимирання цих сіл громади.

2. Громаді притаманне старіння населення. Майже кожен четвертий мешканець громади – у старшому за працездатний вік. Частка дітей у громаді дещо перевищує середньообласний показник і становить 22% усіх мешканців громади. Однак в селах Голубівка, Лебединське, Маринопіль, Олександропіль, Охотничє, Приют, Сорочинє, Таврійське, Шишкинє – частка дітей становить менше 10% мешканців відповідного населеного пункту, а в с. Підгірнє проживають лише особи старші за працездатний вік.

3. Громаді характерна депопуляційна тенденція, яка загалом відповідає демографічній тенденції в області. Водночас громаді притаманний негативний природний приріст населення, що в перспективі ще більше може загостритися через людські втрати на війні.

4. У гендерній структурі населення Першотравнєвської громади наявне незначнє переважаннє жінок (жінки становили 54,5% усього населення громади), при цьому гендерна ситуація в громаді практично відповідає гендерній ситуації у районі та області, де також домінуваннє жінок є вищим.

5. На початок 2024 року у громаді перебувало 9173 ВПО, кожен другий з яких – у працездатному віці. Відтак громада має людський потенціал для розвитку, за умови інтеграції ВПО в соціальнє та економічнє життє громади.

6. Тягарем для системи соціального захисту у громаді може стати демографічнє навантаженнє на працездатнє населеннє, яке становить 459 особу на 1000 працездатних осіб (головним чином, через навантаженнє особами старшими за працездатний вік).

7. Офіційно зайнято в громаді – 45,3% усього працездатного населення. На ринку праці Першотравнєвської громади значна частка офіційної зайнятості припадає на підприємства аграрної сфери (65,5% усіх офіційно зайнятих мешканців громади) та заклади бюджетної сфери (25%). Решта 9,5% офіційно працевлаштованих мешканців громади було зайнято у промисловості та торгівлі.

8. У громаді наявний потенціал робочої сили. На це вказує кількість ВПО в громаді, а також частка працездатного населення, яке офіційно незайняте в громаді. Однак чимало мешканців громади працює за її межами (на підприємствах сусідніх громад або у великих містах - Нікополі, Кривому Розі, Дніпрі).

9. Середньомісячнє заробітнє платє на підприємствах, установах, організаціях Першотравнєвської громади є нижчою, порівняно з відповідним показником у районі та області. Це не стимулює до офіційного працевлаштуваннє в громаді.

1.5. ІНФРАСТРУКТУРА ТА ПОСЛУГИ

Соціальна інфраструктура.

Освіта. На території Першотравневської СТГ функціонує 8 закладів дошкільної освіти (ЗДО), 9 закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) I-III ст. У 2022 році через низьку завантаженість 2 заклади було закрито (садок і школа) (таблиця 1.7).

Управління освітою у громаді здійснює відділ освіти, молоді та спорту культури та туризму Виконавчого комітету (4 особи). Першотравневська СТГ з питань професійного розвитку педагогів та учнівської інклюзії співпрацює з сусідніми територіальними громадами (Покровська та Олексіївська громади). Для забезпечення у сільській місцевості громади регулярного безоплатного підвезення до місць навчання і додому учнів, дітей дошкільного віку та педагогічних працівників запроваджено програму «Шкільний автобус» на 2021-2025 роки.

Таблиця 1.7. Заклади дошкільної та загальної середньої освіти Першотравневської СТГ

Показники	2021	2022	2023
Кількість дошкільних закладів, одиниць	9	9	8
Кількість дітей в дошкільних закладах, осіб			224
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць	10	10	9
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	996	1026	1034
Кількість вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб			149

Дошкільна освіта. У Першотравневській СТГ функціонує 8 закладів дошкільної освіти, в одному з яких провадиться капітальний ремонт. У 2023 році заклади дошкільної освіти громади відвідувало 224 дитини. Проектна спроможність ЗДО громади становить 280 дітей. Середня завантаженість ЗДО Першотравневської громади у 2023 році становила 80% проектної спроможності. Через критично низьку завантаженість ЗДО у с. Криничувате було закрито. В закладах дошкільної освіти громади працює 31 працівник.

4 ЗДО (Першотравневський, Новоіванівський, Веселівський, Лошкарівський) мають укриття, а 4 ЗДО – не мають укриттів (Південний, Чкаловський, Павлопільський, Чистопільський).

ЗДО громади працюють дистанційно. Вихователі окремих ЗДО викладають завдання на платформі, а батьки виконують їх з дітьми. Інші – виходять на онлайн заняття за розкладом (дошкільні і молодші групи). Якщо діти систематично не виходять на заняття, то вихователі проводять індивідуальні заняття з дітьми за місцем проживання.

Загальна середня освіта. На території Першотравневської СТГ у 2023 році функціонувало 9 закладів загальної середньої освіти I-III ст. (2 опорних заклади освіти з 4 філіями, 2 ліцеї та 1 гімназія). У 2022-2023 навчальному році в них навчалось 1034 учнів.

Жоден ЗЗСО Першотравневської СТГ у 2023 році не був завантажений на 100% проектною спроможністю. Один із закладів (триповерхове приміщення, але учнів – 45) планується закрити. Сільська рада забезпечує підвезення дітей до сусіднього ЗЗСО.

Важливим показником, що характеризує ефективність мережі закладів освіти і використовується під час розрахунку освітньої субвенції⁷, є фактична наповнюваність класів (ФНК) та її співвідношення з розрахунковою наповнюваністю (рНК). У 2022 році в середній показник ФНК по закладах загальної середньої освіти Першотравневської СТГ, який використовували для розрахунку освітньої субвенції, становив 12,36, а РНК – 11. Половина ЗЗСО громади (Першотравневський, Чкаловський, Криничуватський, Лошкарівський ліцеї та Південна гімназія) мала фактичну наповнюваність класів вищу, ніж середньо розрахункова. Водночас ці ЗЗСО забезпечували навчання двох третин усіх учнів громади (73%).

Педагогічний персонал закладів загальної середньої освіти Першотравневської сільської ради у 2023 році налічував 149 осіб. Не вистачає вчителів для викладання фізики, англійської мови.

Усі заклади загальної середньої освіти мають укриття, однак усі потребують ремонтів, встановлення каналізації, вентиляції та обладнання необхідним для тривалого перебування учнів та педагогів.

У 2022-2023 навчальному році у закладах загальної середньої освіти Першотравневської сільської громади функціонувало 14 інклюзивних класів, в яких навчалось 16 дітей з особливими освітніми потребами.

Сільська рада забезпечує за кошти місцевого бюджету фінансування програми «Освіта в Першотравневській сільській територіальній громаді (у 2021-2025 рр.).

Близькість громади до міст Енергодару та Нікополя, 30-кілометрової зони Запорізької АЕС, близькість аміокопроводу Тольятті – Одеса не дозволяє організувати освітній процес навіть у змішаному форматі. Час від часу педагогам вдається організовувати очні консультації для учнів, заняття з психологічної підтримки з Але переважно освітній процес відбувається виключно онлайн.

Викликом для громади у сфері освіти є те, що майже 40% випускників 9-х класів виїжджають з громади для продовження навчання у закладах освіти м. Нікополя, що ускладнює перспективи створення ліцею (старшої профільної школи) у громаді.

Позашкільна освіта. Державна політика у галузі позашкільної освіти впроваджується відповідно до Закону України “Про позашкільну освіту”, яка на території Першотравневської громади реалізується через комунальний заклад «Центр позашкільної освіти» Першотравневської сільської ради. 11 педагогічних працівників Центру надають освітні послуги 355 вихованцям за напрямками:

⁷ <https://mon.gov.ua/ministerstvo-2/diyalnist/byudzheta-zakupivli/byudzheta/arkhiv-2015-2022-rr/2022-rik/informatsiyini-dovidki-shchodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoi-subventsii-na-2022-rik/dnipropetrovska-oblast-8>

науково-технічний, декоративно-ужитковий, художньо-естетичний, екологічний, туристсько-краєзнавчий, фізкультурно-спортивно-оздоровчий.

Серед потреб розвитку освіти в громаді – облаштування укриттів в закладах дошкільної освіти (в 4 ЗДО – немає укриттів); облаштування укриттів у закладах загальної середньої освіти, створення умов для очної комунікації між вчителями та учнями (освітні центри в укриттях); необхідність розвитку спортивної інфраструктури (майданчиків, стадіонів, спортивних секцій) та створення місць для проведення дозвілля молоді.

Охорона здоров'я. Показник загальної захворюваності населення громади має позитивну тенденцію. Так, у 2023 році він знизився на 30 % порівняно з 2022 роком (у 2023 році показник загальної захворюваності становив 24308 випадків проти 33261 випадків у 2022 році та 34182 випадків у 2021 р.). Таке значне зниження випадків захворюваності протягом останнього року найімовірніше пов'язане із завершенням епідеміологічного періоду коронавірусної кризи. Однак однозначно сказати про таку тенденційність щодо захворюваності не можна.

В громаді щорічно збільшується частка населення пенсійного віку, які потребують більш частого медичного обслуговування. Особливо ця тенденція характерна для сільських поселень. Збільшує навантаженість на медичну систему громади велика кількість ВПО, їх зареєстровано понад 9 тис. осіб, при цьому чисельність місцевого населення складає майже 12 тис. осіб.

Мережу закладів охорони здоров'я у Першотравневській СТГ формують 11 комунальних закладів охорони здоров'я, які представляють первинну ланку медичної допомоги. Це 7 сільських амбулаторій загальної практики сімейної медицини (в селах Веселе, Лошкарівка, Павлопіль, Мозолівське, Південне, Воля, Чистопіль) (рис. 1.6) та 4 фельдшерські пункти (в селах Криничувате, Новоіванівка, Олександрівка, Шевченкове). Надання послуг первинної медичної допомоги жителям громади забезпечує КНП «Нікопольський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» (далі - КНП «НРЦ ПМСД»), якому Першотравневська СТГ перераховує кошти на утримання медичних закладів, власником яких вона виступає. Водночас громада планує створити власне КНП по первинній медичній допомозі, щоб мати можливість самостійно стратегічно управляти своєю медичною мережею, планувати розвиток медичних послуг, які є найбільш пріоритетними для мешканців громади, співпрацювати з НСЗУ,

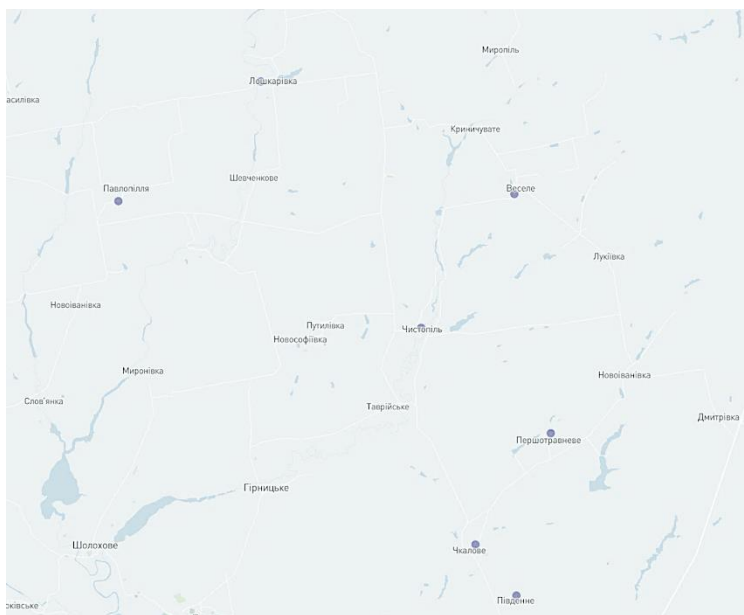

Рисунок 1.9. Заклади надання послуг первинної медичної допомоги Першотравневської СТГ

національними/міжнародними організаціями для фінансової підтримки місцевої сфері охорони здоров'я.

Послуги спеціалізованої медичної допомоги в громаді не надаються. Для їх отримання мешканці громади їздять в КП «Нікопольська ЦРЛ». Першотравневська громада уклала з Нікопольською громадою міжмуніципальний договір, який передбачає видатки з бюджету Першотравневської громади на оплату комунальних послуг для лікарні.

Екстрена медична допомога забезпечується КП «Нікопольська районна центральна лікарня», яка підпорядковується КП «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Дніпропетровської обласної ради» (підстанція Нікопольського району Нікопольської станції екстреної медичної допомоги). На території громади є два підрозділи екстреної медичної допомоги, в яких працюють фельдшери (один базується в селі Воля, інший – в селі Лошкарівка).

Громада співпрацює з благодійними організаціями («Лікарі без кордонів», БФ із Запорізької області), які організовують періодичні виїзди вузькопрофільних лікарів з Дніпра – кардіолога, психолога, невропатолога, ендокринолога та інших - для надання консультаційних послуг мешканцям громади.

На території Першотравневської СТГ функціонують 2 аптечних заклади та укладені договори між КНП «НРЦ ПМСД» та аптекою «Фармація» №318 м. Нікополь, які забезпечують потреби населення у придбанні ліків.

Матеріально-технічна забезпеченість ЗОЗ задовільна. За програмою «Велике будівництво» Президента України було збудовано три амбулаторії (в селах Чистопіль, Південне і Воля), які обладнані сучасним медичним устаткуванням та відповідають належним стандартам щодо безбар'єрності, але є потреба часткового дообладнання медичною технікою (мобільні електрокардіографи, біохімічний/гематологічний аналізатори тощо).

Загальна кількість медичних працівників в громаді складає 57 осіб. Порівняно з довоєнним часом кількість медиків зменшилась лише на 1 людину. 96% медичних працівників складають жінки (55 жінок, 2 чоловіки). Із загальної кількості медичних працівників 6 лікарів, з них 4 лікарів пенсійного віку. Загальна кількість медичних працівників пенсійного віку складає 16 осіб, що становить 28% від загальної кількості медиків. З них, 1 чоловік та 15 жінок. Протягом останніх 3-х років динаміки щодо омолодження медичних працівників в громаді не спостерігалось.

Забезпеченість лікарями недостатня, це підтверджується даними НСЗУ – станом на початок червня 2024 р. мешканцями громади подано 8517 декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги для обслуговування в медичних закладах, які розташовуються на території Першотравневської СТГ. З огляду на загальну чисельність населення громади, це лише трохи більше 70 % від усіх мешканців. Водночас середнього медичного персоналу в ЗОЗ громади вистачає (зокрема з числа ВПО працевлаштована медична сестра).

Мешканці громади, особливо ті, які проживають у віддалених населених пунктах, мають труднощі з доступністю до медичної допомоги, що пов'язано як з дефіцитом сімейних лікарів, так і з відсутністю налагодженого громадського транспортування всередині громади. До деяких населених пунктів громадський транспорт взагалі не ходить. Водночас територією громади проходить залізниця, є станції в селах Лошкарівка і Павлопілля, що дозволяє мешканцям громади зручно добиратися до міста Дніпро.

В громаді працює місцева програма, яка забезпечує підтримку безкоштовними ліками пільгових категорій населення. Також громада виділяє кошти у вигляді субвенції на підтримку своїх ЗОЗ не лише на оплату комунальних послуг, але на заробітну плату медичних працівників, поточні ремонтні роботи, дизельне паливо, канцтовари, господарчі товари тощо (наприклад, з місцевого бюджету для кожної амбулаторії було закуплено транспортні засоби (автомобілі Нива), які обладнали відповідно до вимог надання допомоги пацієнтам, зокрема маломобільних груп).

Сільська рада має досвід подання грантових заявок та співпраці з багатьма міжнародними партнерами – Чеський благодійний фонд «Людина в біді», БФ «Небо України», «Фонд відродження Віктора Пінчука», «ДЖЕМ», співдія ООН-івських організацій, «Право на захист», «Товариство Червоного Хреста України» та іншими.

Фізична культура і спорт. На території Першотравневської СТГ розміщені 24 спортивні об'єкти, зокрема стадіон з трибуною місткістю до 3000 місць, спортивний майданчик з тренажерним обладнанням, футбольні поля (11 об'єктів), спортивні зали (11 об'єктів). Однак більшість з цих спортивних об'єктів потребують ремонту та модернізації. Фізичною культурою і спортом в громаді займаються 1618 осіб.

Культура і мистецтво. Мережу закладів культури Першотравневської громади формують 11 сільських будинків культури/клубів (в селах Мозолівське, Чистопіль, Новоіванівка, Лошкарівка, Південне, Криничувате, Веселе, Воля, Павлопілля, Шевченкове, Лебединське), 10 бібліотек (в селах Мозолівське, Новоіванівка, Чистопіль, Криничувате, Веселе, Лошкарівка, Павлопілля, Шевченкове, Воля, Південне) та Лошкарівський музей бойової і трудової слави (в с. Лошкарівка).

Збереження та популяризація об'єктів культурної спадщини, національних звичаїв та традицій, духовних надбань; ефективне використання потенціалу культурної спадщини, упорядкування пам'ятників культури; надання якісних культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких послуг населенню, підготовка та проведення соціально важливих культурно-мистецьких заходів, покращення якості культурних послуг населенню, створення комфортних умов для відвідувачів, збільшення відвідувачів закладів культури і мистецтва; підвищення привабливості та доступності об'єктів культурної спадщини є важливими завданнями розвитку культурно-просвітницького напрямку в Першотравневській сільській територіальній громаді.

Соціальний захист. На обліку соціальних служб наприкінці 2023 р. перебувало 11 сімей у складних життєвих обставинах, що вдвічі менше в порівнянні з двома попередніми роками: у 2021 р. їх було 27, у 2022 р. – 28.

Кількість ветеранів війни за останні два роки значно збільшилась. Наприкінці 2022 р. чисельність ветеранів становила 460 осіб, наприкінці 2023 р. – 631 особу (всі чоловіки).

Кількість дітей з інвалідністю на кінець 2023 р. нараховувала 46 особи, на кінець 2021 р. їх кількість була – 48. Хлопців, які мають статус інвалідності, вдвічі більше ніж дівчат (31 та 15 відповідно).

Для надання послуг соціального захисту в Першотравневській сільській раді функціонують: відділ соціального захисту населення; служба у справах дітей.

В громаді є два надавачі соціальних послуг:

- Першотравневський сільський центр соціальних служб,
- Першотравневський сільський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

В громаді працює мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

Віддалені робочі місця, на яких мають працювати фахівці із соціальної роботи в громаді поки не створено.

Першотравневський сільський центр соціальних служб (далі – центр) є закладом, що провадить соціальну роботу із сім'ями, дітьми, молоддю до 35 років, які належать до вразливих груп населення та /або перебувають у складних життєвих обставинах, і надає їм соціальні послуги. Центр провадить діяльність за принципами гуманізму, забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, поваги до честі та гідності, толерантності, законності, соціальної справедливості, доступності та відкритості, неупередженості та безпечності, добровільності, індивідуального підходу, комплексності, максимальної ефективності та прозорості використання надавачами соціальних послуг бюджетних та інших коштів, забезпечення високого рівня якості соціальних послуг.

Серед послуг Центру – соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування; кризове та екстрене втручання, в т. ч. психологічна допомога; консультування; соціальний супровід (обстеження, оцінка потреб, визначення шляхів вирішення основних проблем; соціальна послуга з інформування, осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і мають право на отримання інформації з питань соціального захисту населення, у тому числі переліку та адрес надавачів соціальних послуг, умов їх отримання, тарифів на платні соціальні послуги, тощо.

Першотравневський сільський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) створений для надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги за місцем проживання, в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування. При центрі функціонує стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання, яке розраховане на 25 ліжкомісць.

Кадрове забезпечення недостатнє. Загальна кількість працівників сфери соціального захисту населення в громаді – 38 осіб. Порівняно з довоєнним часом їх кількість зменшилась вдвічі – у 2021 р. працювало 76 осіб. 95% працівників складають жінки (36 жінок, 2 чоловіка). Із загальної кількості працівників, 3 – фахівці із соціальної роботи, 14 соціальних робітників. Соціальних працівників в громаді немає. Кількість працівників пенсійного віку складає 11 осіб (29% від загальної кількості працівників сфери соціального захисту населення). З них, жінок більше, ніж чоловіків (8 та 3 відповідно). Протягом останніх 3-х років кількість працівників пенсійного віку вдвічі зросла.

Загальна кількість соціальних послуг, яке отримало населення у 2023 р. склала 682. Порівняно з попередніми двома роками показник надання соціальних послуг значно зріс, у 2021 р. їх кількість склала 421 послугу, у 2022 р. – 297.

У 2023 р. соціальні послуги отримало: 65 осіб похилого віку (44 жінки, 21 чоловік); 12 осіб з інвалідністю (3 жінки, 8 чоловіків); 1 дитина з інвалідністю (хлопець); 508 ВПО (185 жінок, 56 чоловіків, 268 дітей віком від 0 до 18 років).

За результатами опитування населення, проведеного у 2024 році проєктом Уряду Канади «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe), серед найбільш необхідних соціальних послуг зазначено догляд вдома, денний догляд, соціальний супровід сімей / осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, консультування, представництво інтересів, інформування.

В громаді понад 9 тис. внутрішньо переміщених осіб, для яких можуть бути актуальні заходи психосоціальної підтримки, соціальні послуги соціальної інтеграції, соціального супроводу.

Система надання адміністративних послуг. Для надання адміністративних послуг мешканцям громади та з метою покращення їх якості Першотравневська сільська рада прийняла рішення про створення на території громади Центру надання адміністративних послуг Першотравневської сільської ради. Центр надання

адміністративних послуг є структурним підрозділом Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради (далі – ЦНАП).

У 2022 році в рамках проекту із «Юлід з Європою» (Польща) побудували Центр надання адміністративних послуг. Працівників ЦНАП підключено до програмного комплексу «Реєстр територіальних громад», що забезпечується відомчими інформаційними засобами ДМС, а також підключено до єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ), де працівники відділу подають повідомлення про початок/зміни/виконання будівельних робіт, декларації про готовність до експлуатації об'єкта за класом наслідків СС1. Крім цього впроваджено комплексну послугу «Малюнок та «Я – Ветеран».

Загальна кількість послуг, які можна отримати у ЦНАП, – 174. Вони надаються за 10 групами: реєстрація / зняття з реєстрації місця проживання; паспортні послуги; реєстрація актів цивільного стану; нотаріальні послуги; державна реєстрація речових прав на нерухоме майно; державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців; земельні питання; питання місцевого значення; послуги соціального характеру; послуги пенсійного фонду; нотаріальні послуги у населених пунктах, де немає нотаріусів; державна реєстрація актів цивільного стану громадян; послуги містобудування і архітектури.

В ЦНАПі використовується електронний документообіг.

Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура

Житлово-комунальна інфраструктура. Житловий фонд Першотравневської СТГ у 2023 році налічував 4 519 дворів (квартир), в яких проживало 4108 сімей. З 45 населених пунктів громади лише у 8 населених пунктів кількість дворів (квартир) перевищувала 200 одиниць (у с. Мозолевське – 419 дворів (квартир), с. Веселе – 274, с. Лошкарівка – 408, с. Новоіванівка – 350, с. Павлопілля – 342, с. Південне – 384, с. Чистопіль – 335, с. Воля – 748). У решті населених пунктів громади вона була меншою 200 дворів (квартир). Зокрема в селах Високопіль, Голубівка, Дружба, Звізда, Іванівка, Межуївка, Олександрівка, Пахар, Підгірне, Томаківське кількість дворів (квартир) була меншою 15 одиниць, а селах Бекетівка та Нова Балта повністю відсутні двори.

У 2023 році у громаді налічувалось 4269 заселених будинків та 250 – покинутих. Майже 40% з них підключені до мережі централізованого водопостачання та менше 10% – до мережі централізованого водовідведення. Система центрального опалення в громаді відсутня. Газопостачання наявне, проте не в усіх населених пунктах. Негазифіковані населені пункти громади: Високе, Східне, Шишкіне, Звізда, Іванівка, Водяне, Маринопіль, Приют, Христофорівка, Межуївка, Нова Балта.

Житлово-комунальні послуги в Першотравневській СТГ надають комунальні підприємства: КП «СадКо»(централізоване водопостачання (питна вода), вивезення ТПВ), КП «Фонтан Плюс» (централізоване водопостачання (питна вода), вивезення ТПВ), КП «Скіф-К» (централізоване водопостачання (питна вода), централізоване водовідведення, вивезення ТПВ), КП «Добробут»(централізоване

водопостачання (технічна вода), КП «Оріон» (централізоване водопостачання (питна вода), КП «Лошкарівське джерело» (централізоване водопостачання (технічна вода). Також послуги з централізованого водопостачання (технічна вода) надає ФОП Ковальова В.В.

Водопостачання та водовідведення. Послуга централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення надається 5-ма комунальними підприємствами (КП) та 1-ним ФОП в різних населених пунктах (с. Південне, с. Воля, с. Мозолевське, с. Павлопілля, с. Лошкарівка, с. Криничувате, с. Веселе, с. Лебединське, с. Змагання, с. Охотниче, с. Новоіванівка). Централізованим постачанням питної води охоплено близько 4,8 тис. населення. В інших населених пунктах Першотравневської сільської територіальної громади централізоване постачання питної води відсутнє. Майже 65% мешканців громади користується привізною питною водою. В 9 населених пунктах є 12 свердловин, вода не відповідає належній якості за параметрами мінералізації, загальної жорсткості, вмісту нітратів, хлоридів, сульфатів. Разом з тим, в громади наявні 2 автоцистерни для розвезення питної води по території. Але підвіз води по населеним пунктам громади значно ускладнюється через незадовільний стан автомобільних доріг.

У зв'язку з руйнуванням Каховської ГЕС, через терористичні дії російських окупаційних військ, та зміною джерела водозабору із Каховського водопровідного комплексу в деяких мережах водопостачання зменшилися об'єми постачання води. Для вирішення проблеми із забезпеченням населення питною водою в 2023 році отримали допомогу від Благодійних фондів та організацій в вигляді мобільної установки для очищення води продуктивністю 80 м³ очищеної води за добу (с. Веселе), станцію очистки води марки «Wise Water» (с. Лошкарівка), ємності харчові для питної води, глибинні насоси, труби пластикові.

На покращення стану забезпечення населення громади питною водою було запроваджено місцеву програму «ПИТНА ВОДА» на 2021 - 2025 роки. Програма спрямована на забезпечення населення ради питною водою нормативної якості в межах науково обґрунтованих нормативів (норм) питного водопостачання; реформування та розвиток мережі водопостачання та водовідведення, підвищення ефективності та надійності її функціонування; поліпшення на цій основі стану здоров'я населення; відновлення, охорона та раціональне використання джерел питного водопостачання.

Управління відходами. Послуги із центрального вивезення побутових відходів у громаді надають такі комунальні підприємства, як КП «Скіф-К», КП «Фонтан плюс» та КП «СадКо» Першотравневської сільської ради. Проте не всі населені пункти громади охоплені цією послугою. КП «Скіф-К» здійснює збір і вивезення побутових відходів у с. Південне, КП «Фонтан плюс» забезпечує збір та вивезення побутових відходів у с. Воля та с. Південне, КП «СадКо» надає послуги з вивезення твердих побутових відходів у с. Мозолевське. Пакетний та безконтейнерний вивіз твердих побутових відходів від населення здійснюється згідно із затвердженим Першотравневською сільською радою за графіком, а від установ, підприємств та організацій – за необхідністю. Рідкі побутові відходи

вивозяться на замовлення. Таким чином, послугою вивезення побутових відходів не забезпечується вся територія громади (лише 3 населені пункти), передусім через нестачу техніки та працівників, які б працювали на відповідній техніці, а також через низьку чисельність населення у віддалених населених пунктах.

На території громади відсутнє сміттєзвалище. Зібрані побутові відходи вивозяться на ліцензований полігон побутових відходів, який функціонує з 1974 р. на території сусідньої громади. Проте діюча система управління відходами, що зводиться до їх збирання та вивезення на полігон (звалище), є застарілою і не відповідає сучасним екологічним та ресурсозберігаючим вимогам.

Для поліпшення якості послуг з вивозу побутових відходів існує потреба в реалізації заходів з придбання сміттєвозу та контейнерів. Важливою проблемою на шляху досягнення максимальної ефективності експлуатації сміттєвозного транспорту є облаштування майданчиків з контейнерами для збирання відходів.

Для підтримки розвитку муніципальних суб'єктів господарювання, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, у громаді затверджена Програма фінансової підтримки комунальних підприємств Першотравневської сільської ради на 2021-2025 роки. Бюджетні асигнування спрямовані для підтримки таких місцевих комунальних підприємств, як КП «Оріон», КП «СадКо», КП «Скіф-К», КП «Фонтан Плюс», КП «Лошкарівське джерело» та КП «Першотравневський комбінат комунальних послуг «Добробут». Обсяги коштів, які виділяються на виконання цілей та завдань цієї програми у 2024 році – 20,20 млн грн.

В громаді розроблений «Місцевий план дії з управління твердими побутовими відходами Першотравневської сільської ради».

Енергетична інфраструктура. Теплопостачання в громаді індивідуального типу. Комунальні заклади забезпечуються власними газовими та твердопаливними котельнями.

Для підвищення рівня енергоефективності та енергозбереження об'єктів комунального сектору, Першотравневою сільською радою затверджено Програму термомодернізації об'єктів комунальної сфери у Першотравневській сільській раді на 2021 – 2025 роки. Програма спрямована на вирішення проблем щодо зниження рівня споживання енергоресурсів у спорудах та будівлях комунального сектору Першотравневської сільської ради шляхом впровадження заходів із термомодернізації, новітніх технологій, прогресивних архітектурно-конструктивних рішень та технологій будівництва й ремонту будівель, поліпшення теплозахисних та енергозберіжних характеристик будівель.

Проведення комплексу заходів щодо термомодернізації будівель може підвищити енергоефективність будівель до 50%, порівняно з сучасним станом, та знизити обсяг споживання теплової енергії і пов'язаних витрат.

Через бомбардування, обстріли й окупацію російською армією енергетичних об'єктів України знищено понад половини електричної генерації. Для підвищення стабільності у сфері енергозабезпечення виникла необхідність впровадження

енергозберігаючих технологій та альтернативних джерел виробництва енергії, шляхом розвитку відновлювальної енергетики та розподіленої генерації. Використання альтернативних джерел енергії відкриває широкі можливості для забезпечення ефективного, екологічно чистого та економічно вигідного енергетичного майбутнього.

Інфраструктура безпеки. *Укриття.* Першотравневська СТГ відчуває гостру потребу в облаштуванні укриттів та системи оповіщення. В усіх закладах освіти є укриття (проведені косметичні ремонти). В двох школах, де не було укриттів проведені підготовчі роботи (вириті котловани). Громаді потрібні протирадіаційні укриття (відстань до радіаційно небезпечного об'єкта в м. Енергодар менше 50 км).

В 9 населених пунктах громади (в селах Мозолевське – 2 пункти, Лошкарівка, Південне, Новоіванівка, Криничувате, Веселе, Чистопіль, Воля, Павлопілля) створено і облаштовано пункти незламності.

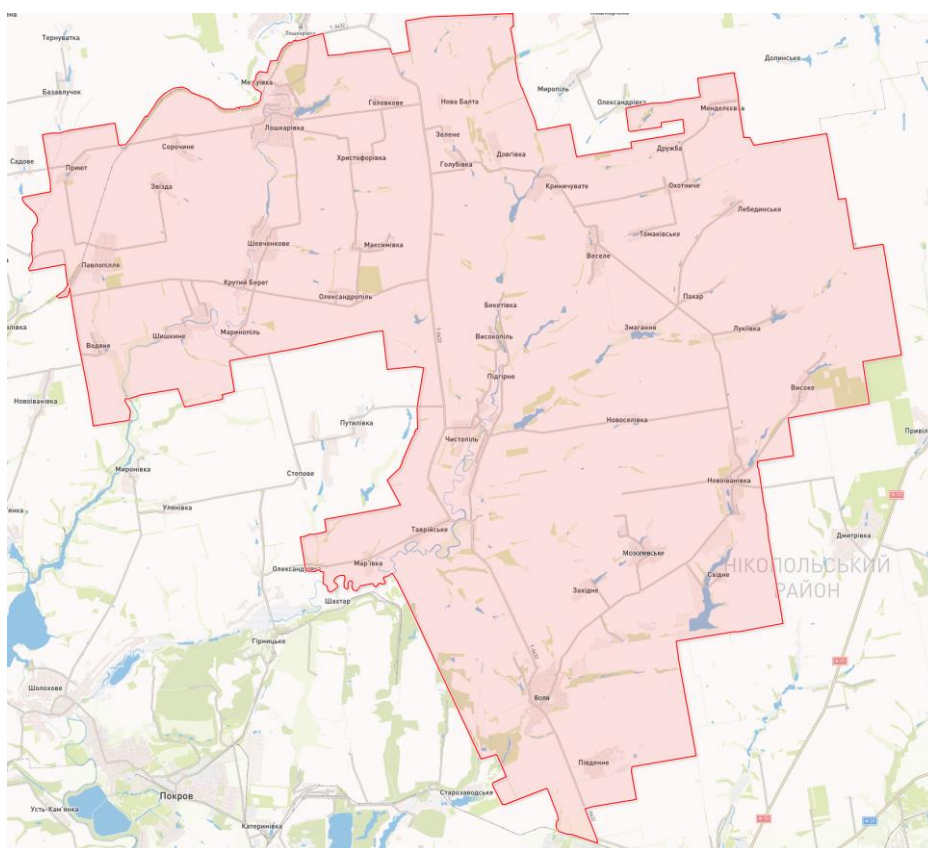
Водночас у громаді немає фахівця з професійними навичками та досвідом у сфері безпеки.

Пожежна безпека. На території Першотравневської СТГ функціонує місцева пожежна охорона (с. Павлопілля). Однак в місцевій пожежній охорони недостатня кількість транспорту для покриття усієї території громади. Для забезпечення захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки на території Першотравневської сільської ради на 2024-2026 роки Першотравневська сільська рада затвердила відповідну програму.

Громадська безпека. В громаді залишається актуальною потреба в формуванні системи вуличного відеоспостереження.

Інфраструктура транспорту і зв'язку

Мережа автомобільних доріг загального користування на території громади становить 263,20 км, з них: державного значення – 73,40 км, обласного значення – 105,70 км, місцевого – 84,10 км. Мережа автомобільних доріг комунального значення Першотравневської сільської ради становить 169,397 км, з них: ґрунтові – 1,300 км; щебневі – 1,100 км; кам'яна бруківка – 8,850 км; асфальтно-бетонні – 58,471 км; асфальтні – 99,676 км.

Однак експлуатаційний стан більшості доріг загального користування державного і місцевого значення, які знаходяться на балансі та в підпорядкуванні Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Дніпропетровській області, Департаменту житлово-комунального господарства та будівництва Дніпропетровської ОДА, перебуває в незадовільному стані. На дорогах комунальної

власності проводяться роботи з реконструкції та поточного ремонту покриття проїзної частини, але в недостатній кількості.

Через вкрай незадовільний стан доріг низка віддалених сільських населених пунктів в громаді (Водяне, Зелене, Мар'ївка, Приют та ін.) мають утруднене шляхове сполучення із адміністративним центром громади та іншими населеними пунктами громади.

Для покращення стану автомобільних доріг на території громади затверджено програму «Дороги Першотравневської сільської ради на 2021-2025 роки».

Інфраструктура залізничного транспорту в громаді наявна лише у двох селах на півночі громади – с. Павлопілля та с. Лошкарівка. Станція «Павлопілля» – проміжна станція 5-го класу Криворізької дирекції Придніпровської залізниці на 327 км магістральної лінії Мерефа – Херсон, на ділянці Нижньодніпровськ-Вузол – Апостолове, між станціями Лошкарівка (309 км магістралі), Роз'їзд 319 км та Жовтокам'янка (345 км магістралі). Станція «Лошкарівка» – проміжна залізнична станція Криворізької дирекції Придніпровської залізниці на 309 км магістральної лінії Мерефа – Херсон, на ділянці Нижньодніпровськ-Вузол – Апостолове між станціями Незабудине (288 км) та Роз'їзд 319 км, Павлопілля (327 км).

Транспорт. В населених пунктах громади нараховується до 50 зупинок громадського транспорту. Зупинки в селах утримуються за рахунок сільського бюджету, прибирання виконується працівниками комунальних підприємств Першотравневської сільської ради.

На території громади функціонує 5 транзитних автобусних маршрутів, які сполучають районний центр області – м. Нікополь з населеними пунктами Першотравневської СТГ (м. Нікополь – с. Мозолевське, м. Нікополь – с. Воля, м. Нікополь – с. Південне, м. Нікополь – с. Високе та м. Нікополь – с. Шевченкове). Частота перевезення: с. Мозолевське – м. Нікополь – 3 рази/ день, інші – 2 рази/день.

Водночас в громаді не налагоджене належне транспортне сполучення населення віддалених населених пунктів з адміністративним центром (с. Мозолевське) громадським транспортом. В громаді існує потреба в соціальному маршруті.

З метою поліпшення транспортної доступності громадян до центру громади була прийнята Програма «Соціальний автобус» у Першотравневській сільській територіальній громаді на 2021 – 2025 роки з обсягом фінансування 4 млн. грн.

Інфраструктура торгівлі і послуг. Торгівельні послуги надають 60 функціонуючих торгових точок, у тому числі 48 магазинів, 3 аптеки та 9 закладів громадського харчування.

Пошта і зв'язок. Поштовий зв'язок в громаді забезпечує оператор поштового зв'язку АТ «Укрпошта».

Мобільний зв'язок на території громади забезпечується операторами мобільного зв'язку Київстар, Vodafone, Life, АТ «Укртелеком», які також надають послуги мережі Інтернет.

Туристична інфраструктура. Першотравневська сільська територіальна громада має недооцінений туристичний потенціал українського степу. Тому використання курортно-рекреаційного потенціалу громади для забезпечення економічного та соціального розвитку є одним із завдань діяльності сільської ради.

В громаді налічується 229 [пам'яток](#), головним чином об'єктів археології скіфсько-сарматського періоду. Зокрема, в с. Бекетівка є 3 одиниці, с. Веселе – 5, с. Високе – 9, с. Високопіль – 4, с. Водяне – 4, с. Голошкове – 6, с. Голубівка – 3, с. Західне – 4, с. Звізда – 2, с. Зелене – 2, с. Змагання – 2, с. Іванівка – 1, с. Криничувате – 7, с. Крутий Берег – 2, с. Лебединське – 8, с. Лошкарівка – 15, с. Лукіївка – 5, с. Максимівка – 5, с. Маринопіль – 6, с. Мар'ївка – 3, с. Межуївка – 1 од., с. Менделєєвка – 1, с. Нова Балта – 1, с. Новоіванівка – 6, с. Новоселівка – 5, с. Олександропіль – 7, с. Павлопіль – 10, с. Мозолівське – 9, с. Південне – 7, с. Підгірне – 8, с. Сорочине – 6, с. Східне – 2, с. Таврійське – 13, с. Томаківське – 4, с. Христофорівка – 2, с. Чистопіль – 14, с. Воля – 23, с. Шевченкове – 10, с. Шишкіне – 4.

Головні об'єкти архітектурної та культурної спадщини громади, які збереглися до нашого часу, представлено у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8. Головні об'єкти архітектурної та культурної спадщини Першотравневської СТГ⁸

Населений пункт	Об'єкт
Пам'ятки культурної спадщини національного значення	
с. Лебединське	Курган "Нечаєва-Гегелина Могила" (сер. I тис. до н. е.)
с. Лебединське	Курган "Орлова Могила" (сер. I тис. до н. е.)
Пам'ятки архітектури місцевого значення	
с. Новоіванівка	Адміністративний корпус (поч. XX ст.)
с. Воля	Складська та господарська споруда (кін. XIX – поч. XX ст.)
Пам'ятка археології місцевого значення	
с. Західне	Курганний могильник (2 шт.) (II тис. до н.е.)
с. Східне	Курганний могильник (2 шт.) (II тис. до н.е.)
с. Воля	Курган "Чортотлик" (кін. 4 ст. до н. е.)

Висновки

1. Мережа закладів освіти в Першотравневській СТГ налічує 8 закладів дошкільної освіти, 9 закладів загальної середньої освіти. Навантаження на ЗЗСО, що входять до мережі освіти громади, – нерівномірне. Половина ЗЗСО громади (Першотравневський, Чкаловський, Криничуватський, Лошкарівський ліцеї та Південна гімназія), які забезпечували навчання двох третин всіх учнів громади, мала фактичну наповнюваність класів вищу, ніж середньо розрахункову.

2. Основними нагальних потреб закладів освіти Першотравневської сільської ради є облаштування протирадіаційних укриттів (створення комфортних умов перебування), оскільки під час будівництва вони були розраховані на короткочасне перебування під час радіаційної загрози; створення освітніх хабів в укриттях для проведення елементів змішаного навчання, консультацій учнів з педагогами; ремонт та модернізація спортивних та ігрових майданчиків.

3. Мережа охорони здоров'я громади включає 11 закладів охорони здоров'я (7 сільських амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 4 фельдшерських пунктів), які представляють первинну ланку медичної допомоги. Водночас амбулаторії с. Лошкарівка та с. Павлопілля потребують капітального ремонту приміщень. Три інші амбулаторії (в селах Чистопіль, Південне і Воля) розташовані в реконструйованих/новозбудованих приміщеннях профінансованих в межах програми «Велике будівництво». В короткострокових планах створення в громаді власного КНП по первинній медичній допомозі, що дозволить самостійно стратегічно управляти своєю медичною мережею, планувати розвиток медичних послуг, які є найбільш пріоритетними для мешканців громади, співпрацювати з НСЗУ, національними/міжнародними організаціями для фінансової підтримки місцевої сфери охорони здоров'я. Через незадовільний стан доріг доступність сільського населення до медичних послуг є низькою.

4. Надання базових соціальних послуг мешканцям громади забезпечується двома комунальними надавачами соціальних послуг, які надають широкий перелік соціальних послуг для різних вразливих груп населення. Мешканці громади, які

⁸ Пам'ятки історії та культури Нікопольського району. Дніпро. Журфонд. 2017. 410 с.

проживають у віддалених населених пунктах мають труднощі з доступністю до соціальних послуг через відсутність налагодженого внутрішнього громадського транспортування. Водночас підвищенню доступності сільських мешканців до соціальних послуг сприятиме створення віддалених робочих місць для фахівців із соціальної роботи. В громаді проживає рекордна чисельність ВПО та щорічно зростає чисельність ветеранів війни. Відтак доцільно запровадити заходи для їхньої інтеграції в життя громади та реалізації в суспільстві.

5. На території громади розміщені 24 об'єкти спортивної інфраструктури, у тому числі стадіон. Більшість з цих об'єктів потребують ремонту та модернізації. ОМС розпочало роботу з підготовки необхідної документації, але війна перешкодила реалізації проєктів.

6. У громаді є 22 об'єкти культурної інфраструктури (сільські будинки культури та бібліотеки), однак будівлі потребують ремонту.

7. Однією з актуальних проблем в громаді є забезпечення населення громади питною водою нормативної якості. Централізовану систему водопостачання мають мешканці лише 11 населених пунктів (с. Південне (питна вода), с. Воля (питна вода), с. Мозолівське (питна вода), с. Павлопілля (питна вода), с. Лошкарівка (технічна вода), с. Криничувате (технічна вода), с. Веселе (технічна вода), с. Лебединське (технічна вода), с. Змагання (технічна вода), с. Охотничє (технічна вода), с. Новоіванівка (технічна вода). Дві третини населення громади споживають привізну воду. Водночас через незадовільний стан доріг підвезення води значно ускладнюється.

8. У громаді відсутній полігон ТПВ, тому вивезення сміття здійснюється на звалища сусідньої громади. Також у громаді відсутня система роздільного сортування сміття. В громаді розроблений «Місцевий план дії з управління твердими побутовими відходами Першотравневської сільської ради».

9. Першотравневська СТГ відчуває гостру потребу в облаштуванні укриттів та системи оповіщення. Також в громаді залишається актуальною потреба в формуванні системи вуличного відеоспостереження.

10. Експлуатаційний стан більшості доріг комунальної власності перебуває в незадовільному стані. Практично всі дороги уражені ямковістю, а окремі ділянки доріг загального користування державного та місцевого значення є аварійно небезпечними. Через це низка віддалених сільських населених пунктів громади (села Водяне, Зелене, Мар'ївка, Приют та ін.) мають утруднене шляхове сполучення із адміністративним центром громади та іншими населеними пунктами громади.

11. У Першотравневській громаді є 50 автобусних зупинок і курсують автобуси за 5 маршрутами. Водночас в громаді не налагоджене належне транспортне сполучення населення віддалених населених пунктів з адміністративним центром (с. Мозолівське) громадським транспортом. В громаді існує потреба в соціальному маршруті. В громаді прийнято місцеву програму «Соціальний автобус».

1.6. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Для раціонального використання територіальних та природних ресурсів, визначення перспектив територіального розвитку, а також оптимізації функціональної організації поселення для забезпечення найкращих умов проживання та праці розробляється містобудівна документація. Містобудівною документацією на місцевому рівні є: генеральний план населеного пункту, детальний план території, комплексний план просторового розвитку території територіальної громади.

У Першотравневській сільській територіальній громаді 35 з 45 населених пунктів мають генеральні плани та проекти планування і забудови. Всі генеральні плани діючі, проте розроблені у період 1969-2015 років і містяться лише у паперовому форматі. Зокрема покриті генеральними планами: села Олександропіль (затверджений у 1972 р.), Веселе (1986 р.), Лебединське (1986 р.), Змагання (1986 р.), Лукіївка (1969 р.), Водяне (1983 р.), Шишкине (1983 р.), Східне (1994 р.), Високе (1971 р.), Довгівка (1993 р.), Дружба (1993 р.), Охотниче (1993 р.), Голубівка (1993 р.), Томаківське (1993 р.), Західне (1980 р.), Кірове (нині Чистопіль) (1989 р.), Криничувате (1989 р.), Крутий Берег (1993 р.), Межуївка (1993 р.), Христофорівка (1993 р.), Сорочине (1993 р.), Зелене (1993 р.), Головокове (1993 р.), Лошкарівка (1971 р.), Максимівка (1978 р.), Менделєєвка (1974 р.), Новоіванівка (1989 р.), Новоселівка (1975 р.), Павлопілля (2015 р.), Мозолєвське (Мозолєвське) (1970 р.), Приют (1972 р.), Воля (Воля) (1989 р.), Таврійське (1969 р.), Шевченкове (1972 р.), Південне (1996 р.).

Більшість генеральних планів розроблено у 70-80 х роках минулого століття та можуть не відображати сучасну ситуацію і забудову населених пунктів. Відтак містобудівна документація Першотравневської СТГ потребує перегляду, актуалізації та переведення в цифровий формат.

Відсутність генеральних планів у деяких населених пунктів громади, вимоги закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та відсутність комплексного плану просторового розвитку на території Першотравневської сільської територіальної громади спонукали ОМС розпочати роботу з розробки комплексного плану просторового розвитку Першотравневської СТГ. Зокрема, передбачено на 2024-2027 роки здійснити оновлення містобудівної документації, яка буде спрямована на визначення необхідних обсягів фінансування проектно-вишукувальних робіт та черговості розробки містобудівної документації (схеми планування території громади, генеральних планів населених пунктів, та інше).

Висновки

1. Затверджені генеральні плани територій та проекти планування і забудови мають 35 зі 45 населених пунктів Першотравневської СТГ. З усіх сіл громади затверджений генплан після 2012 року має лише с. Павлопілля. Відповідно містобудівні плани більшості населених пунктів потребують оновлення.

2. В Першотравневській СТГ відсутній комплексний план просторового розвитку території громади. Водночас сільська рада планує активізувати роботу з

розробки Комплексного плану після затвердження Стратегії розвитку громади та Плану заходів з її реалізації.

1.7. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Галузевий розподіл економіки. За даними Першотравневської сільської ради, станом на початок 2023 року на території Першотравневської СТГ було зареєстровано 124 суб'єкти господарювання – юридичні особи (12,4 % усіх суб'єктів господарювання – юридичних осіб Нікопольського району) та 171 ФОПів (2,3 % усіх ФОПів Нікопольського району).

У структурі економіки Першотравневської СТГ за **обсягом** реалізованої у 2023 році продукції та наданих послуг в розрізі сфер економічної діяльності домінували суб'єкти господарювання (юридичні особи), які провадили діяльність у сфері сільського, лісового, рибного господарств та мисливства (рис. 1.8). Вони забезпечили майже 75% усієї виробленої суб'єктами господарювання громади продукції (на 6164,9 млн грн). На другому місці були суб'єкти господарювання переробної промисловості, які здійснювали виробництво, здебільшого, олії і тваринних жирів. Обсяг виготовленої ними продукції становив 1996,8 млн грн або 24% загального обсягу виробленої продукції.

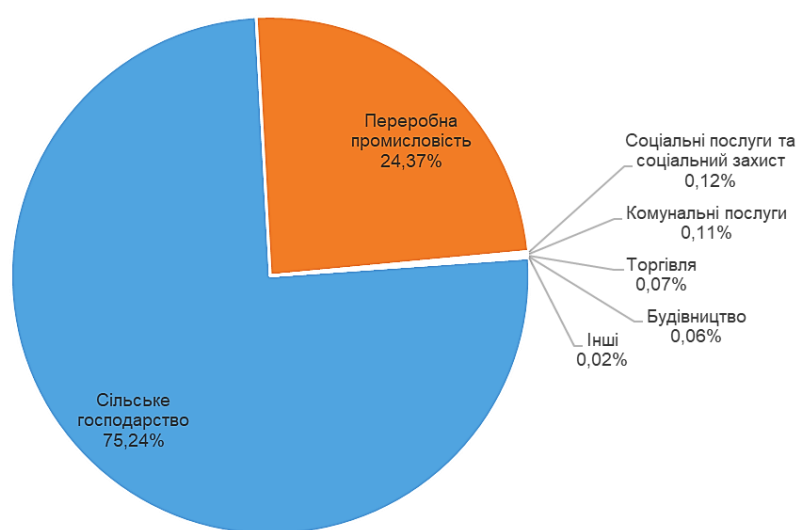

Рисунок 1.11. Структура економіки Першотравневської СТГ за обсягом реалізованої продукції та наданих послуг юридичними особами за видами економічної діяльності у 2023 році

У структурі економіки Першотравневської СТГ в розрізі зареєстрованих в громаді юридичних осіб домінують підприємства, які провадять діяльність у сфері сільського, лісового та рибного господарств (51,6 % усіх зареєстрованих в громаді юридичних осіб). Серед інших юридичних осіб, які займають вагоме місце в структурі економіки громади – установи освіти (16,1 % усіх зареєстрованих в громаді юридичних осіб), підприємства торівлі (8,9 %), підприємства галузі водопостачання, каналізації, поводження з відходами (4,8 %), транспорту і логістики (4,0 %), заклади охорони здоров'я (4,0 %).

У структурі економіки Першотравневської СТГ в розрізі зареєстрованих в громаді ФОПів домінують ФОПи, які провадять свою діяльність у сфері торгівлі (50,2 % усіх зареєстрованих в громаді ФОПів) та сільського господарства (9,6 %).

В територіальному зрізі половину суб'єктів господарювання – юридичних осіб (50,8 % усіх юридичних осіб) зареєстровано в чотирьох населених пунктах с. Новоіванівка (15,9%), с. Веселе (14,3%), с. Лошкарівка (11,1%) та с. Чистопіль (9,5%). Ще 7,9 % – у с. Криничувате, по 6,3 % – у селах Воля та Менделєєвка, решта – в інших населених пунктах громади. Дещо подібний розподіл характерний і для ФОПів (с. Новоіванівка – 20 % усіх ФОПів, с. Воля – 15 %, с. Мозолєвське – 11,7 %, по 8,3 % у селах – Лошкарівка, Південне та Веселе, решта – в інших населених пунктах громади). Відтак розподіл підприємств по громаді має горизонтальний характер, оскільки адміністративний центр громади не концентрує основну частину підприємств, установ та приватних підприємців. В старостинських центрах також розвивається підприємництво.

Промисловий потенціал.

Сектор переробної промисловості

Першотравневська СТГ пов'язаний, головним чином, з виробництвом кормів для тварин, олії і тваринних жирів. Серед основних промислових підприємств, які зареєстровані та/або функціонують на території громади є ТОВ «Агропроінвест 08» (виробництво олії та тваринних жирів) (зареєстроване в громаді), ТОВ ВКФ «Альянс» (виробництво олії та тваринних жирів), ТОВ «СОЛАР-Енерджі» (виробництво та передача електроенергії).

Відтак диверсифікований промисловий сектор місцевої економіки позитивно впливає на формування доходів бюджету громади, який не є монозалежним. Однак частка в загальній кількості підприємств та ступінь диверсифікації промислових об'єктів на території громади є недостатньо високий, оскільки економіка громади має яскраво виражений аграрний характер. Водночас виникає необхідність розвитку переробної промисловості, щоб переробляти вирощену с/г продукцію в громаді.

Серед підприємств добувної промисловості, які здійснюють діяльність на території Першотравневської СТГ, є акціонерне товариство «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат» (с. Воля), яке забезпечує видобуток марганцевої руди (окисного, карбонатного та окисно-карбонатного типів), її переробку і випуск марганцево-рудного концентрату.

Війна спричинила до зменшення активності підприємств, зменшення зайнятості через виїзд мешканців з громади. Проте з часом підприємства поступово відновлюють свої виробничі потужності

Сільське, лісове та рибне господарства. Кількість сільськогосподарських підприємств усіх форм господарювання – 50, з них фермерських господарств – 22. Кількість підприємств у структурі сільськогосподарського виробництва становить: рослинництво 96%, тваринництво – 4%. Основні напрями виробництва в галузі рослинництва: вирощування зернових та технічних с/г культур. В галузі тваринництва основним є розведення свійської птиці.

Провідними агропідприємствами, які провадять господарську діяльність на території громади в сфері вирощування зернових та олійних культур, є: ТОВ «ЧИСТОПІЛЛЯ» (земельний банк – 7356 га), ПП «ЛЕНДФОРТ ДНІПРО» (6200 га), ТОВ «АГРОФІРМА РОСТОК» (5164 га), ТОВ «АГРОПРОІНВЕСТ 08» (2600 га), ТОВ «АГРОФІРМА «ГЕТЬМАН» (3364 га). Садівництвом на території громади займається ТОВ «Агрофірма «Сади України». Крім великих агровиробників у сфері сільського господарства провадять діяльність дрібні фермерські господарства та особисті селянські господарства. Головним чином, вирощують зернові та олійні культури (кукурудзу, соняшник, ріпак).

Основним сільськогосподарським виробником тваринницького напрямку у громаді є ТОВ «ПК «ДНІПРОВСЬКИЙ» (птахівництво, земельний банк – 3860 га землі). ТОВ «ПК «ДНІПРОВСЬКИЙ» є головним платником податків до бюджету громади та головним роботодавцем.

Окрім підприємств, виробниками продукції сільського господарств у громаді є господарства населення. Вироблена ними продукція споживається переважно в межах домогосподарств, а також надлишки реалізуються на ринках.

Мале підприємництво. Чисельність зареєстрованих у Першотравневській СТГ фізичних осіб – підприємців станом на 01.01.2024 р. становила 171 особу. Серед ФОПів громади простежується гендерна рівність. Зокрема, 48% ФОП – чоловіки (домінують у галузях: сільське господарство, транспорт та переробна промисловість), 52% – жінки (домінують у галузях: торгівля, тимчасове розміщення й організація харчування та інші послуги).

Кількість ФОПів в розрахунку на 10 тис. населення громади становить 143,5 ФОПи. Загалом за даними Головного управління статистики у Дніпропетровській області, в Нікопольському районі зареєстровано 7331 фізична особа-підприємець або 292,4 ФОПів на 10 тис. населення. Таким чином, на території Першотравневської громади концентрація зареєстрованих ФОПів на 10 тис. населення удвічі менше такого ж показника по Нікопольському району.

Найбільші роботодавці у Першотравневській громаді. Десятьма найбільшими роботодавцями у громаді у 2023 році були підприємства аграрного сектору (ТОВ «ПК «ДНІПРОВСЬКИЙ» (70,7% офіційно зайнятих в громаді), ТОВ «АГРОПРОІНВЕСТ 08», ТОВ «ЧИСТОПІЛЛЯ», ПП «ЛЕНДФОРТ ДНІПРО», ТОВ «АГРОФІРМА РОСТОК», ТОВ «АГРОФІРМА «ГЕТЬМАН», ТОВ «ГЕТЬМАН», ТОВ

«ГЕТЬМАН-АГРО», ТОВ «ЛАНИ НІКОПОЛЬЩИНИ»), а також установа, яка утримується за рахунок місцевого бюджету – Першотравневський сільський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Першотравневської сільської ради. У 2023 році 10 найбільших роботодавці забезпечували роботою понад 2750 осіб, або 87% усіх офіційно зайнятих у громаді.

Потенційні точки економічного зростання. Для розширення та диверсифікації економічної діяльності в громаді наявні вільні земельні ділянки (до 1000 га), які можуть стати потенційними точками економічного зростання громади. В комунальній власності Першотравневської сільської ради перебувають земельні ресурси сільськогосподарського і несільськогосподарського призначення (ділянки і будинки), які можуть бути запропоновані інвесторам. Для формування інвестиційних пропозицій та активізації господарської діяльності Першотравневською сільською радою творено реєстр майна, реєстр вільних земельних ділянок.

Також малі агровиробники можуть отримати безповоротну допомогу через Державний аграрний реєстр (ДАР) в рамках нової програми допомоги малим агровиробникам, що фінансується за рахунок бюджетної підтримки Європейського Союзу.

Загалом Першотравневська сільська рада є відкритою для бізнесу і усвідомлює необхідність розвитку підприємницького середовища. Проте на даному етапі існує низка факторів, які стримують рух в напрямі економічного розвитку. Серед них:

- незадовільний стан доріг на території громади, мереж водопостачання та водовідведення, пошкодження систем енергопостачання;
- відсутність на території громади інституцій підтримки економічного розвитку (бізнес-асоціацій, агенцій місцевого економічного розвитку, бізнес-хабів тощо), а також не налагоджена співпраця з подібними установами з сусідніх громад та/або району;
- не розроблено інвестиційний паспорт громади для популяризації її інвестиційних можливостей.

Висновки

1. Економіка Першотравневської громади орієнтована на сільське господарство. Суб'єкти господарювання, які провадили діяльність у сфері сільського господарства та торгівлі, домінували у структурі економіки громади за обсягом реалізованої продукції та наданих послуг у 2023 році (понад 75% усієї виробленої у громаді продукції). Базовим бюджетоутворюючим підприємством громади є ТОВ «Птахокомплекс» Дніпровський, який також забезпечує майже 70% зайнятості.

2. Промисловість на території громади є недостатньо розвиненою. Чи не єдиним активно діючим промисловим підприємством видобувної галузі на території громади є АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат», який здійснює видобування марганцевої руди.

3. Громада вирізняється великою кількістю сільськогосподарських підприємств (загалом їх 50, в т. ч. 22 фермерських господарств) та понад 40 ФОПів. У структурі кількості суб'єктів господарювання за напрямками сільськогосподарського виробництва переважає рослинництво (96 % суб'єктів господарювання – юридичних осіб). Виробниками продукції сільського господарства у громаді є також господарства населення.

4. Підприємницька активність у громаді нижча порівняно з середньорайонною. Чисельність ФОПів на 10 тис. населення громади становила 143,5 особи, у двічі менше середньорайонного рівня.

5. З десяти найбільших роботодавців у громаді є підприємства аграрної сфери та одна муніципальна установа, яка утримується за рахунок бюджету місцевого рівня. У 2023 році вони забезпечували роботою понад 87% усіх офіційно зайнятих у громаді.

6. В економічному розвитку громада орієнтується, головним чином, на аграрну сферу, а не на промисловість. На це вказує призначення земельних ділянок, 91% з яких це землі сільськогосподарського призначення. Водночас в селах громади пропонуються земельні ресурси сільськогосподарського і об'єкти несільськогосподарського призначення (ділянки і будинки) для розвитку промисловості, садівництва, ягідництва, обслуговування тваринницьких приміщень.

7. Економічний розвиток стримують: незадовільний стан доріг на території громади, мереж водопостачання та водовідведення, пошкодження систем енергопостачання; відсутність на території громади інституцій підтримки економічного розвитку (бізнес-асоціацій, агенцій місцевого економічного розвитку, бізнес-хабів тощо), а також не налагоджена співпраця з подібними установами з сусідніх громад та/або району; відсутність інвестиційного паспорту громади для популяризації її інвестиційних можливостей.

1.8. БЮДЖЕТ ТА ФІНАНСОВИЙ СТАН ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Бюджет Першотравневської сільської територіальної громади формується відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України. У 2023 р. доходи бюджету Першотравневської громади становили 238,4 млн грн (на 63,9% більше 2022 року), видатки – 220,5 млн грн (на 58,9% більше попереднього року). У 2023 р. бюджет Першотравневської сільської територіальної громади був профіцитний на 17,8 млн грн (на 2024 рік заплановано дефіцит бюджету обсягом 16,1 млн грн).

Доходи. За інформацією [Державного веб-порталу бюджету для громадян](#) у 2023 р. податкові надходження склали 125,7 млн. грн (52,7% усіх доходів бюджету Першотравневської громади, проти 70,7% у 2022 році) (рис. 1.9).

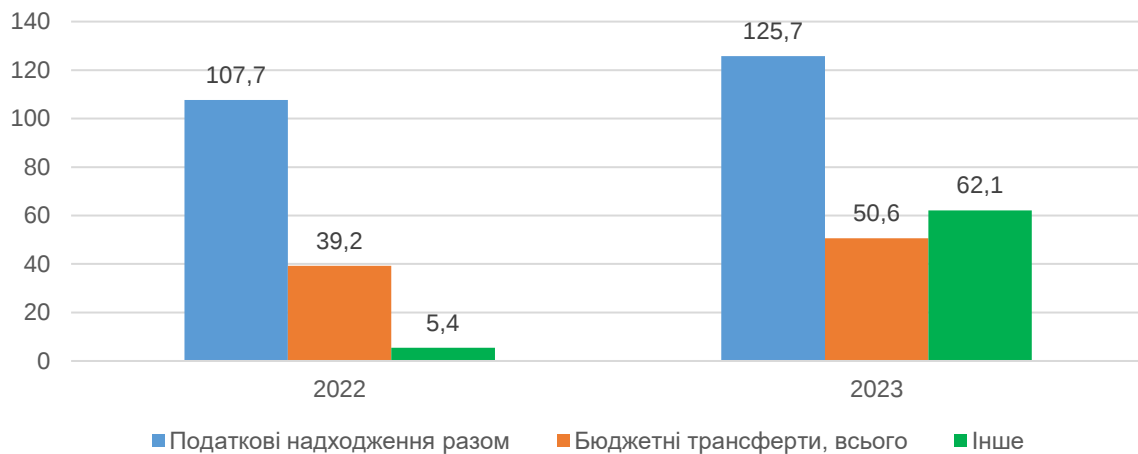

Рисунок 1.12. Доходи бюджету Першотравневської СТГ, млн грн

Обсяг офіційних трансфертів у 2023 році склав 50,6 млн. грн (21,2% усіх доходів бюджету громади, 2022 році він становив 25,7% усіх доходів бюджету громади). Така зміна структури доходів бюджету громади була зумовлена війною. Чинниками зростання частки податкових надходжень у структурі доходів місцевого бюджету у 2023 році були: зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб – на 7,4 млн грн, порівняно з 2022 роком.

Податкові надходження. 71,4 % усіх податкових надходжень бюджету Першотравневської СТГ у 2023 році забезпечив податок з доходів фізичних осіб (в частині, яка скеровується до місцевого бюджету відповідно до Бюджетного кодексу України) (рис. 1.10). У 2022 році він забезпечував понад три чверті усіх податкових надходжень. Загалом обсяг надходжень від ПДФО до місцевого бюджету у 2023 році зріс на 8,3%, порівняно з попереднім роком. Згідно з планом доходів місцевого бюджету на 2024 рік ПДФО повинен забезпечити 70,2 % усіх податкових надходжень. Така зміна частки ПДФО в структурі податкових надходжень зумовлена запланованим зростанням частки єдиного податку в структурі податкових надходжень місцевого бюджету в 2024 році.

У 2024 році очікується зменшення надходжень від ПДФО, передусім через мобілізацію чоловічого населення, а отже зменшення чоловічої зайнятості. Втім, таке зменшення надходжень не є для бюджету громади критичним.

Надходжень ПДФО від військовослужбовців до місцевого бюджету у 2022-2024 роках не було.

У Першотравневській СТГ справляють наступні місцеві податки: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю; єдиний податок. ОМС у межах своєї компетенції встановили ставки та пільги щодо сплати місцевих податків.

Рисунок 1.13. Динаміка податкових надходжень бюджету Першотравневської СТГ, млн грн

Одним з елементів оцінки підприємницького середовища є податкове навантаження місцевими податками в громаді. В Першотравневській СТГ податкове навантаження можна оцінити як помірковане. Якщо за єдиним податком для І групи ФОП встановлено максимально допустиму Податковим кодексом України ставку оподаткування, для ІІ групи ФОП – удвічі нижча ставка максимально допустимої. За іншими місцевими податками (на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плата за землю) вони диференційовані і перебувають здебільшого нижче середнього законодавчо допустимого діапазону ставок. Зокрема ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, перебувають практично на мінімальному рівні. Водночас ставки плати за землю здебільшого перебувають в діапазоні вище середньо допустимих ставок, оскільки підприємництво на території громади є, головним чином, аграрного спрямування. Проте з 2024 року встановлено пільги в стовідсотковому розмірі зі сплати податкового зобов'язання з плати за землю для суб'єктів землекористувачів муніципального, соціального та релігійного призначення.

У 2023 році відбулося зростання надходжень до місцевого бюджету від єдиного податку (на 27,6% порівняно з 2022 роком), зокрема від с/г виробників. Частково воно було зумовлене податковими змінами у 2022-2023 роках (зокрема, можливістю переходу підприємств на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності) (таблиця 1.9).

В цілому за усіма статтями податкових надходжень до бюджету Першотравневської СТГ у 2023 році відбулося збільшення обсягів надходжень, що є ознакою пожвавлення підприємницької активності, навіть попри близькість лінії фронту.

У 2022 – 2023 роках у Першотравневській СТГ було перевиконання доходів місцевого бюджету (на 1,8% – у 2022 році і на 20,3% – у 2023 році).

Наявність значного обсягу муніципальних земель та майна забезпечує надходження за оренду майна комунальної власності, частка якої в загальних

надходженнях місцевого бюджету у 2024 році повинна забезпечити 8,9 % усіх надходжень.

Порівняно незначні надходження акцизного податку і податку на нерухомість (0,6 і 0,7 млн грн відповідно), які очікуються у 2024 році, свідчать про невеликі обсяги реалізації підакцизних товарів та низький рівень оподаткування об'єктів нерухомості відмінних від земельних ділянок на території громади.

Найбільшими платниками податків, серед зареєстрованих у громаді суб'єктів господарювання, є ТОВ «Птахокомплекс «Дніпровський», Виконком Першотравневської сільської ради, ТОВ «Чистопілля», ПП «ЛЕНДФОРТ ДНІПРО», ТОВ «АГРОФІРМА РОСТОК», АТ «ПОКРОВСЬКИЙ ГЗК», ТОВ «Гетьман», ДП «АГРОФІРМА «ПОБЕДА», ТОВ «Агрофірма «Гетьман», ТОВ «ЛАНИ НІКОПОЛЬЩИНИ».

Сукупно 10 найбільших платників податків громади у 2023 році сплатили до місцевого бюджету 88,7 млн грн. Частка цих підприємств у податкових надходженнях місцевого бюджету у 2023 році становила 71,0 %.

Таблиця 1.9. Динаміка доходів бюджету Першотравневської СТГ, млн грн

Показники	2021	2022	2023	2024 (план)	Приріст/зменшення 2023/2022 рр., %
Податкові надходження, в т. ч.	111,7	107,7	125,7	119,0	116,7
податок з доходів фізичних осіб	82,3	82,4	89,8	83,8	109,0
акцизний збір	0,8	0,4	0,6	0,6	150,0
єдиний податок (крім с/г виробників)	3,8	2,8	4,3	4,9	153,6
єдиний податок від с/г виробників	10,5	8,5	11,1	12,9	130,6
податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	0,6	0,4	0,8	0,7	Зріс у 2 рази
плата за землю	4,0	3,6	8,1	5,5	Зросла в 2,25 рази
дохід від оренди комунального майна	9,5	9,5	10,9	10,5	114,7
екологічний податок	0,1	0,1	0,1	0,1	111,1
Неподаткові надходження	5,4	5,4	62,1	0,8	Зросли в 11,5 рази
Міжбюджетні трансфери, всього	48,5	39,2	50,6	44,0	129,1
у т. ч. освітня субвенція з державного бюджету	39,1	37,5	36,0	43,1	96,0
Всього	165,6	152,3	238,4	163,8	156,5

Офіційні трансфери. У продовж 2021-2024 років обсяг надходжень бюджетних трансфертів коливається в межах 39-51 млн грн.

71,2% усіх офіційних трансфертів, які громада отримувала від органів державного управління у 2023 році, становила освітня субвенція з державного

бюджету. У 2022 році освітня субвенція становила 95,4% усіх офіційних трансфертів.

У 2022-2023 роках через війну субвенції для розвитку громади з державного бюджету місцевим бюджетам не виділялись.

У 2023 Першотравневська СТГ отримала у складі офіційних трансфертів з державного бюджету дотації на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ проти України в сумі 13,2 млн грн, що становить 26,1% суми усіх бюджетних трансфертів.

Видатки. Найбільша частка в структурі видатків бюджету Першотравневської СТГ у 2022-2023 роках припадала на фінансування освіти (55,2% усіх видатків бюджету громади у 2022 році, 42,2% – у 2023 році). У складі видатків на освіту у 2023 році 82,3% становили видатки на загальну середню освіту (у 2022 році – 79,8%), 15,8% – на дошкільну освіту (у 2022 році – 18,2%), 1,5% – на позашкільну освіту (у 2022 році – 1,9%) і 0,4% – на інші заклади і заходи у сфері освіти (у 2022 році – 0,04%).

Війна обумовила зростання видатків бюджету громади на економічну діяльність та житлово-комунальне господарство, оскільки громада розташована у прифронтовій зоні та має один з найвищих показників внутрішньо переміщених осіб у відношенні до місцевих мешканців (майже 1 до 1), що спричинило зміну структури видатків бюджету громади (таблиця 1.10). У 2023 році сума видатків за статтею «Житлово-комунальне господарство» зросла у понад 18 разів, порівняно з попереднім роком, і склала 53,4 млн грн (24,2% усіх видатків місцевого бюджету), при цьому що роком раніше за цією ж статтею видатки становили лише 2,9 млн грн (2,2%). Дещо схожа ситуація з видатками місцевого бюджету за статтею «Економічна діяльність», видатки за якою скеровувались, головним чином, на капітальні ремонти протирадіаційних укриттів. У 2023 р. видатки за цією статтею становили 12,6 млн грн (5,7% усіх видатків місцевого бюджету), що у 6 разів перевищило значення попереднього року (2,1 млн грн або 1,6%).

Таблиця 1.10. Видатки бюджету Першотравневської СТГ, млн грн

Група видатків	2021	2022	2023	2024 (план)	Приріст/зменшення 2023/2022 рр., %
Загальнодержавні функції,	37,0	37,1	38,9	30,8	104,9
Економічна діяльність	10,1	2,1	12,6	10,1	Зросли у 6 разів
Житлово-комунальне господарство	4,1	2,9	53,4	6,5	Зросли у 18,4 рази
Охорона здоров'я	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Фізична культура і спорт	0,0	0,0	0,0	0,1	-
Культура і мистецтво	6,6	6,0	6,2	9,5	103,3
Освіта	87,1	71,7	93,1	99,9	129,8
Соціальний захист та соціальне забезпечення	10,6	9,0	10,5	10,9	116,7
Інша діяльність	0,7	1,1	5,8	12,1	Зросли у 5,3 рази
Всього	156,2	129,9	220,5	179,9	169,7

Хоча в абсолютному вираженні видатки бюджету Першотравневської СТГ за період 2022-2023 рр. практично за усіма статтями зросли, натомість у відносному вираженні, через війну, структура видатків зазнала істотних змін. Так, у 2023 році найбільше скоротились, порівняно з 2022 роком, видатки на освіту – на 13%, на державне управління – на 11%. Також зменшилась частка видатків на соціальний захист населення (на 2,1%) та культуру і мистецтво (на 1,8%), порівняно з попереднім роком.

У 2024 році у структурі видатків бюджету Першотравневської СТГ понад 55,5 % усіх запланованих видатків місцевого бюджету становитимуть видатки на освіту. Водночас відчутним аспектом є зростання видатків бюджету громади на культуру і мистецтво та іншу діяльність (5,3 і 5,7 %) та житлово-комунального господарства (11,1 %). Видатки за статтею «Державне управління» зменшаться у 2024 р., порівняно з попереднім роком на 8 млн грн, однак через зменшення загальних видатків бюджету у відносних показниках їх питома вага в загальному обсязі видатків залишиться на тому ж рівні (17%).

Фінансовий стан Першотравневської сільської територіальної громади на фоні регіону

За даними порталу [decentralization](https://decentralization.gov.ua/), у 2023 році Першотравневська СТГ була **фінансово спроможною** (не отримувала базову дотацію і не сплачувала реверсну дотацію) і за [індексом податкоспроможності](#) **займала 15 місце** серед 86 громад Дніпропетровської області.

Надходження до загального фонду бюджету Першотравневської громади в розрахунку на 1 мешканця за підсумком 2022 року становили 10,5 тис грн, що на 3% менше середнього показника по громадах області, і забезпечили громаді 24 місце серед 86 громад регіону. Місце громади в регіоні за іншими показниками у 2022-2023 роках наведено у таблиці 1.11.

Загалом за більшістю показників фінансової спроможності Першотравневська СТГ перебуває в середині рейтингу (серед 86) територіальних громад Дніпропетровської області.

Найнижче місце серед наведених показників в рейтингу громад регіону Першотравневська СТГ займає за показниками «Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду» (57 місце з 86) та «Фіскальна віддача території» (60 місце). За останнім показником громада втратила 8 позицій, порівняно з 2022 роком. Це зумовлено війною, оскільки землі громади перебувають у прифронтовій зоні, що ускладнює розвиток аграрного бізнесу, а відтак втратою частини потенціалу, який сприяє наповненню місцевого бюджету місцевими податками та зборами. Разом з тим, невисоке місце показника «Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду» у загальному рейтингу має позитивну динаміку і за 2023 рік покращився на 18 позицій.

Водночас рівень дотаційності громади (чим нижчий рейтинг, тим краще значення), хоч і дещо зменшився у 2023 році (73 місце) порівняно з 2022 роком (76 місце), проте перевищує середньообласний показник і є одним з кращих.

Таблиця 1.11. Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності у 2022 – 2023 роках

Показник	Першо- травневська СТГ		У середньому громади Дніпропетровської області		Місце Першотравневської СТГ в рейтингу громад регіону	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Надходження до загального фонду бюджету на 1 мешканця, грн	9060	10460	11680	13420	18	24
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	16534	24024	181680	211100	60	43
Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду, %	22,7	27,8	28,9	29,9	75	57
Обсяг дотаційності на 1 мешканця, грн	-94	-166,7	51,4	-680	76	73
Надходження місцевих податків і зборів до бюджету громади в розрахунку на 1 мешканця, грн	2056	2907	3380	4010	26	31
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень загального фонду до території громади), тис. грн/км ²	137,8	159,8	1130,0	1300,0	52	60
Видатки загального фонду на 1-го жителя, грн	9340	10080	10670	13600	32	45
Капітальні видатки на 1 мешканця, грн	664	7450	1580	4080	42	9
Індекс податкоспроможності	1,49	1,17	1,1	1,2	11	15

Покращити позиції громади може розвиток на території громади підприємств з переробки агропродукції, які сприятимуть зростанню податкових надходжень, зокрема ПДФО, до місцевого бюджету.

Висновки

1. У 2023 р. бюджет Першотравневської сільської територіальної громади був профіцитний на 17,9 млн грн. Проте податкові надходження склали 52,7% усіх доходів бюджету Першотравневської СТГ. Майже три чверті усіх податкових надходжень місцевого бюджету забезпечив податок з доходів фізичних осіб. Такий стан вимагає особливої уваги до забезпечення сприятливого бізнес клімату та збільшення кількості робочих місць. Якщо ж наслідки війни призведуть до погіршення цих індикаторів, може відбутися спад за цим джерелом доходів, що загрозою для наповнення місцевого бюджету.

2. Оподаткування місцевими податками у Першотравневській СТГ можна вважати задовільним для ведення бізнесу та адекватним для місцевих жителів, з огляду на величину ставок місцевих податків. За усіма місцевими податками, окрім єдиного податку, вони перебувають усередині законодавче допустимого діапазону ставок.

3. Структура платників податків у громаді за видами економічної діяльності – недостатньо диверсифікована. У 2023 році з 10 найбільших платників податків, серед зареєстрованих у громаді суб'єктів господарювання, 9 – представники аграрного бізнесу. Такий моносистемний характер бізнесу зумовлює низький рівень

гнучкості підприємницького середовища та становить високу ризикованість в контексті структурних і циклічних коливань. Адже у випадку вкрай несприятливої економічної кон'юнктури для аграрного бізнесу в громаді може виникнути ризик спаду зайнятості і надходжень до місцевого бюджету.

4. Найбільша частка в структурі видатків бюджету Першотравневської СТГ припадала на фінансування освіти (55,2% усіх видатків бюджету громади у 2022 році, 42,2% – у 2023 році).

5. Через війну в 2023 році суттєво зросли, порівняно з 2022 роком, видатки на житлово-комунальне господарство (у 18 разів), економічну діяльність (у 6 разів) та на іншу діяльність (у понад 5 разів). Передусім це зумовлено відновленням шляхом проведення капітальних ремонтів протирадіаційних укриттів.

6. Загалом Першотравневська СТГ за основними показниками фінансової спроможності (індекс податкоспроможності, надходження до загального фонду бюджету на 1 мешканця, обсяг дотаційності на 1 мешканця, видатки загального фонду на 1-го жителя, капітальні видатки на 1-го мешканця) перебуває в середині рейтингу (серед 86) територіальних громад Дніпропетровської області. Це свідчить, з одного боку, про її здатність забезпечувати надання соціальних послуг місцевим мешканцям та ВПО, а з другого, – про можливості для нарощення економічного потенціалу громади, зокрема через залучення нового бізнесу та підтримку малого підприємництва.

1.9. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ

Місцеве самоврядування Першотравневської СТГ здійснюється Першотравневською сільською радою в складі сільського голови, двох заступників, секретаря та 22 депутатів ради від 3 політичних партій: 4 депутати представляють партію ВО «Батьківщина», по 1 депутату – від «Слуга народу» і ПП «Пропозиція» та 16 депутатів – самовисуванці.

В сільській раді діють 4 постійні депутатських комісії:

- з питань прав людини, законності, депутатської діяльності і етики;
- з питань планування, фінансів, бюджету та соціально- економічного розвитку;
- з питань земельних відносин, природокористування, планування території, будівництва, комунальної власності, житлово-комунального господарства, енергозбереження, транспорту та благоустрою;
- з питань освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту, молоді, фізкультури і спорту.

До складу виконавчого комітету входить 20 осіб, у тому числі сільський голова, секретар ради, перший заступник сільського голови, заступник сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, 4 старости (Новоіванівсько-Чистопільського, Чкаловського, Лошкарівського, Криничуватського старостинських округів) та 11 начальників відділів і територіальних центрів.

Загальна кількість управлінського складу Першотравневської сільської ради – 21, з них:

- адміністративний штат – 4 штатні одиниці;
- старостинські округи – 4 штатні одиниці;
- відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту, культури та туризму – 1 штатна одиниця;
- відділ планування, економічного розвитку та інвестицій – 1 штатна одиниця;
- фінансовий відділ – 1 штатна одиниця;
- відділ бухгалтерського обліку та звітності – 1 штатна одиниця;
- відділ «Центр надання адміністративних послуг» (ЦНАП) – 1 штатна одиниця;
- відділ ЖКГ, транспорту та комунальної власності – 1 штатна одиниця;
- відділ загально-організаційного забезпечення – 1 штатна одиниця;
- відділ земельних відносин, благоустрою та екології – 1 штатна одиниця;
- відділ соціального захисту населення та охорони здоров'я – 1 штатна одиниця;
- служба у справах дітей – 1 штатна одиниця;
- місцева пожежна охорона – 1 штатна одиниця.

Водночас у громаді функціонують:

- Першотравневський сільський центр соціальних служб – 1 штатна одиниця;
- Першотравневський сільський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) – 1 штатна одиниця.

ОМС відчуває потребу в фахівцях у сфері архітектури, енергоменеджменту, безпеки.

Діючі стратегічні та програмні документи. Під час процесу децентралізації до Першотравневської СТГ було доєднано нові територіальні громади, які вже мали власні стратегії. Першотравневська сільська рада за сприяння проєкту SURGe активно розробила нову єдиної Стратегію розвитку Першотравневської СТГ та Планом заходів з її реалізації, які враховують потреби всіх населених пунктів громади.

В Першотравневській СТГ у 2024 році реалізується 22 місцеві програми розвитку загальним обсягом 148,3 млн грн. Серед них програми щодо соціально-економічного та культурного розвитку громади, соціального захисту населення, розвитку фізичної культури та спорту, благоустрою та розвитку населених пунктів, розвитку земельних відносин та охорони земель, охорони навколишнього природного середовища, розвитку та підтримки галузі охорони здоров'я, забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, програма «Питна вода» та ін.

За результатами проведеного опитування представників органів місцевого самоврядування та працівників бюджетних установ (було опитано 232 особи, з них

212 жінок, 20 чоловіків, більшість опитаних у віці 45-60 років) майже половина (48,7 % усіх опитаних) вважають, що документи планування місцевого розвитку, які ухвалює місцева влада узгоджуються між собою. А лише 3,9 % опитаних вважають, що вони не узгоджені між собою. Решта вказали, що не компетентні в даному питанні.

Водночас третина опитаних (34,1 %) вважають, що в бюджеті громади в достатньому обсязі передбачаються та реально виділяються кошти на реалізацію ухвалених документів місцевого розвитку. 14,7 % опитаних вважає, що кошти виділяються в достатньому обсязі, але вибірково. Решта опитаних вказали, що некомпетентні з цих питань.

Висновки

1. Виконавчі органи місцевого самоврядування громади в цілому сформовані належним чином для забезпечення управління громадою, розвитку економіки та надання соціальних послуг населенню. Однак, ОМС відчуває потребу у спеціалісті у сфері архітектури (зокрема у головному архітекторі), оскільки його відсутність ускладнює розробку та оновлення містобудівних умов. Також в структурі ОМС відсутній енергоменеджер, що ставить громаду у залежність щодо розробки проєктної документації з тепло-, електро, водопостачання і водовідведення від районних структур. Ще однією кадровою прогалиною можна вважати те, що в громаді немає фахівця з професійними навичками та досвідом у сфері безпеки.

2. Незважаючи на відсутність раніше розробленої Стратегії розвитку громади та Плану заходів з її реалізації, Першотравневська селищна рада провадить розвиток громади через прийняття та реалізацію місцевих програм розвитку, які охоплюють усі сфери соціально-економічної життєдіяльності територіальної громади. А за оцінками представників ОМС, обсяг коштів на реалізацію програмних документів місцевого розвитку – достатній.

1.10. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

Органи самоорганізації населення. Усі жителі громади мають змогу долучатися до вирішення проблем громади шляхом створення органів самоорганізації населення (ОСН). ОСН можуть взаємодіяти з органами місцевого самоврядування та сприяти вирішенню завдань соціально-економічного й культурного розвитку відповідних територій. Проте в Першотравневській СТГ ОСН не створено, що свідчить про низьку активність місцевих мешканців щодо вирішення проблем окремих територій громади.

Громадські об'єднання. За даними Державного реєстру юридичних осіб, у Першотравневській СТГ зареєстровано 9 громадських та благодійних організацій. Серед них:

- сприяння розвитку та вирішенню проблем населених пунктів громади – Благодійна організація «Благодійний Фонд Криничувате» (с. Криничувате), Громадська організація «Форум розвитку місцевого самоврядування Чистопільської громади» (с. Чистопіль), Громадська

організація «Економічний та культурний розвиток Південної територіальної громади «З людьми і для людей» (с. Південне), Громадська організація «Форум розвитку місцевого самоврядування Новоіванівської територіальної громади» (с. Новоіванівка), Громадська організація «ФОРУМ «НАДІЯ» (с. Павлопілля), Громадська організація «АСОЦІАЦІЯ «ВІДРОДЖЕННЯ» (с. Лошкарівка);

- спортивного спрямування – Громадська організація Футбольний Клуб «Чкалово» (с. Воля), Громадська організація ФК «Колос» (с. Воля);
- інших напрямків – Громадська організація «Рибалок-любителів «Сухий Чортотлик» с. Воля».

Проте найбільш активними громадськими організаціями, які співпрацюють з сільською радою є ГО «Форум розвитку місцевого самоврядування Новоіванівської громади» та ГО «Форум розвитку місцевого самоврядування Чистопільської громади».

Для залучення громадськості до участі в прийнятті і реалізації управлінських рішень в громаді запроваджено цифрові інструменти. Зокрема через офіційний сайт Першотравневської СТГ запроваджено опитування та обговорення щодо проєктів та заходів, які відбуваються в громаді (розроблення Стратегії розвитку громади тощо), висвітлюється інформація про електронні закупівлі Першотравневської СТГ. На сайті громади є посилання на загальнодержавні електронні сервіси (відкритий бюджет, е-демократія, підтримки бізнесу тощо).

Працівники ОМС мають досвід користування цифровими інструментами: реєстром пошкодженого та зруйнованого майна; порталом державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ).

Представники ОМС та комунальних установ оцінюють рівень громадської участі в прийнятті управлінських рішень як достатній. Водночас 43 % зі 232 опитаних представників ОМС та комунальних установ вказують на недостатній рівень комунікації між мешканцями громади та ОМС. Основними причинами є пасивність мешканців, недостатньо роботи проводиться сільською радою в цьому напрямі, недостатньо інформації в населених пунктах громади. Відтак сільська рада потребує підтримки для підвищення рівня комунікації з мешканцями для їх більшого долучення до управлінських процесів.

Висновки

1. У громаді функціонує 9 громадських та благодійних організацій різного спрямування. Головним чином, вони представляють інтереси жителів певного населеного пункту громади.

1.11. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Опитування мешканців громади. На території Першотравневської СТГ проведено опитування з метою оцінки стану громади, визначення найбільш актуальних проблем та формування першочергових пріоритетів. Відповідно до цього було анкетовано респондентів з 1231 домогосподарства, у тому числі

внутрішньо переміщених особами, 85 старшокласників та 15 підприємців у всіх населених пунктах громади. Опитування проводилось упродовж листопада-грудня 2022 року.

Опитування показало, що більшість мешканців громади (59,8%) цікавляться її життям. Важливо зазначити, що це опитування не є репрезентативним, адже воно охоплює лише активну частину населення. Тому результати відображають загальні тенденції, а не точну картину.

Лише 17,5% опитаних незадоволені життям у громаді, а 10,7% хотіли б виїхати. Більшість (55,4%) оцінюють своє проживання позитивно, 27,1% – посередньо, а 22,7% не визначилися.

Хоча для українських громад це непогані показники, кількість тих, хто прагне кращого життя (10,7%), є тривожним сигналом. Тому ОМС доцільно вжити заходів для покращити життя людей і зупинити відтік населення, особливо молоді.

Більшість людей вважають, що громада є фінансово спроможною. Цей показник співпадає з загальною оцінкою громади як місця проживання: 55,4% позитивних відгуків, 33,6% нейтральних та 11% негативних.

Загалом, жителі ставляться до громади з помірним оптимізмом, але водночас усвідомлюють певні проблеми. Опитування показало, що 24,3% людей вважають, що ОМС недостатньо інформує громадськість, а 64,3% не відчувають реального впливу на прийняття рішень.

Анкетування засвідчило, що небагато людей (20,6%) беруть участь у діяльності громадських організацій. Більшість опитаних (80,2%) задоволені рівнем адміністративних послуг, лише 6,1% висловили негативну оцінку.

Щодо стану довкілля, то думки людей розділилися: 38% оцінюють його посередньо, 28% – позитивно, а 22% – негативно. Найбільше занепокоєння викликає стан водойм (62% негативних оцінок) та чистота повітря (33% нейтральних та 33% позитивних оцінок).

Оцінка транспортних послуг суперечлива: 50% опитаних користуються ними щодня, але більшість з них (85%) – незадоволені їх якістю, 15% оцінюють посередньо.

Щодо сполучення між населеними пунктами громади, то негативні оцінки зростають вдвічі (порівняно з загальними транспортними послугами), а позитивні знижуються до 10%. Більшість опитаних (75%) оцінюють його рівень як посередній.

Якість громадського транспорту також отримала багато негативних оцінок. Пропорція співвідношення позитивних і негативних оцінок схожа на оцінку сполучення між населеними пунктами, але з ще більшим відсотком негативу.

В цілому, дослідження показує, що громада є відносно безпечною:

- 17% опитаних відчувають себе небезпечно ввечері біля дому, 17% – у громадських місцях;
- 51% відчувають себе безпечно вдома, 40% – у громадських місцях;
- 51,5% охарактеризували безпеку в громадських місцях як посередню, що потребує покращення з боку влади.

Більшість людей (понад 50%) задоволені доступністю закладів освіти:

- 67% оцінили доступність освіти посередньо;
- 75% оцінили якість освіти позитивно, трохи менше – посередньо;

Негативні оцінки частішають, коли йдеться про дитячі садочки (60%), де бракує найпростіших укриттів.

Надання послуг соціальної сфери загалом оцінюється позитивно. Проте 29% опитаних незадоволені пристосованістю громадських будівель до потреб людей з інвалідністю. Лише 14% позитивно оцінили доступність для людей з інвалідністю, інші відповіді – нейтральні або негативні.

Водночас, соціологічне опитування розкрило цікаві аспекти життя громади:

- культура: більшість людей (75%) схвально оцінюють роботу будинків культури, проте третина опитаних (33%) вважає, що різноманіття культурних розваг у громаді недостатнє;
- спорт: понад 60% жителів беруть участь у спортивних змаганнях, з них 30% оцінюють рівень задоволення як високий, 30% – як посередній;
- ринок праці: 60% опитаних задоволені доступністю робочих місць, 30% оцінюють цю ситуацію як посередню;
- підприємництво: лише 9% жителів позитивно ставляться до можливості відкрити власний бізнес, 40% – негативно, 30% – не визначилися. При цьому, понад 50% опитаних не володіють інформацією про підтримку підприємців з боку громади;
- соціальна згуртованість: 45% респондентів вважають, що в громаді переважає недовіра та приватний інтерес, а не солідарність і турбота про загальне благо. Це може негативно впливати на соціально-економічний розвиток.

На думку мешканців громади пріоритетної підтримки потребують наступні напрями:

- дорожня інфраструктура (85,1%);
- водопостачання та каналізація (65,5%);
- охорона здоров'я (54%);
- освіта (47,1%);
- громадська безпека (29,9%);
- соціальна допомога (17,5%);
- спорт та відпочинок (17,5%);
- парки та зелені зони (17,5%);
- чистота вулиць та громадських місць (17,5%).

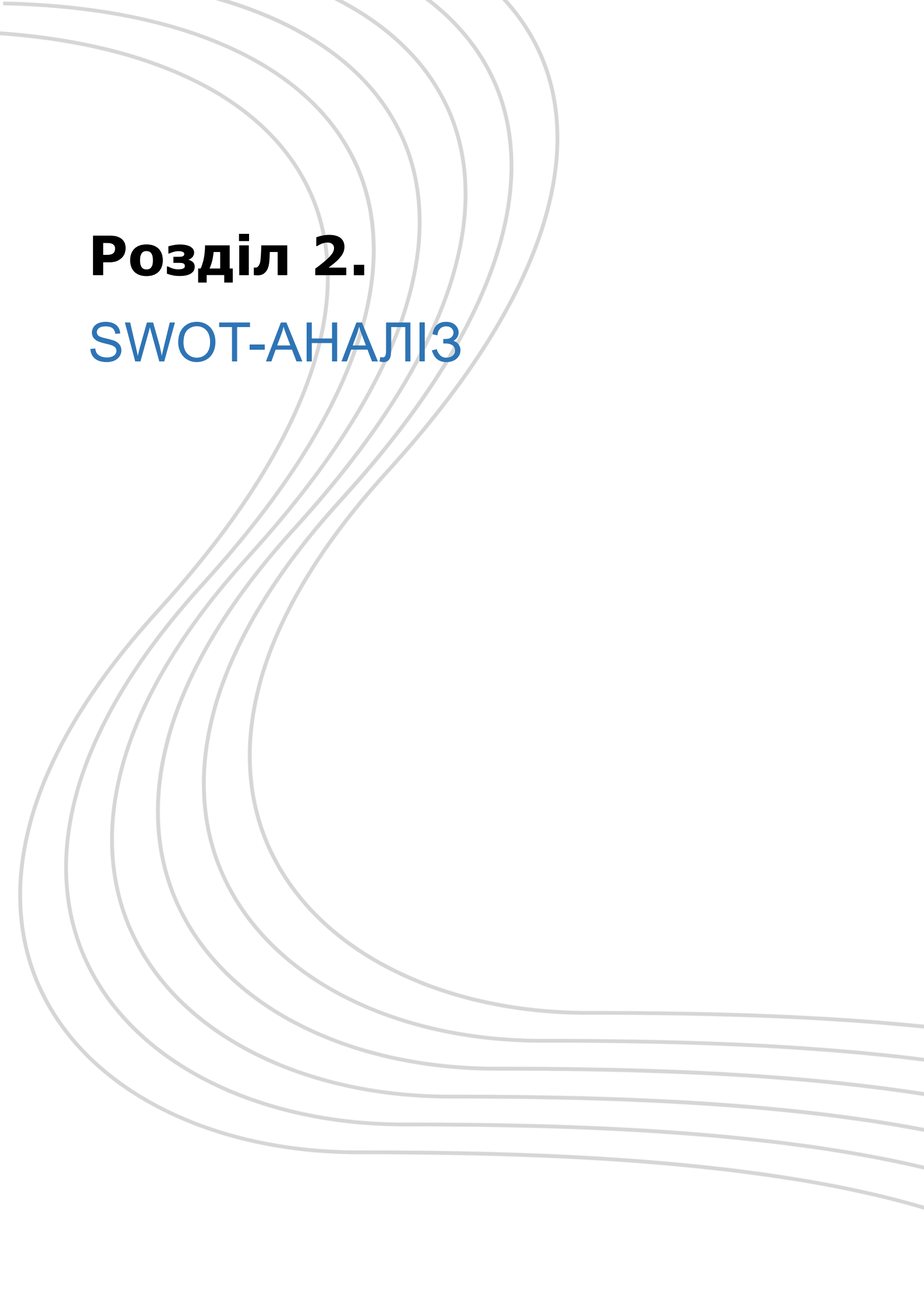
Таким чином, можна виділити основні моменти проведеного на території Першотравневської сільської територіальної громади опитування:

- більшість жителів ($\frac{3}{4}$) загалом задоволені життям у громаді, але 25% мають негативні оцінки. Це свідчить про те, що умови проживання потребують покращення;
- ставлення до громади переважно позитивне, але люди не до кінця розуміють, як взаємодіяти з ОМС. Це потребує кращого інформування та розширення форм участі громадян у прийнятті рішень в громаді;
- мешканці громади очікують від ОМС дій щодо зменшення негативного впливу на довкілля;
- стан дорожньо-транспортної інфраструктури громади викликає значне невдоволення мешканців громади і потребує вирішення;
- загалом люди почуваються безпечно, але їх турбує стан безпеки, особливо в громадських місцях;
- оцінка надання послуг соціальної сфери переважно позитивна;
- робота закладів культури потребує суттєвого перегляду. Можливо, варто почати з розвитку центрів дозвілля та спортивних/дитячих майданчиків, які потребують місцеві мешканці;
- відчувається нестача інфраструктури для занять фізичною культурою та спортом в громаді, а також спортивних заходів;
- у громаді не здійснюється підтримка розвитку підприємництва. Рівень обізнаності мешканців у цій сфері дуже низький;
- серед мешканців громади не простежується згуртованість (має місце недовіра), що негативно впливає на формування відчуття єдності та спільності інтересів.

Висновки

1. Результати опитування мешканців громади та представників бізнесу підтверджують результати проведеного аналізу соціально-економічного стану Першотравневської СТГ. Основними проблемами, за результатами опитування, визначено: низька якість транспортного сполучення між населеними пунктами громади та якість послуг громадського транспорту, проблеми з водопостачанням та водовідведенням, недостатні можливості для задоволення культурних та спортивних потреб у громаді, низька громадська ініціативність та обізнаність з можливістю започаткування власної справи.

2. Подальший розвиток громади опитувані вбачають у покращенні водозабезпечення в громаді, розвитку послуг соціальної сфери, підтримці розвитку малого і середнього підприємництва, розвитку сфери культури та спорту, ремонту доріг між населеними пунктами громади.

Розділ 2.

SWOT-АНАЛІЗ

2. SWOT-АНАЛІЗ

За результатами проведеного аналізу соціально-економічного стану громади, оцінки її природно-ресурсного потенціалу визначено сильні і слабкі сторони та встановлено можливості і загрози розвитку громади в перспективі.

Сильні сторони – це основні внутрішні позитивні фактори, які можуть бути використані для розвитку громади.

Слабкі сторони – це основні внутрішні негативні фактори, які стримують розвиток громади.

Можливості – це позитивні фактори зовнішнього впливу, які сприяють розвитку громади.

Загрози – це негативні фактори зовнішнього впливу, які стримують розвиток громади.

Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Першотравневської сільської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Землі с/г призначення (майже 91% загальної площі громади) з високо родючими чорноземними ґрунтами сприятливими для вирощування зернових та олійних культур. 2. Наявність покладів корисних копалин (граніту, глини, піску, марганцевої руди). 3. Наявність значної кількості ВПО (9173 осіб або 43,5% усього населення громади), чверть з яких може стати потенціал для розвитку громади, за умови їх інтеграції в соціальне та економічне життя громади). 4. Основним джерелом формування доходів бюджету громади є підприємницькі структури (сфери с/г та переробки продукції с/г), які є основними роботодавцями в громаді, а не бюджетні установи. 5. Наявна залізнична колія, розташовані залізничні станції в селах Лошкарівка і Павлопілля, що дозволяє мешканцям громади зручно добиратися до обласного центру. 6. В ОМС наявний досвід співпраці з українськими та міжнародними партнерами. 7. Відсутній полігон ТПВ на території громади. 8. Горизонтально диверсифікована місцева економіка (адміністративний центр громади не концентрує основну частину підприємств, установ та приватних підприємців).	1. Наявні покинуті/знешлюдені села (Бекетівка, Дружба, Нова Балта, Олександрівка, Пахар) та села з інтенсивною депопуляцією населення (Підгірне, Високопіль, Голубівка, Довгівка, Зелене, Іванівка, Маринопіль, Межуївка, Сорочине, Христофорівка). Понад 250 покинутих будинків. 2. Чимало мешканців громади працює за її межами (на підприємствах сусідніх громад або у великих містах – Нікополі, Кривому Розі, Дніпрі). 3. Дефіцит у водному балансі території, у т. ч. щодо забезпеченості мешканців громади питною водою (критично низька забезпеченість населення місцевими водними ресурсами – 0,24 тис. м³/рік на одну особу). Обміління водойм. 4. Низький рівень охоплення населених пунктів громади послугою централізованого вивезення ТВП (в 3 з 45 н.п. вивіз ТПВ здійснюється регулярно, в решті н.п. – не системно), наявність стихійних сміттєзвалищ, відсутність системи роздільного сортування сміття. 5. Відсутнє власне КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги», недостатня кількість лікарів на первинній ланці (6 лікарів, з них 4 – пенсійного віку), потреба в матеріально-технічній модернізації фельдшерських пунктів. 6. Вкрай незадовільний експлуатаційний стан доріг, що ускладнює надання послуг соціальної сфери, житлово-комунальних та інших послуг, стримує розвиток економіки. Не налагоджене транспортне сполучення

В центрах старостинських округів також розвивається бізнес). 9. Наявні вільні земельні ділянки (площею до 1000 га) переважно с/г призначення та приміщення. 10. Фінансово спроможна громада (15 місце серед 86 громад Дніпропетровської області за індексом податкоспроможності громада займала).	населення віддалених населених пунктів з адміністративним центром громадським транспортом. В громаді існує потреба в соціальному маршруті. 7. Потреба у збільшенні просторів для проведення змістовного дозвілля та культурного відпочинку. 8. Гостра потреба в облаштуванні укриттів, зокрема протирадіаційних, та системи оповіщення. 9. Містобудівна документація потребує перегляду, актуалізації та переведення в цифровий формат. Відсутній Комплексний план просторового розвитку території Першотравневської СТГ. 10. Моносистемний характер розвитку місцевої економіки (сільське господарство), відносно низька підприємницька активність (удвічі менша порівняно з середньою по Нікопольському районі). 11. Відсутній інвестиційний паспорт громади, інституції підтримки бізнесу.
Можливості	Загрози
1. Членство України в ЄС; відкриття доступу до коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України; міжнародні грантові та донорські програми. 2. Залучення коштів міжнародної технічної допомоги, грантових та донорських коштів (зокрема на проекти у сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури тощо). 3. Залучення державних коштів на модернізацію та відновлення меліоративних систем в межах Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року. 4. Залучення «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, побудови циркулярної економіки та збереження довкілля. 5. Зарахування ПДФО за місцем проживання фізичної особи (працівника). 6. Налагодження горизонтального співробітництва з сусідніми та іншими територіальними громадами щодо реалізації інфраструктурних, соціальних та культурних проектів. 7. Орієнтування на підвищення соціальних стандартів життя в Україні в	1. Продовження війни, ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури, зокрема енергетичної, внаслідок ракетних обстрілів та атак дронів, загроза безпеці населення, зростання кількості мобілізованих чоловіків. 2. Повний перехід системи державного бюджету на «воєнні» рейки (супроводжується відсутністю державних програм підтримки місцевого розвитку, скороченням бюджетних асигнувань на соціальні цілі та інфраструктуру). 3. Погіршення демографічної ситуації в країні. 4. Розташування громади поблизу м. Нікополь (ризик перетікання людського потенціалу, особливо молоді, до районного центру в пошуках роботи і працевлаштування за вищою заробітну плату) та м. Енергодар (ризик радіаційної небезпеки). 5. Зростання інфляції, зниження купівельної спроможності населення. 6. Обмежений доступ до фінансових ресурсів (зокрема, кредитних) для суб'єктів господарювання, зокрема малого і середнього бізнесу. 7. Екологічні загрози природного походження (посуха, забруднення, підтоплення) та штучного походження (негативний вплив на довкілля громади розташованими за її межами підприємствами (АТ «Покровський гірничо-збагачувальний комбінат» (має кар'єр на території

умовах післявоєнного відновлення та реформування застарілої системи соціального забезпечення. 8. Інтеграція ВПО в соціальне та економічне життя громади. 9. Відновлення роботи ДП «Хлібна база 73» (елеватор).	громади) та АТ «Нікопольський завод феросплавів»), пролягання території громади аміакопроводу). 8. Значний відтік капіталу з України, невпевненість західного бізнесу у безпеці своїх інвестицій в Україні, особливо в умовах затяжних військових дій. 9. Перекладання на ОМС державних фінансових зобов'язань, щодо забезпечення соціальних стандартів; недостатність власних доходів громади для вирішення соціальних проблем.
---	---

SWOT-матриця Першотравневської сільської територіальної громади.

Для виявлення взаємозв'язків між сильними та слабкими сторонами, а також врахування можливостей та загроз, які матимуть вплив на досягнення стратегічного бачення розвитку Першотравневська СТГ, формується SWOT-матриця.

Порівняльні переваги. За допомогою матриці зв'язків між сильними сторонами та можливостями, визначаються найбільш перспективні сторони, які можуть дати сильний поштовх соціально-економічному розвитку (рис. 2.1).

Виклики. У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та можливостями, які дозволяють зменшити вразливість та подолати слабкі сторони через використання можливостей для розвитку (рис. 2.2).

Ризики. Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш вразливі місця громади, які можуть ще більш загострися в процесі досягнення стратегічного бачення розвитку громади в умовах настання визначених ризиків (рис. 2.3).

Протидія. Матриця зв'язків між сильними сторонами та загрозами дозволяє визначити найсильніші внутрішні чинники громади, які дозволять мінімізувати (нівелювати) вплив негативних зовнішніх факторів – загроз (рис. 2.4).

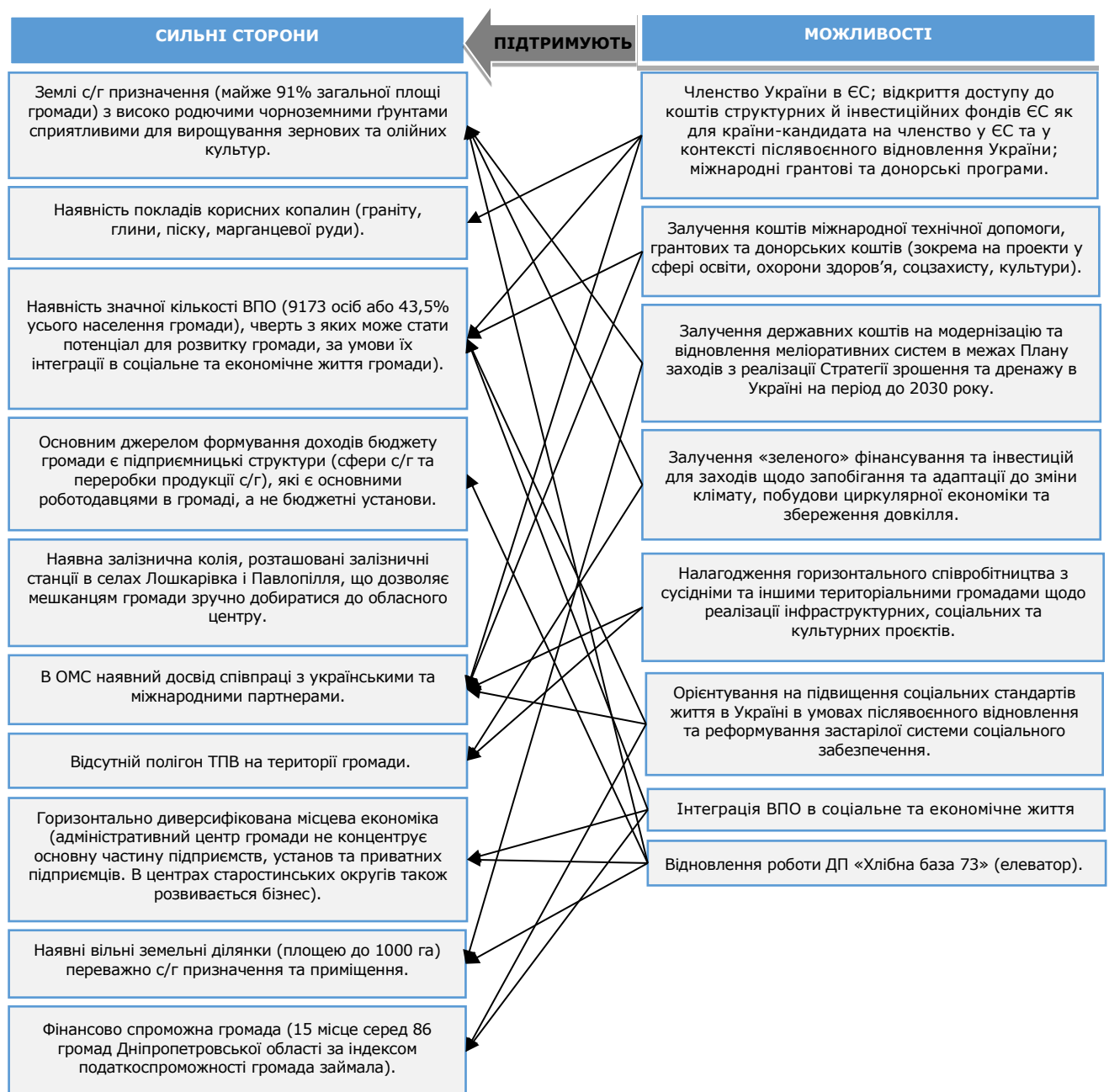

Рисунок 2.1. Порівняльні переваги

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей).

Сильною стороною Першотравневської сільської територіальної громади є її землі с/г призначення (майже 91% загальної площі громади) з високо родючими чорноземними ґрунтами сприятливими для вирощування зернових та олійних культур. Ця особливість формує ще одну сильну сторону громади – підприємницькі структури (сфери с/г та переробки продукції с/г), які є основними роботодавцями у громаді та основним джерелом формування доходів бюджету громади. Посилити економічний розвиток громади може надходження приватних інвестицій після завершення війни, з огляду на наявні вільні земельні ділянки (площею до 1000 га) переважно с/г призначення і приміщення. Також на території громади наявні поклади корисних

копалин (граніту, глини, піску, марганцевої руди). Суттєвим позитивним аспектом розвитку громади є її горизонтально диверсифікована місцева економіка (адміністративний центр громади не концентрує основну частину підприємств, установ та приватних підприємців). В центрах старостинських округів також розвивається бізнес. Також перевагою громади є наявність залізничної колії та розташованих залізничних станцій в селах Лошкарівка і Павлопілля. Залучення співфінансування через відкриття доступу до коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України можуть стати поштовхом до розвитку місцевої економіки. Також своєрідним поштовхом для розвитку місцевої економіки може стати і відновлення роботи ДП «Хлібна база 73» (елеватора).

Потенційним ресурсом для економічного розвитку громади можуть стати і внутрішньо переміщені особи (9173 осіб або 43,5% усього населення громади), за умови їх інтеграції в економічне і соціальне життя громади.

Серед сильних сторін Першотравневської СТГ, які позитивно впливають на її здатність до соціально-економічного розвитку, є фінансова спроможність громади (15 місце серед 86 громад Дніпропетровської області за індексом податкоспроможності). Зростання підприємництва та надходження приватних інвестицій в громаду можуть посилити ці переваги громади.

Серед сильних сторін у сфері інфраструктури та просторового розвитку доречно відзначити відсутність на території громади полігону ТПВ, а також наявність об'єкту ПЗФ (Базавлуцький прибережно-річковий комплекс), який пропонується внести до Смарагдової мережі. Відтак залучення «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, орієнтування на підвищення соціальних стандартів життя в Україні в умовах післявоєнного відновлення, активізація розвитку реабілітаційної медицини в державі і т. п. можуть стати поштовхом для розвитку поблизу цих територій об'єктів рекреації та/або реабілітації. В ОМС Першотравневської СТГ наявний значний досвід співпраці з українськими та міжнародними партнерами.

Відтак усебічна активність органів місцевого самоврядування та ефективне використання зовнішніх можливостей у контексті сталого розвитку є ключовими факторами для забезпечення фінансової стійкості, покращення послуг соціальної сфери та раціонального використання ресурсів громади. Очікується, що це сприятиме зміцненню довіру мешканців і створює умови для довготривалого процвітання Першотравневської сільської територіальної громади.

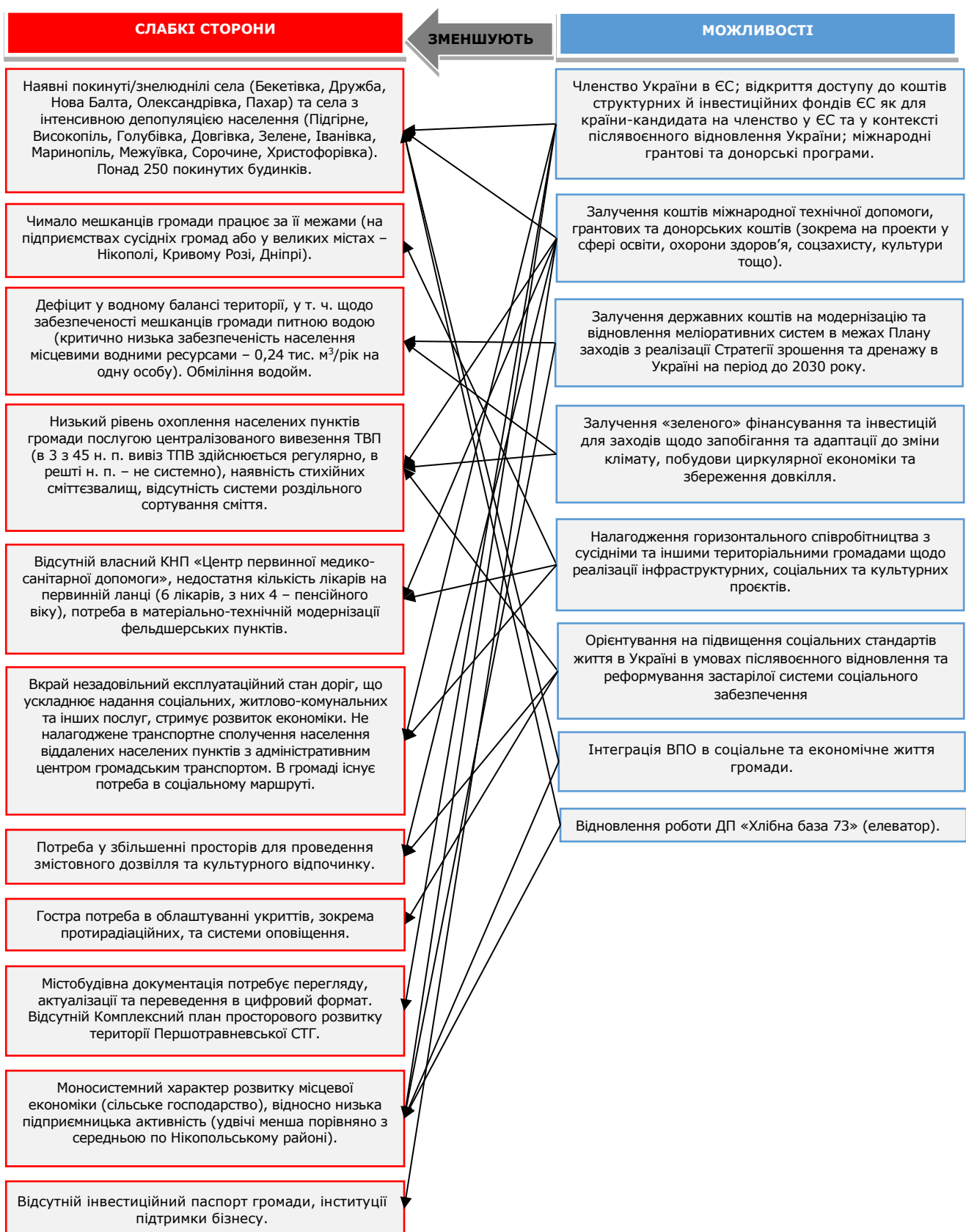

Рисунок 2.2. Виклики

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей).

Основними проблемами та викликами, які стоять на шляху соціально-економічного та просторового розвитку Першотравневської сільської територіальної

громади є негативні наслідки війни, обезлюднення окремих сільських населених пунктів громади та незадовільний стан інфраструктури.

Водночас однією з переваг Першотравневської СТГ є її географічне розташування, однак розвиток транспортної логістики, ефективне використання потенціалу громади, а також забезпечення першочергових потреб мешканців (зокрема, щодо забезпечення питною водою) гальмується незадовільною якістю автомобільних шляхів. Через вкрай незадовільний стан доріг низка віддалених сільських населених пунктів в громаді мають утруднене шляхове сполучення із адміністративним центром громади та іншими населеними пунктами громади.

Першотравневська СТГ відноситься до числа громад, які відчувають дефіцит питної води. Деякі мережі водопостачання вийшли з ладу чи не функціонують через підлив Каховської ГЕС. На території Першотравневської громади у більшості населених пунктів вода не відповідає нормативам питної води, тому використовується лише для технічних цілей. В селах, де відсутнє централізоване водопостачання, організовані пункти роздачі питної води, привезеної з обладнаних свердловин. Проте через незадовільний стан доріг такий довіз води – утруднений. Також вагомим для громади є зношеність водопровідно-каналізаційних мереж і очисних споруд комунальних підприємств громади (подекуди сягає понад 50%).

Проблематичним на території громади є збір та утилізація ТПВ. Це посилюється ще й тим, що власного полігону ТПВ в громади немає. Загалом із 45 населених пунктів Першотравневської громади лише у 3 здійснюється централізований збір та захоронення твердих побутових відходів, решта вивозиться стихійно. Недостатня організація збирання ТПВ в приватному секторі призводить до утворення несанкціонованих стихійних звалищ в балках, лісопосадках і т. п., що негативно впливає на екологічний і санітарний стан території і довкілля.

Першотравневська громада відчуває гостру потребу в облаштуванні укриттів (особливо протирадіаційних) та системи оповіщення. Залишається актуальною потреба в формуванні системи вуличного відеоспостереження.

У громаді є потреба у створенні власного КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги», матеріально-технічній модернізації ФАПів, а також у збільшенні кількості сімейних лікарів. Створення в громаді власного КНП по первинній медичній допомозі дасть можливість самостійно стратегічно управляти медичною мережею, планувати розвиток найбільш пріоритетних для громади медичних послуг, залучати кошти від НСЗУ та міжнародних партнерів для фінансової підтримки місцевої сфери охорони здоров'я.

Більшість спортивних об'єктів в громаді потребують ремонту та модернізації.

Зважаючи на велику кількість ВПО, Першотравневська громада має додатковий людський потенціал для розвитку, за умови інтеграції ВПО в соціальне та економічне життя громади. А з огляду на невелику кількість мешканців в окремих села громади – можливість для забезпечення ВПО місцем для проживання.

Для мінімізації екологічних загроз на території громади необхідно: здійснити модернізацію/заміну об'єктів водопровідно-каналізаційних мереж і очисних споруд; забезпечити організований збір та вивезення відходів у всіх населених пунктах

громади (зокрема у віддалених від адміністративного центру громади, де проживають мешканці); запровадити систему роздільного сортування відходів. Частково допомогти вирішити ці проблеми може залучення державних коштів на модернізацію та відновлення меліоративних систем в межах Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, залучення «зеленого» фінансування, а також коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України.

Водночас позитивним чинником для розвитку громади можна вважати те, що місцевий бюджет формується, головним чином, за рахунок підприємницького сектора, а не установ та закладів бюджетної сфери. Активізація роботи з розробки Комплексного плану просторового розвитку території громади дасть змогу більш раціонально використовувати ресурсний потенціал, а також підвищить привабливість Першотравневської СТГ як для проживання, так і для реалізації підприємницьких ініціатив.

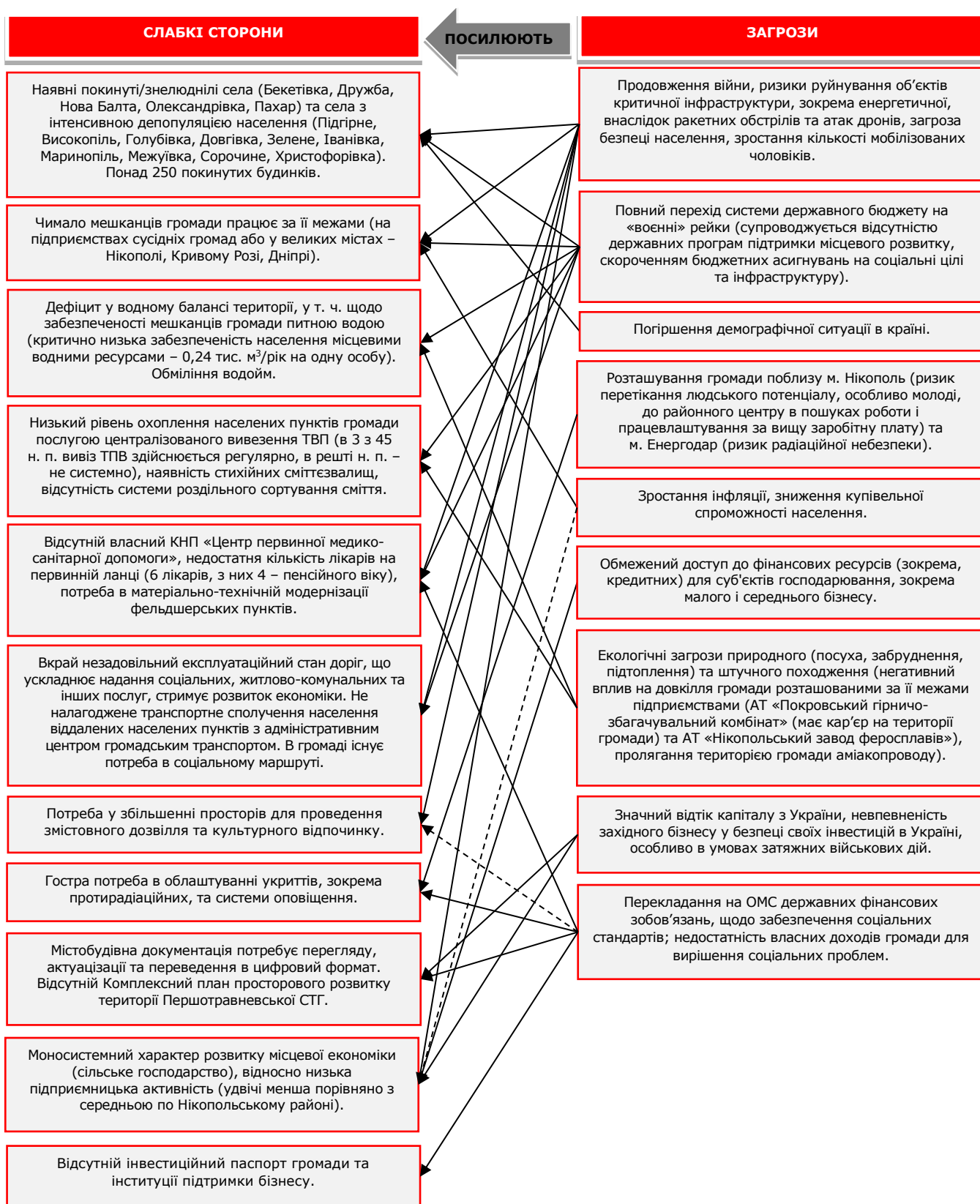

Рисунок 2.3. Ризики

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз).

До найбільших загроз розвитку Першотравневської сільської територіальної громади, які стримуватимуть рух громади у напрямі подолання соціально-економічних проблем можна віднести загрози, пов'язані з продовження війни.

Зокрема, існують ризики масштабних руйнувань життєво важливої інфраструктури внаслідок обстрілів. Безпека населення перебуває під загрозою, а мобілізація чоловіків посилює соціальну напругу. Зменшення доходів населення, погіршення демографічної ситуації та виїзд мешканців, особливо молоді, за межі громади, додатково ускладнюють ситуацію.

Демографічна ситуація у Першотравневській СТГ є, в цілому, несприятливою адже в останні роки смертність значно перевищує народжуваність. Низка населених пунктів вважається вимерлими або перебувають на межі обезлюднення. Крім цього, негативні демографічні процеси зумовлюють навантаження на працездатних особами старшими за працездатний вік вище середнього рівня, що характеризує старіння населення і є одночасно тягарем для системи соціального захисту в громаді. Також, ОМС відчують кадровий дефіцит для належного виконання своїх функцій (відсутні енергоменеджер, головний архітектор, фахівець у сфері безпеки та ін.).

Проблематичними є також застаріла або відсутня містобудівна документація, не розроблений комплексний план просторового розвитку, незадовільний стан доріг та відсутність сполучення маршрутів громадського транспорту з окремими населеними пунктами, погіршення стану систем водопостачання та водовідведення (насамперед через підлив Каховської ГЕС і зменшення дебіту свердловин, а також через фізичну зношеність мереж і комунікацій), підвищення рівня забруднення ґрунтових вод з сільськогосподарських угідь та промислових підприємств, підвищення рівня деградованості земель с/г призначення через вітрову ерозію та неконтрольовану хімізацію аграрного сектору. Потребують уваги й питання щодо управління відходами на території громади (зокрема, утворення несанкціонованих стихійних звалищ в балках, лісопосадках і т. п.).

Промисловість у громаді є недостатньо розвиненою, а рівень підприємницької активності нижчий порівняно з середніми показниками в області та районі. Економічний розвиток стримується через поганий стан доріг. У громаді також відсутні інституції, які підтримують економічний розвиток, такі як бізнес-асоціації, агенції місцевого економічного розвитку, бізнес-хаби, а співпраця з подібними установами сусідніх громад чи району не налагоджена. Крім того, бракує програм підтримки малого бізнесу, а також інвестиційного паспорта, який би сприяв залученню інвестицій. Структура платників податків за видами економічної діяльності є недостатньо різноманітною: серед 10 найбільших платників податків 9 представляють аграрний сектор. Така моноспеціалізація бізнесу знижує гнучкість підприємницького середовища та підвищує ризики, пов'язані зі структурними та циклічними коливаннями. У разі несприятливих економічних умов для аграрного сектору громада може зіткнутися з ризиками зниження зайнятості та скорочення надходжень до місцевого бюджету.

Через війну видатки місцевого бюджету суттєво зросли. Передусім це зумовлено відбудовою пошкодженої інфраструктури, здійснення безпекових заходів та наявністю в громаді великої кількості внутрішньо переміщених осіб.

Відтак продовження війни та перекладання на ОМС державних фінансових зобов'язань, щодо забезпечення соціальних стандартів може стати потенційною перешкодою відновленню та розвитку громади.

Зменшити ризики негативного впливу цих загроз на економічний та соціальний розвиток громади, а також уникнути загострення існуючих проблем, можна через покращення взаємодії органів місцевого самоврядування з бізнесом, громадськими організаціями, населенням, науковцями і міжнародними партнерами. Це включає розвиток нового бізнесу в громаді, залучення кваліфікованих фахівців (зокрема серед внутрішньо переміщених осіб) для постійного проживання та працевлаштування, пошук додаткових джерел фінансування для реалізації розвитку (наприклад, гранти та донорські кошти), а також налагодження співпраці з іншими громадами.

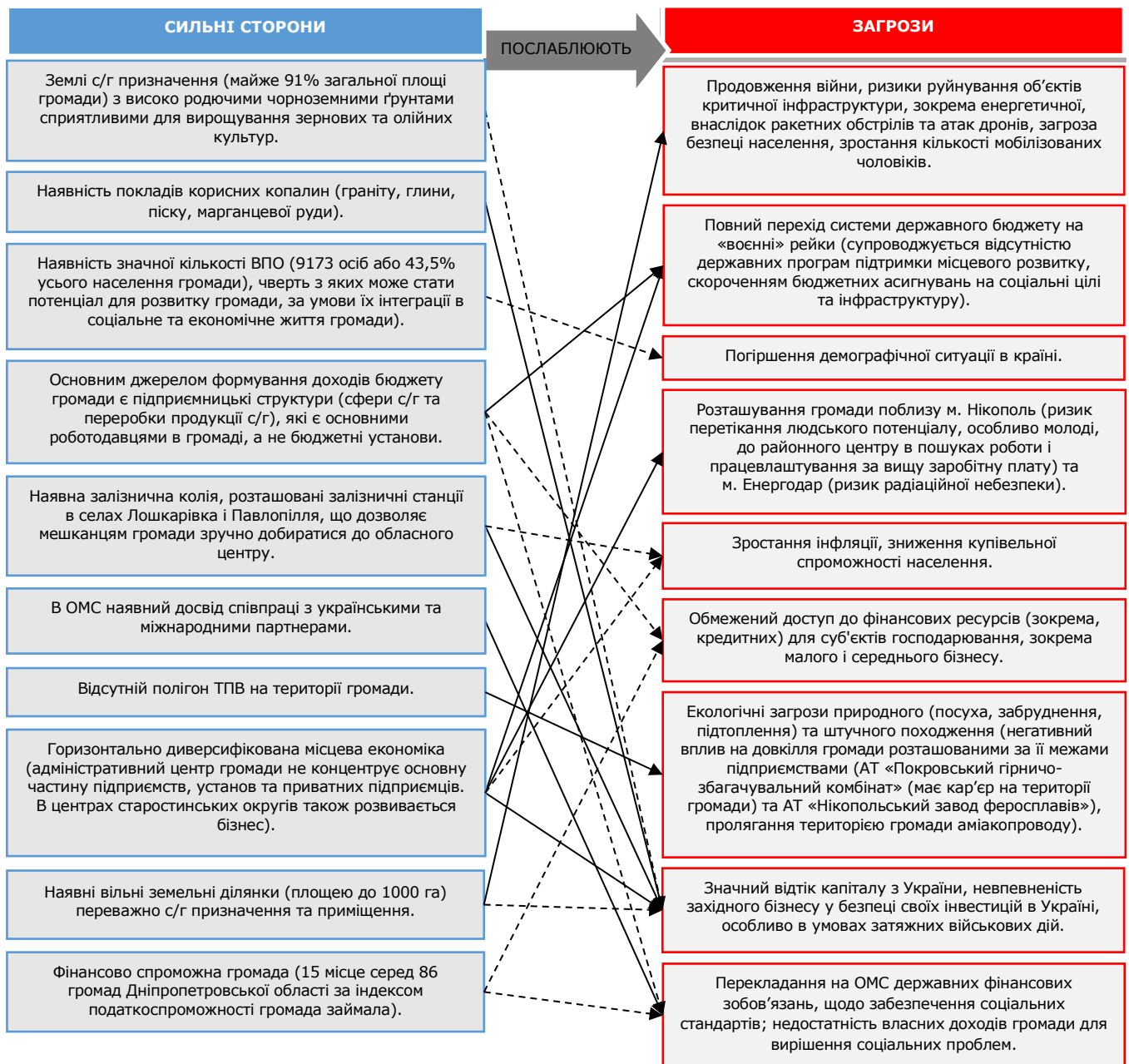

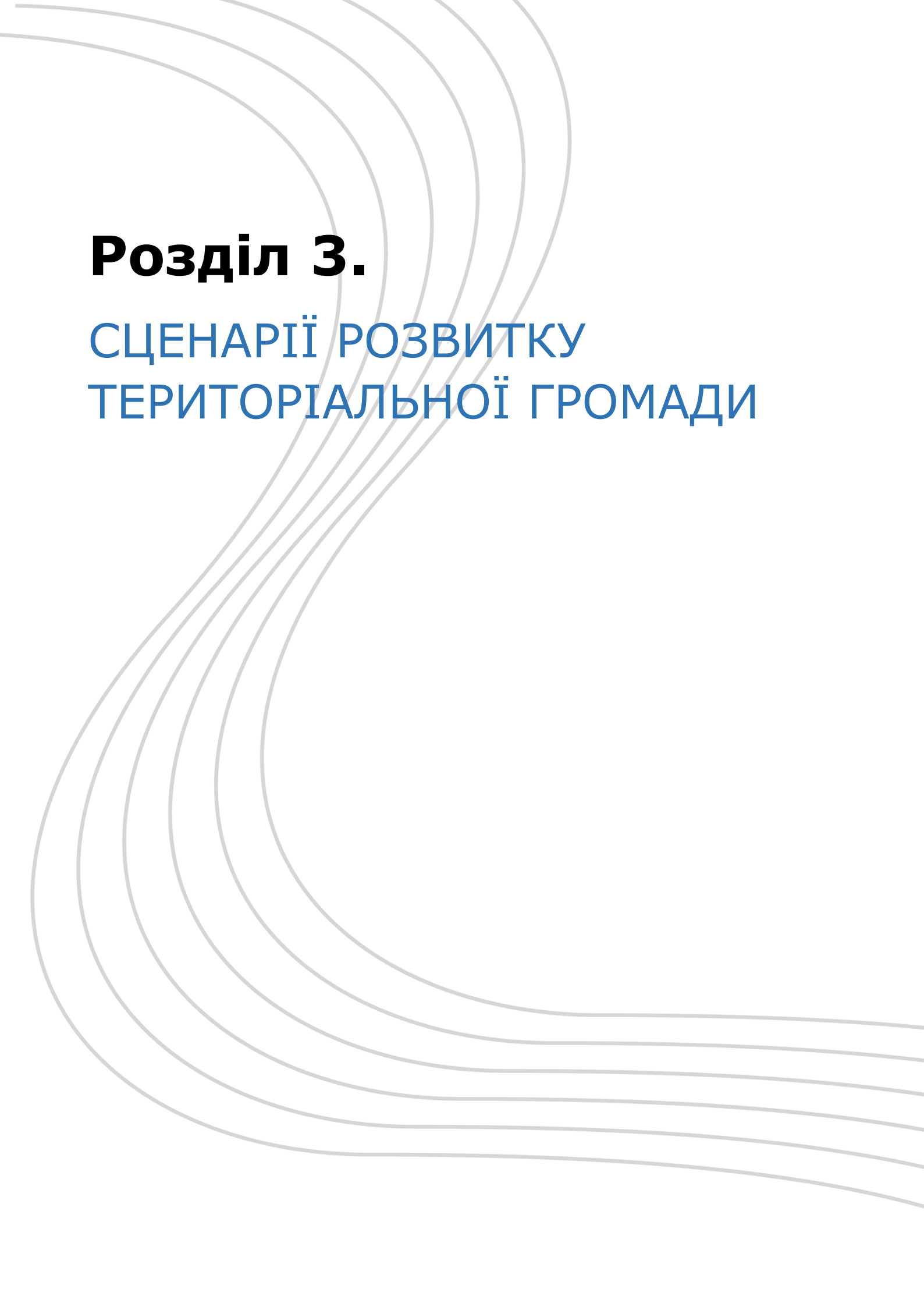
Рисунок 2.4. Протидія

Протидія (визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз).

Акценти на використанні сильних сторін Першотравневської сільської територіальної громади – наявності земель с/г призначення, залізнична колія, значна кількість ВПО, горизонтально диверсифікована місцева економіка та інші – можуть стати потенційними чинниками протидії зовнішнім загрозам відновлення та розвитку громади.

Зокрема вплив таких загроз як наслідки війни, несприятлива демографічна ситуація, обмежений доступ до фінансових ресурсів тощо є доволі суттєвим і може негативно вплинути на соціально-економічний розвиток Першотравневської СТГ. Однак завдяки своєчасному реагуванню на зміни та ефективному управлінню ресурсами можна мінімізувати негативний вплив зовнішніх загроз і забезпечити відновлення і розвиток Першотравневської СТГ. Наприклад, конкурентні переваги

громади, зокрема вдале розташування, фінансова спроможність, наявність значного обсягу вільних земельних ділянок і приміщень можуть запобігти потенційним загрозам, пов'язаним з відсутністю державної підтримки, міграцією місцевих жителів за межі громади та іншим зовнішнім загрозам. Наявність великих підприємств може забезпечити стабільність та створити сприятливі умови для працевлаштування і життя мешканців. Відтак своєчасна реакція органів місцевого самоврядування дозволить перетворити ці переваги на потужний інструмент для відновлення та розвитку Першотравневської СТГ.

Розділ 3.

СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Зважаючи на те, що повномасштабна війна росії проти України сьогодні є основним чинником, який обумовлює траєкторію, темпи, можливості та ризики розвитку територіальних громад в Україні, в основі сценаріїв їх розвитку лежить фактор війни.

Відтак основними сценаріями розвитку визначено: **песимістичний та стримано оптимістичний.**

Песимістичний сценарій розвитку територій формується за комплексу припущень, що тривалий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним або може погіршуватися, з огляду на **продовження війни (до 2026 року) / її переходу в заморожений стан, що не дозволяє сформувати стимули для розвитку країни, регіону, громади.**

Базові припущення песимістичного сценарію – зовнішні чинники:

1. Війна з РФ триває, здійснюються перманентні бомбардування українських міст тощо.
2. Демографічні втрати, спричинені війною, подальше зменшення населення через падіння народжуваності і активні еміграційні процеси, різкі зміни в системі розселення (посилення концентрації населення в містах – у східних регіонах через концентроване відновлення інфраструктури у великих містах, у центральних і західних – через концентрацію ВПО в обласних центрах та містах обласного значення).
3. Виключення частини території України з господарської діяльності через окупацію, мінування територій, забруднення земель (зокрема с/г) через хімічні та вибухові ураження.
4. Втрата економічного потенціалу східних регіонів, їх деіндустріалізація, різкі зміни в системі розміщення господарської діяльності.
5. Зниження економічної спроможності більшості територіальних громад та регіонів України (через вилучення територій з господарської діяльності, релокацію бізнесу та переміщення трудового ресурсу, розірвання логістичних ланцюгів, втрату експортних можливостей тощо) та розширення територій, які потребують державної підтримки.

6. Масові руйнування інфраструктури, невідповідність та вразливість інфраструктури з огляду на потреби воєнного часу (в т. ч. її недостатність в окремих регіонах).

7. Втрата транзитного потенціалу більшості регіонів.

8. Необхідність відновлення управління та базової інфраструктури на деокупованих територіях.

9. Велика кількість ВПО, необхідність їх інтеграції в соціальне і економічне життя приймаючих громад.

10. Дестабілізація ринків праці через масове переміщення працівників, релокацію бізнесу, втрата фахівців через мобілізацію, еміграцію тощо.

11. Поява великої кількості ветеранів, які потребують реабілітації та адаптації до мирного життя.

12. Зниження доходів бюджету на тлі зростання видатків на утримання армії та розвиток ВПК.

13. В умовах воєнного стану спостерігається згортання децентралізації та повернення до централізованого управління.

14. Відсутність реальних механізмів/програм підтримки місцевого економічного розвитку. Поступове скорочення офіційних трансфертів (освітньої субвенції, дотації вирівнювання тощо).

15. Перекладання повноважень у соціальній сфері з державного рівня на ОМС.

16. Рівень тіньової зайнятості залишається високим, а в деяких громадах поглиблюється через економічну депресію та неспроможність суб'єктів бізнесу сплачувати податки.

17. ВВП країни знижується. Тенденцій відновлення економічної активності не спостерігається.

18. Гривня підтримується виключно міжнародними вливаннями та кредитами, темп інфляції залишається високим.

19. Інфляція та втрата доходів частини населення спричиняють до зниження купівельної спроможності населення.

20. Інвестиційні проєкти та ресурси відкладаються в часі до завершення війни.

21. Податковий тиск на підприємців – високий.

22. Підприємницький клімат в Україні та регіоні суттєво не змінюється / погіршується.

23. Військова та фінансова підтримка партнерів та донорів скорочується.

Базові припущення песимістичного сценарію – внутрішні чинники:

1. Територіальні громади продовжують здійснювати вирішення викликів, спричинених війною – інтеграція ВПО в громади, їх супровід та підтримка, робота з

релокованим бізнесом, робота з партнерами щодо надання гуманітарної допомоги, підтримка ТРО тощо.

2. Зростання демографічних ризиків для громад через втрату дітей, молоді, населення у працездатному віці, що вже у найближчі роки спричинить скорочення споживачів освітніх, медичних, культурних послуг.

3. Громади втрачають мешканців, зокрема вузьких фахівців, що відображається на забезпеченні процесів життєдіяльності громад.

4. Економіка в громадах слабо розвинута, більшість працює в тіні, розвитку малого та середнього бізнесу не приділяється достатньої уваги.

5. Розвиток сільського господарства обмежений змінами в можливостях експорту, туристична сфера не відновилась після падіння в умовах коронокризи, промисловість потерпає від втрати логістичних ланцюгів, потенційних напрямків збуту продукції тощо.

6. Доходи місцевих бюджетів знижуються через зменшення офіційних трансфертів з державного бюджету та зниження економічної активності в громадах.

7. Зростання частки доходів місцевих бюджетів від бюджетної сфери (освіта, охорона здоров'я, управління, оборона тощо).

8. Значно зростають видатки місцевих бюджетів на заходи у сфері безпеки (зокрема будівництво / ремонт укриттів), забезпечення потреб військових, підтримку ВПО, соціальні виплати ветеранам та родинам загиблих тощо.

9. Інвестиційний клімат у громадах залишається у замороженому стані до завершення бойових дій.

10. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.

11. Громади продовжують оптимізацію мережі закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури тощо з огляду на брак бюджетного ресурсу, але це не супроводжується зростанням якості освітніх, медичних, культурних, соціальних послуг.

12. Посилюються обмеження на використання бюджетних коштів на капітальні видатки, що стримує оновлення соціальної та інженерної інфраструктури в громадах.

13. Збільшення кількості недобудованих об'єктів через брак інвестиційного/бюджетного ресурсу.

14. Інституції підтримки бізнесу в громадах не формуються через обмеженість бюджетного ресурсу та/або відсутність фахівців (проектних менеджерів).

15. Заходи з забезпечення енергоефективності згортаються, видатки на екологічні цілі скорочуються, що поряд із відсутністю заходів з модернізації інженерної інфраструктури негативно впливає на екологічну ситуацію в громаді.

Результат імплементації песимістичного сценарію для Першотравневської СТГ:

Продовження військових дій створює значні демографічні виклики для громади. Масова еміграція населення, зокрема сімей з дітьми, та мобілізація чоловіків призводять до депопуляції та старіння населення. Зменшення кількості працездатного населення загрожує економічному спаду, оскільки підприємства відчуватимуть гостру нестачу кадрів. Значний вплив на погіршення бізнес-клімату в громаді, і зокрема на розвиток малого і середнього бізнесу має загальний низький рівень купівельної спроможності мешканців. Приплив внутрішньо переміщених осіб, хоча й свідчить про гуманітарну складову ситуації, одночасно посилює навантаження на і без того обмежені ресурси громади, особливо в соціальній сфері.

Обмеженість фінансових ресурсів місцевого бюджету ставить під загрозу реалізацію важливих проєктів з модернізації комунальної інфраструктури, насамперед систем водопостачання і водовідведення та місцевих доріг. Це поглибить погіршення бізнес-клімату та екологічної ситуації, оскільки зношеність очисних споруд ставить понад 50%, а фінансування екологічних ініціатив буде зведено до мінімуму, відповідно збільшиться негативний вплив на довкілля. Соціальні потреби громади, такі як забезпечення громадської безпеки та будівництво укриттів, будуть задовольнятися за рахунок коштів, які могли б бути спрямовані на розвиток інфраструктури. Наявний дефіцит укриттів, особливо протирадіаційних, робить громаду вразливою перед ворожими обстрілами та надзвичайними ситуаціями.

Високі темпи екстенсивного розвитку місцевого аграрного бізнесу можуть спричинити до надмірного навантаження на землі сільськогосподарського призначення. Таке навантаження обумовлюватиметься вирощуванням монокультур, великою кількістю внесення мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, що у підсумку призводить до ерозії ґрунтів та зниження їх родючості. Відтак воно може поставити під загрозу розвиток аграрного потенціалу громади, а також його раціональне й ефективне використання, що є ключовим джерелом надходжень до місцевого бюджету.

У підсумку, в умовах перманентної війни та обмеженій державній підтримці відновлення та розвиток Першотравневської СТГ може отримати депресивний характер, оскільки першочерговими будуть вимушені витрати на забезпечення життєдіяльності громади, а саме: фінансування безпекових заходів та соціальний захист населення. Така ситуація створює значні ризики для довгострокового розвитку громади, оскільки капітальні видатки здійснюватимуться за залишковим принципом.

Стримано-оптимістичний сценарій розвитку базується на припущеннях, за яких формуються більш сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: *громада активно використовує власні сильні сторони (конкурентні переваги) та можливості з метою нівелювання ризиків, які виникають з огляду на умови суспільно-економічного розвитку країни*. Основним фактором цього сценарію є ймовірність завершення війни у 2025 році.

Базові припущення стримано-оптимістичного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Війна з РФ завершується перемогою України або переходить у заморожений формат (без активних бомбардувань українських міст, об'єктів інфраструктури, економіки тощо). Значна частина території України деокупована.

2. Частина населення, що перебувала за кордоном, повертається в Україну (щонайменше 50%).

3. ВПО повертаються в свої громади або активно інтегруються в соціальний, економічний простір приймаючих громад. Зростання частки населення, яке проживає в великих та середніх містах. Активний розвиток агломерацій.

4. Частина території України залишається виключеною з господарської діяльності на найближчі роки та непридатною для ведення сільського господарства.

5. Відновлення східних регіонів відбувається досить активно, але концентрується у великих містах. Відновлення спрямоване на соціальну інфраструктуру. Економіка східних регіонів відновлюється повільно. Безпековий фактор є стримуючим для розбудови на їх території великих об'єктів промисловості, характерних для цих регіонів.

6. Об'єкти промисловості, зокрема ВПК, розміщуються в західних областях. Має місце брак кадрів інженерних спеціальностей у цих регіонах. Потребує корегування структура підготовки фахівців закладами вищої та професійно-технічної освіти.

7. Поступове відновлення економічної активності в регіонах (сконцентроване у сферах будівництва, вироблення будівельних матеріалів, ВПК, сільського господарства та агропереробки).

8. Збільшення територій, які потребують державної підтримки.

9. Запуск державних програм підтримки розвитку територій. Відновлення діяльності і збільшення фінансового ресурсу функціонування ДФРР, УКФ і т. п.

10. Висока активність донорів щодо запуску програм відновлення українських громад.

11. Значне зростання інвестиційної активності (закордонних інвесторів), яке водночас супроводжується значною територіальною диференціацією та спрямування ресурсу в громади деокупованих та близьких до лінії фронту громад.

12. Спрощення для інвесторів процедури підключення (вартості) до інженерних мереж.

13. Поступове відновлення інженерної та дорожньої інфраструктури. Її активна модернізація із врахуванням безпекового фактору.

14. Поступове відновлення транзитного потенціалу південних регіонів, розбудова пунктів пропуску з країнами ЄС на західному кордоні, відновлення авіасполучення. Водночас Україна залишається «тупиковою» країною в контексті транзитних маршрутів в напрямі РФ та Білорусі.

15. Поступова стабілізація ринків праці, налагодження взаємодії між роботодавцями, закладами професійно-технічної та вищої освіти, підготовка фахівців затребуваних в регіонах спеціальностей.

16. Впровадження і реалізація програм для ветеранів, які потребують реабілітації та адаптації в мирне життя, а також супроводу в започаткуванні та веденні власного бізнесу.

17. Дешеві кредити та підтримка агропромислового сектору з боку держави активізують місцевий бізнес.

18. Доходи державного та місцевого бюджетів залишаються стабільними / не знижуються в абсолютних цифрах, але із врахуванням інфляції відбувається падіння фінансової спроможності.

19. Продовження реалізації процесів децентралізації та прийняття низки затребуваних законів.

20. Унормування відповідальності за реалізацію повноважень у соціальній сфері між державним, регіональним, місцевим рівнями.

21. Рівень тіньової зайнятості знижується, що обумовлено зростанням економічної активності та покращенням податкового клімату.

22. ВВП країни поступово зростає. Тенденцій відновлення економічної активності є достатньо чіткими.

23. Інфляція стає регульованою, що поряд із розширенням доступності місць праці для населення сприяє зростанню купівельної спроможності населення.

24. Підприємницький клімат в Україні та регіоні суттєво не змінюється.

25. Військова та фінансова підтримка партнерів та донорів залишається на високому рівні.

26. Активна реалізація низки реформ (зокрема судової), що активно підтримується закордонними донорами.

Базові припущення стримано-оптимістичного сценарію – місцевий рівень:

1. Чисельність населення в громадах стабілізується. Зростає кількість новонароджених.

2. ВПО отримують державну та донорську підтримку та не потребують втручання органів місцевого самоврядування. Більшість ВПО інтегровані в життєдіяльність громад.

3. Громади поступово відновлюють власну економічну спроможність. Активізують діяльність існуючі та створюються нові суб'єкти господарювання.

4. Доходи місцевих бюджетів збільшуються та зростає їх спроможність фінансувати розвиткові видатки.

5. Зростання купівельної спроможності населення активізує місцеві ринки товарів і послуг в громадах.

6. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія розвитку, зонування земель громади, схема планування території громади, інвестиційний паспорт громади. Проведено інвентаризацію комунальних активів.

7. Активізується інвестиційна діяльність в громадах, оскільки Україна стає одним з найпопулярніших місць для інвестування.

8. Громади створюють інституції підтримки малого та середнього бізнесу (АМЕР, центри залучення інвестицій тощо), що сприяє активному розвитку підприємництва в громадах.

9. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах глибокої переробки с/г продукції, високотехнологічних виробництв, сфери будівельних матеріалів, будівництва.

10. Активно розвивається туризм в громадах (основна орієнтація на іноземного туриста).

11. Громади є активними учасниками впровадження Стратегії розвитку регіону, реципієнтом коштів державних фондів та програм.

12. Громади ефективно використовують державні субвенції та кошти інвесторів на розвиток інфраструктури.

13. Громади здійснюють модернізацію мережі закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури тощо, що супроводжується зростанням якості освітніх, медичних, культурних, соціальних послуг.

14. Впровадження заходів із забезпечення енергоефективності, відновлення видатків на екологічні цілі, модернізація інженерної інфраструктури відбувається на вимогу часу і з огляду на вимоги європейського законодавства.

15. Україна продовжує шлях інтеграції в ЄС, поступово модифікуючи власне законодавство.

16. Завдяки реалізації значної кількості програм міжнародних донорів зростає інституційна спроможність органів місцевого самоврядування та органів влади в Україні.

Результат імплементації стримано-оптимістичного сценарію для Першотравневської СТГ:

Проходження адаптаційного періоду в умовах дестабілізаційних шоків, спричинених війною та ринковою нестабільністю, дасть змогу Першотравневській СТГ більш швидкими темпами відновитися і розвиватися у післявоєнний період. Головними чинниками відновлення і розвитку мають стати: повернення більшої частини місцевих жителів та оселення на постійне проживання значної кількості ВПО, розвиток малого і середнього бізнесу на території громади, зокрема поглиблення його диверсифікації, збільшення фінансових можливостей ОМС, а відтак розширення напрямів фінансування проєктів місцевого розвитку.

Водночас Першотравневська сільська рада демонструє високий рівень проактивності, розробляючи та впроваджуючи інструменти стратегічного планування. Стратегія розвитку, План заходів та комплексний план просторового розвитку території громади формують чітке бачення майбутнього відновлення та розвитку Першотравневської СТГ. Завдяки цій системній роботі, Першотравневська СТГ стає все більш привабливою для інвесторів, що відкриває нові перспективи для економічного зростання та розвитку інфраструктури.

Маючи значний досвід співпраці з багатьма міжнародними партнерами, Першотравневська сільська рада створила власне КНП для надання первинної медичної допомоги, залучає молодих фахівців у сферу охорони здоров'я та підвищує привабливість території Першотравневської СТГ, як для місцевих молодих сімей, так і для ВПО. Цьому також сприяє модернізація спортивної інфраструктури та закладів культури на території громади. Відтак зупиняється процес обезлюднення та вимирання сіл громади.

Продовження та розширення місцевої програми термомодернізації об'єктів у Першотравневській сільській раді сприяє підвищенню енергоефективності комунальних і житлових будівель та зниженню обсягів споживання теплової енергії і пов'язаних з цим витрат.

Значна кількість сільськогосподарських підприємств сформувала основу для створення агропромислового кластеру з великими переробними потужностями. Це стимулює збільшення інвестицій та сприяє розвитку суміжних видів економічної діяльності. Відтак збільшуються надходження до бюджету та зростає фінансова спроможність громади.

Співпраця з донорами, державними органами та інвесторами дозволяє Першотравневій сільській раді реалізувати амбітні плани щодо розвитку. Завдяки спільним зусиллям громада отримала можливість модернізувати інфраструктуру, розробити ефективні механізми управління та залучити нові інвестиції.

Описаний сценарій є базою для формулювання стратегічного бачення Першотравневської сільської територіальної громади на стратегічну перспективу.

Розділ 4.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

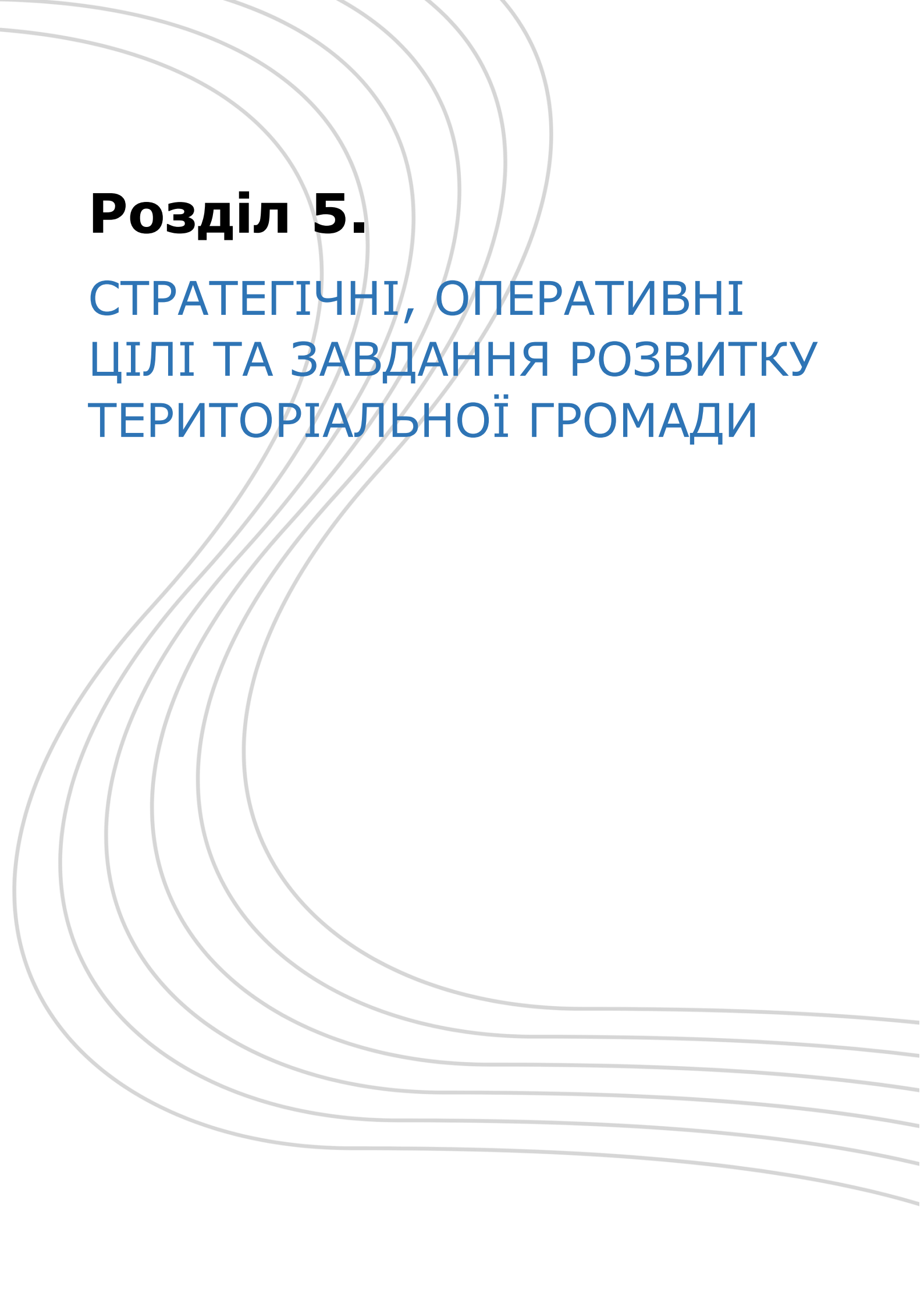
4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку громади уособлює в собі узгоджене, всебічне та оптимістичне формування майбутнього територіальної громади в економічній, соціальній та екологічній сферах. Стратегічне бачення представляє стислий і узагальнений опис перспективи сталого розвитку територіальної громади в довгостроковому періоді з урахуванням її унікальних особливостей.

Першотравневська сільська територіальна громада – економічно самодостатня громада із значним потенціалом природних ресурсів для розвитку агропромислового сектора.

Згуртована гостинна громада з розвиненою інклюзивною системою соціальних сервісів та комфортними умовами для праці та відпочинку, територія з відновленою дорожньо-транспортною інфраструктурою та якісним питним водопостачанням у всіх населених пунктах.

Першотравневська громада – громада для кожного і кожен для громади.

Розділ 5.

СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

5.1. СТРУКТУРА ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ

Стратегічне бачення розвитку територіальної громади буде досягнуто через реалізацію стратегічних цілей. Стратегічні цілі – це стисле та конкретне формулювання бажаних результатів, які впливають із стратегічного бачення розвитку територіальної громади, та яких планується досягти в результаті реалізації стратегії за визначений період.

Кожна стратегічна ціль конкретизується в оперативних цілях, які спрямовуються на задоволення потреб бенефіціарів, розв'язання основних проблем соціально-економічного розвитку та використання можливостей територіальної громади. Оперативні цілі – це сформульовані бажані конкретні позитивні результати, які необхідно досягти для реалізації певної стратегічної цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням.

Оперативні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку.

Завдання виконуються через проекти та програми місцевого розвитку, що передбачають заздалегідь визначений результат, який потрібно отримати, обсяг роботи, який потрібно виконати, заходи, які потрібно здійснити для досягнення кожної з оперативних цілей.

Проекти та програми місцевого розвитку будуть структуровані в Плані заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії.

Стратегічне бачення розвитку Першотравневської сільської територіальної громади буде досягатись через реалізацію двох стратегічних цілей (рис. 5.1):

- 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок.**
- 2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища.**

Рисунок 5.1. Дерево цілей Першотравневської сільської територіальної громади

5.2. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. МУНІЦИПАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ПОСЛУГИ – ПРИСТОСОВАНІ ДЛЯ ПОТРЕБ РІЗНИХ ГРУП ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

Стратегічна ціль 1 зорієнтована на створення такого середовища, де інфраструктура та послуги будуть задовольняти різноманітні потреби як чоловіків, так і жінок, враховуючи їхні специфічні особливості та вимоги. Необхідність постановки такої цілі зумовлена доцільністю створення інклюзивного середовища, усунення гендерних бар'єрів, формування високого рівня комфорту та рівних можливостей для розвитку.

Для досягнення стратегічної цілі 1 сформовано такі оперативні цілі (таблиця 5.1): 1.1. «Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади», 1.2. «Житлово-комунальна інфраструктура є розвинутою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні», 1.3. «Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади».

Таблиця 5.1. Структура стратегічної цілі 1

Стратегічна ціль 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	
Оперативні цілі	Завдання
1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	1.1.1. Створити комфортні умови для надання якісних освітніх послуг
	1.1.2. Сформувати в громаді ефективну мережу надання первинної медичної допомоги відповідно до встановлених стандартів якості
	1.1.3. Забезпечити доступність послуг соціального захисту та соціальної реабілітації для інтеграції ветеранів та ветеранок, ВПО та різних вразливих груп населення в соціальне життя громади
	1.1.4. Сформувати інфраструктуру цивільного захисту населення для убезпечення мешканців від техногенних та природних загроз
1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є	1.2.1. Модернізувати систему водопостачання та водовідведення для забезпечення мешканців якісною питною водою та збереження екологічного стану водних ресурсів громади

Стратегічна ціль 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	
розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	1.2.2. Забезпечити умови для розширення доступу мешканців до послуг у сфері управління відходами
	1.2.3. Впровадити заходи для посилення енергонезалежності громади
1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	1.3.1. Відремонтувати і розвинути дорожню мережу для забезпечення безперешкодного транспортного сполучення між населеними пунктами громади
	1.3.2. Реконструювати дорожню та супутню інфраструктуру в населених пунктах громади для забезпечення безбар'єрності та комфортності пересування різних груп чоловіків і жінок
	1.3.3. Забезпечити транспортну доступність до місць надання послуг для усіх груп населення незалежно від місця проживання в громаді

Оперативна ціль 1.1. «Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади» буде досягнута через реалізацію наступних завдань: створити комфортні умови для надання якісних освітніх послуг; сформувані в громаді ефективну мережу надання первинної медичної допомоги відповідно до встановлених стандартів якості; забезпечити доступність послуг соціального захисту та соціальної реабілітації для інтеграції ветеранів та ветеранок, ВПО та різних вразливих груп населення в соціальне життя громади; сформувані інфраструктуру цивільного захисту населення для убезпечення мешканців від техногенних та природних загроз.

Очікується, що розвиток муніципальних послуг та інфраструктури соціальної сфери в Першотравневській СТГ буде належним чином задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади. Покращення соціальної складової в громаді підвищуватиме привабливість території як для місцевих мешканців, так і для осіб, які обиратимуть собі Першотравневську СТГ як місце для проживання, у т. ч. ВПО.

Втім для досягнення високого рівня муніципальних послуг та інфраструктури соціальної сфери в Першотравневській СТГ планується вирішити низку проблем. Ключовим є освітній напрям, де вагома потреба у модернізації закладів освіти, зокрема здійснення ремонту укріплень в них. В адміністративному центрі громади заплановано створення ліцею разом з гуртожитком, а також покращення умов навчання в опорних закладах освіти, оскільки незадовільний стан доріг ускладнює довозення учнів з віддалених населених пунктів громади. Актуальним залишається питання оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, у тому числі розвиток спортивної інфраструктури (майданчики, стадіони тощо), а також створення місць для проведення змістовного дозвілля молоді.

Не менш важливим є розвиток системи охорони здоров'я, де передбачається здійснити низку заходів. Зокрема, передбачається проведення капітального ремонту окремих амбулаторії загальної практики сімейної медицини, що перебувають в аварійному стані (в с. Лошкарівка та с. Павлопілля). Також планується створення власного центру ПМСД, створення модульних амбулаторій (зокрема, в с. Криничувате), забезпечення первинної ланки медичними кадрами, розширення переліку медичних послуг. Через дефіцит медичних працівників в громаді, ОМС планують прийняти програму місцевої підтримки охорони здоров'я, у

тому числі із стимулюючими заходами щодо залучення фахових медичних спеціалістів. Громада активно співпрацює з багатьма міжнародними партнерами та має досвід подання грантової заявки у медичній сфері, що сприятиме покращенню рівня надання медичних послуг.

Негативні наслідки війни актуалізують необхідність розвитку послуг з питань ветеранської політики в громаді. Передбачається залучення ветеранів до впровадження місцевих рішень та ініціатив для підтримки ветеранів та членів сімей ветеранів, створення реабілітаційного центру, створення центру підтримки психічного здоров'я та психо-соціальної підтримки. Вагомими заходами у цьому напрямі стануть реалізація проекту «Патронатна сім'я» та підвищення фаховості працівників сфери соціального захисту.

Серед ключових напрямів діяльності Першотравневської сільської ради є покращення інфраструктури цивільного захисту населення для убезпечення мешканців від техногенних та природних загроз. Близькість до лінії фронту, а також загроза інцидентів на Запорізькій АЕС зумовлює критичну важливість будівництва і облаштування укриттів, закупівлю обладнання для системи централізованого оповіщення. Також для підсилення безпеки на території громади планується придбання та встановлення камер відеоспостереження, оновлення основних фондів для місцевої пожежної охорони. Досягнення належного рівня безпеки є головною умовою збереження людського потенціалу громади.

Досягнення *оперативної цілі 1.2. «Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні»* передбачає вирішення таких завдань: модернізувати систему водопостачання та водовідведення для забезпечення мешканців якісною питною водою та збереження екологічного стану водних ресурсів громади; забезпечити умови для розширення доступу мешканців до послуг у сфері управління відходами; впровадити заходи для посилення енергонезалежності громади.

Вирішення поставлених завдань вимагає як збільшення бюджетних асигнувань, так і залучення зовнішніх фінансових ресурсів. Ключовою проблемою для громади є формування якісної системи водопостачання та водовідведення. Для цього планується забезпечити модернізацію очисних споруд каналізації с. Мозолевське, реконструкція водопроводу, розчищення дренажної системи, впровадження системи моніторингу за станом водопостачання та водовідведення.

Організація збору, вивезення та переробка побутових відходів в Першотравневській СТГ ускладнено великою територією громади, формуванням стихійних звалищ, відсутністю власного полігону ТПВ та невисоким рівнем екологічної свідомості мешканців. Однак ОМС планує розробку місцевого плану управління відходами, впровадження роздільного сортування сміття, проведення інформаційної роботи щодо підвищення екологічної свідомості мешканців, розробку системи екологічно чистої утилізації відходів, формування системи моніторингову несанкціонованих сміттєзвалищ, придбання спецтехніки для комунальних підприємств тощо. У підсумку, це дасть змогу підвищити рівень екологічної складової в соціально-економічному розвитку громади.

Енергетична інфраструктура Першотравневської СТГ має дуальний характер, поєднуючи централізоване енергопостачання з індивідуальними системами теплозабезпечення. Зважаючи на значну кількість муніципальних установ та об'єктів інфраструктури соціальної сфери, підвищення енергоефективності та енергозбереження в комунальному секторі є пріоритетним завданням. Реалізація комплексу заходів, що включає термомодернізацію будівель, впровадження альтернативних джерел енергії та розвиток систем енергоменеджменту, дасть змогу досягти значного скорочення споживання енергоресурсів та суттєво зменшити витрати на опалення, підвищивши енергоефективність будівель.

Досягнення цих завдань збільшить комфортність житлово-комунальної та енергетичної інфраструктури, що покращить умови проживання і загалом привабливість Першотравневської СТГ. Адже на території громади є 250 покинутих будинків, що можуть стати об'єктами для розміщення, як ВПО, так і бажаючих залишитися в громаді.

Для досягнення *оперативної цілі 1.3. «Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади»* необхідно реалізувати такі завдання: відремонтувати і розвинути дорожню мережу для забезпечення безперешкодного транспортного сполучення між населеними пунктами громади; реконструювати дорожню та супутню інфраструктуру в населених пунктах громади для забезпечення безбар'єрності та комфортності пересування різних груп чоловіків і жінок; забезпечити транспортну доступність до місць надання послуг для усіх груп населення незалежно від місця проживання в громаді.

Експлуатаційний стан більшості доріг загального користування державного і місцевого значення, а також доріг комунальної власності, що пролягають територією Першотравневської СТГ з причин недофінансування на проведення капітальних і поточних ремонтних робіт перебуває в незадовільному стані. Тому паспортизація доріг та їх капітальний ремонт – це головні кроки до системного розвитку громади. Детальна паспортизація доріг громади дозволить визначити їх стан, пріоритети ремонту та розробити довгострокову програму розвитку дорожньої інфраструктури. Наступним кроком буде розробка детального плану капітального ремонту доріг та супутньої інфраструктури (вуличного освітлення, зупинок громадського транспорту, встановлення пандусів тощо). Планування має враховувати фінансові можливості громади, пріоритети розвитку, екологічні вимоги та потреби осіб з інвалідністю/маломобільних груп населення. Для реалізації масштабних дорожніх проєктів громаді потрібна підтримка у вигляді інвестиції, коштів з державного бюджету та залучення коштів з інших джерел. Очікується, що ці заходи не лише сприятимуть покращенню інфраструктури, але й сформують сприятливі умови для інвестицій та підвищення якості життя мешканців.

Велика кількість населених пунктів в Першотравневській СТГ (45 сіл), значна віддаленість окремих з них від адміністративного центру громади, а також наявність важливих об'єктів публічної інфраструктури (закладів освіти і охорони здоров'я, адміністративних і соціальних установ) лише в окремих населених пунктах громади створює значні незручності для мешканців і вимагає ефективного вирішення питання транспортного сполучення між населеними пунктами громади. Частково

вирішити дане питання може функціонування «Соціального автобусу», який покликаний забезпечити доступність послуг соціальної сфери для всіх жителів громади. Водночас планується проведення роботи над удосконаленням маршрутної мережі пасажирських автобусних перевезень та покращенням схеми транспортного сполучення між населеними пунктами громади.

5.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗГУРТОВАНА АГРАРНА ГРОМАДА СПРИЯЄ РОЗБУДОВІ БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩА

Стратегічна ціль 2 зорієнтована на створення сприятливих умов для розвитку бізнесу в аграрному та інших секторах, а також підвищення соціально-економічного розвитку території громади.

Постановка даної цілі обумовлена потребою у формуванні сприятливого підприємницького середовища, що сприятиме залученню інвестицій в бізнес проекти на території Першотравневської СТГ, їх масштабування та буде зручним для реалізації якнайбільшої кількості підприємницьких ініціатив. Важливими аспектами розвитку бізнес-клімату є стимулювання інвестицій в проекти з максимально позитивними соціально-економічними ефектами для громади (збільшення зайнятості, високий рівень середньої заробітної плати, екологізація господарських процесів, розвиток супутньої інфраструктури, великі надходження до місцевого бюджету тощо).

Для досягнення стратегічної цілі 2 сформовано наступні оперативні цілі (таблиця 5.2): 2.1. «Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП», 2.2. «Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою».

Таблиця 5.2. Структура стратегічної цілі 2

Стратегічна ціль 2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища	
Оперативні цілі	Завдання
2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	2.1.1. Здійснити просторове планування для раціонального використання території та ресурсів громади
	2.1.2. Забезпечити умови для розвитку агропромислового виробництва
	2.1.3. Створити умови для започаткування підприємницької діяльності на території громади мешканцями та ВПО
2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою	2.2.1. Забезпечити інституційну спроможність органів управління громадою
	2.2.2. Створити умови для гуртування різних груп мешканців і мешканок та їх залучення до участі в управлінні громадою
	2.2.3. Створити та облаштувати осередки дозвілля та громадські простори для забезпечення якісних умов відпочинку та занять спортом у межах громади для різних груп мешканців і мешканок

Досягнення оперативної цілі 2.1. «Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП» передбачає вирішення наступних завдань: здійснити просторове планування для раціонального використання території та ресурсів громади; забезпечити умови для розвитку агропромислового виробництва; створити умови для започаткування підприємницької діяльності на території громади мешканцями та ВПО.

Містобудівна документація Першотравневської СТГ потребує перегляду, актуалізації та переведення в цифровий формат, адже з 35 генеральних планів населених пунктів лише один розроблено після 2012 року та є у цифровому і паперовому форматі. Також відсутній комплексний план просторового розвитку території громади. Відповідно заплановано оновлення та виготовлення містобудівних документів, комплексного плану просторового розвитку, інвентаризації земель громади, проведення нормативно-грошової оцінки земель, інвентаризація ставок громади. Проведення зазначених заходів свідчить про прагнення Першотравневської СТГ до сталого розвитку. Очікується, що реалізація цих планів дасть змогу створити сучасну, комфортну та процвітаючу громаду, де буде приємно жити і працювати.

В останні роки залучення інвестицій в громаді є особливо складним завданням з огляду на близькість лінії фронту. Водночас економіка громади є недостатньо диверсифікованою, абсолютну перевагу має аграрний бізнес, а моногалузовий характер території відображає більшу вразливість до несприятливих ринкових шоків. Тому актуальним є формування сприятливого інвестиційного середовища та розвиток альтернативних видів бізнесу. В цьому контексті передбачається розробка інвестиційного паспорту громади, запровадження супроводу інвестора, інвестиційного консультанта (інвест няні), популяризація громади на міжнародних конференціях, форумах, посилення комунікації з містами-партнерами тощо. очікується, що реалізація таких кроків сприятиме підвищенню довіри інвесторів, зменшенню залежності від однієї галузі економіки, збільшенню обсягу інвестицій, що відповідають потребам та потенціалу громади.

Розвиток аграрного потенціалу громади та ефективна його реалізація також є одним з пріоритетних напрямів економічного блоку. Адже аграрний бізнес є головним роботодавцем та платником податків до місцевого бюджету. Відтак важливим є налагодження співпраці з інституціями підтримки бізнесу, сприяння формуванню с/г обслуговуючих кооперативів та сімейних фермерських господарств (зокрема, консультування щодо створення підприємницьких структур), залучення дорадників в с/г, консультаційна підтримка та тренінги для започаткування жіночого та молодіжного підприємництва, сприяння в поданні грантових заявок на конкурси для малого бізнесу. Окреслені заходи спрямовані на розвиток агропромислового комплексу громади, впровадження сучасних технологій, підтримку фермерських господарств та місцевих переробників с/г продукції, що допоможе зміцнити економіку громади.

Досягнення *оперативної цілі 2.2. «Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою»* передбачає вирішення таких завдань: забезпечити інституційну спроможність органів управління громадою; створити умови для гуртування різних груп мешканців і мешканок та їх залучення до участі в управлінні громадою; створити та облаштувати осередки дозвілля та громадські простори для забезпечення якісних умов відпочинку та занять спортом у межах громади для різних груп мешканців і мешканок.

Розширення спектру та покращення якості надання адміністративних послуг є одним з головних завдань ОМС. На території Першотравневської СТГ функціонує ЦНАП, для збільшення доступності послуг сформовані старостинські округи, також

для підвищення якості послуг ОМС співпрацюють з українськими та міжнародними партнерами. Втім часті законодавчі та суспільні зміни, у тому числі щодо діяльності ОМС, спричиняють необхідність в адаптації до нових умов. Це обумовлює необхідність забезпечення органів місцевого самоврядування сучасним обладнанням та програмним забезпеченням для ефективнішої роботи, проведення регулярних тренінгів та курсів для підвищення професійного рівня працівників, які надають адміністративні послуги. Важливим є створення ефективної системи комунікації з громадою для інформування про діяльність органів місцевого самоврядування та залучення мешканців до участі в житті громади. А також пошук партнерів та налагодження співпраці для реалізації соціальних проектів, спрямованих на вирішення актуальних проблем громади. Реалізація зазначених заходів дасть змогу оптимізувати робочі процеси, знизити витрати та підвищити ефективність управління громадою.

Сучасні тенденції розвитку громад вимагають інтенсивного впровадження цифрових інструментів. Першотравневська СТГ в цьому напрямі зробила вже чимало роботи, однак забезпечення вищого рівня цифровізації вимагає більше часу та ресурсів, а також розширення мережі Інтернет-покриття на усій території громади. Розвиток цифрових сервісів значно спростить взаємодію громадян з органами місцевого самоврядування, підвищить прозорість та ефективність роботи. Водночас запуск бюджету участі збільшить залучення мешканців до визначення пріоритетних напрямків розвитку громади через безпосередню участь у розподілі частини бюджетних коштів. Очікується, що це сприятиме підвищенню довіри до ОМС та відчуття мешканцями власної відповідальності за розвиток громади.

Серед проблем та викликів у сфері інфраструктури соціальної сфери Першотравневської СТГ є недостатня кількість або неналежний стан дитячих та спортивних майданчиків, невисокий рівень розвитку інфраструктури для відпочинку, недостатній благоустрій громадських просторів, а також незадовільний стан природних водойм. В цьому контексті передбачається здійснити низку заходів, що забезпечать на території громади сучасні та комфортні умови для відпочинку та занять спорту. Очікується, що це дозволить стати Першотравневській СТГ привабливим місцем для життя та відпочинку, а також сприятиме в довгостроковій перспективі підвищенню її соціально-економічного потенціалу.

Розділ 6.

УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

6.УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Оновлена Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом, з яким повинні узгоджуватись стратегії розвитку регіонів, територіальних громади, а також секторальні стратегії розвитку. Така координація державної політики покликана забезпечити ефективність використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Під час розробки Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року враховані ключові аспекти оновленої [Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки](#), в якій визначено 3 стратегічні цілі: 1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах; 2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів; 3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Стратегічні цілі розвитку Першотравневської СТГ також сформовані відповідно до стратегічних цілей [Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року](#), в якій стратегічним баченням розвитку регіону визначено, що Дніпропетровщина – смарт-регіон, інвестиційно-привабливий та екологічно безпечний, з високотехнологічними індустріальним та аграрним комплексами, потужним експортним та освітньо-науковим потенціалом, з європейським рівнем надання послуг, де мешканцям усіх населених пунктів будуть забезпечені комфортні умови життя, самореалізації та розвитку особистості.

Реалізація Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади до на період 2027 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року оновленій Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 6.1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року проведено у таблиці 6.2.

Таблиця 6.1. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021- 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року						
	1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешчанок громади	1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища	2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою
Стратегічна ціль «Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах»	+				+		
Оперативна ціль 1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь		+					
Оперативна ціль 2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах		++					++
Оперативна ціль 3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення		++					
Стратегічна ціль «Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів»	+				+		
Оперативна ціль 1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів		+	+	+			
Оперативна ціль 2. Сильна, спроможна та конкурентоздатна регіональна економіка						++	
Стратегічна ціль «Розбудова ефективного багаторівневого врядування»					+		
Оперативна ціль 1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС							++
Оперативна ціль 2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями						++	

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Таблиця 6.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року						
	1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвинутою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнесу середовища	2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою
1. Посилення економічної конкурентоспроможності регіону					+		
1.1. Зменшення економічних дисбалансів, у тому числі на основі розвитку промислово-виробничого комплексу						++	
1.2. Розвиток агропромислового комплексу						++	
1.3. Диверсифікація економіки монопрофільних міст						++	
1.4. Розвиток туристичної сфери						++	
2. Екологічна та енергетична безпека	+						
2.1. Створення умов для поліпшення стану довкілля		++					
2.2. Підвищення ефективності управління відходами		++					
2.3. Забезпечення енергоефективності та розвиток альтернативної енергетики		++					
2.4. Розвиток екомережі та рекреаційних зон		++					
3. Забезпечення якісних умов життя	+						
3.1. Розвиток інфраструктури регіону, благоустрій територій		+	+	+			
3.2. Підвищення до європейського рівня умов проживання мешканців області		+	+	+			
3.3. Забезпечення якості соціально-гуманітарних послуг на рівні провідних європейських стандартів		++					
3.4. Підвищення ефективності публічного управління, інформатизація суспільства та розвиток е-демократії							++
4. Розвиток людського потенціалу	+						
4.1. Формування конкурентоспроможного інтелектуального капіталу		++					
4.2. Забезпечення умов для здорового та культурного розвитку населення		++					

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

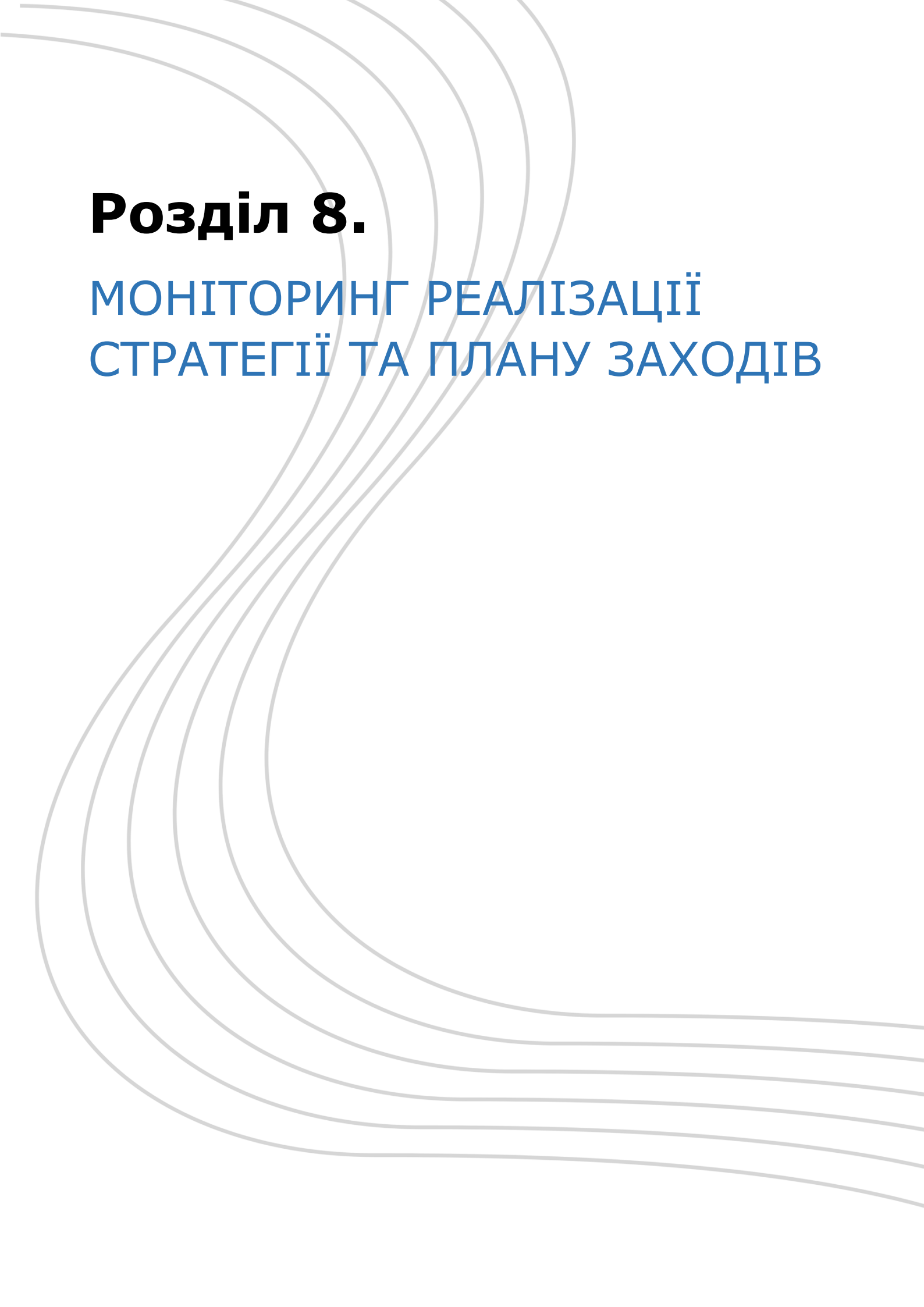
Розділ 7.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ

Фінансове забезпечення виконання Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів її реалізації здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів місцевих бюджетів;
- коштів, що надходять до державного бюджету в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- коштів інвесторів, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства, власних коштів підприємств;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ 8.

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ

8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ

Процеси реалізації, моніторингу та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу.

Система реалізації Стратегії. Реалізація Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізацію місцевих програм розвитку, проєктів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності. Реалізація Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурними підрозділами Першотравневської сільської ради за участі представників громадських організацій та бізнесу, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим процесом.

Система управління Стратегією має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто сільський голова, виконавчий комітет, сільська рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти Робочої групи з управління реалізацією Стратегії та моніторингу, пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та її оновлення. Сільська рада для досягнення цілей та виконання завдань Стратегії приймає рішення щодо внесення змін до неї на підставі пропозицій сільського голови.

Технічний рівень управління і моніторингу виконують відповідальні за реалізацію завдань Стратегії структурні підрозділи Першотравневської сільської ради.

З метою покращення ефективності їх роботи та координації дій щодо реалізації Стратегії та Плану заходів розпорядженням сільського голови утворюється **Робоча група з управління реалізацією Стратегії та моніторингу** як постійно діючий консультативно-дорадчий орган (далі – Робоча група). Очолює Робочу групу сільський голова. Повний склад Робочої групи з моніторингу та персональна відповідальність за реалізацію завдань Стратегії визначається розпорядженням сільського голови. До її складу входять представники структурних підрозділів сільської ради, відповідальних за виконання завдань Стратегії, депутати, підприємці, діячі громадських організацій та ін. Робоча група збирається не рідше одного разу на півріччя (в січні, під час оцінки реалізації Стратегії в минулому році, і в липні, під час збору пропозицій проєктів для подальшої реалізації Стратегії) та виконує наступні функції:

- координує дії підрозділів, комунальних установ сільської ради, старост громади, підприємств та установ в процесі реалізації Стратегії, проєктів місцевого розвитку, заходів місцевих та регіональних програм;
- здійснює підготовку щорічних звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії;
- здійснює підготовку піврічних звітів про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії;
- готує пропозиції щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії.

За організацію роботи Робочої групи, збір і аналіз інформації про стан виконання Стратегії, збір і аналіз інформації про стан досягнення індикаторів Плану заходів, узагальнення інформації для формування звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії, про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії, а також формування пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії та Плану заходів відповідає відділ загально-організаційного забезпечення Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради.

Процес реалізації Стратегії здійснюється на основі Плану заходів з її реалізації. План заходів з реалізації Стратегії розробляється для забезпечення виконання завдань, визначених Стратегією та затверджується Першотравневською сільською радою.

План заходів реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року розробляється строком на три роки (на 2025 – 2027 роки), з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України та відповідною регіональною стратегією розвитку та складається із організаційних заходів і проєктів місцевого (регіонального) розвитку, місцевих програм розвитку, відповідно до завдань, основою для яких є стратегічні та оперативні цілі, визначені Стратегією розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року.

Проєкт Плану заходів подається на затвердження Першотравневській сільській раді одночасно із проєктом Стратегії або не пізніше ніж через 3 місяці після затвердження Стратегії.

Підготовка Плану заходів, контроль за станом та строками виконання здійснюється виконавчим комітетом Першотравневської сільської ради, а контроль за цільовим використанням коштів – головними розпорядниками коштів.

Моніторинг реалізації Стратегії.

Для відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до визначених у Стратегії стратегічних, оперативних цілей та завдань проводиться моніторинг реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації. Моніторинг є сукупністю заходів із обліку, збору, аналізу та узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації.

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (актуалізації) Стратегії та стимулювання її реалізації.

Моніторинг впровадження Стратегії здійснюється щорічно на основі аналізу кількісних та якісних індикаторів, що демонструють рівень виконання стратегічних, оперативних цілей та завдань, зокрема шляхом порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих проміжних (станом на конкретний період) і фактичних значень показників.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року подана у таблиці 8.1.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії готує Робоча група, узагальнення та формування його тексту здійснює відділ загально-організаційного забезпечення Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради. Голова Робочої групи (сільський голова) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє його на розгляд сесії сільської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню на офіційному веб-сайті сільської ради.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 12 до [Методичних рекомендацій](#) щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів результативності впровадження кожного проєкту місцевого розвитку.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 13 до [Методичних рекомендацій](#) щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ планування, економічного розвитку та інвестицій Першотравневської сільської ради. Голова Робочої групи (сільський голова) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії сільської ради. Крім того, звіти оприлюднюються на офіційному веб-сайті сільської ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу. Це є необхідним етапом для отримання інформації щодо досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади, а також динаміки змін, які відбулись. Результати оцінювання є основою для прийняття в необхідних управлінських рішень для подальшого розвитку територіальної громади.

На основі здійснення оцінювання формується заключний звіт. Він повинен містити:

- результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників;
- оцінку досягнення запланованих цілей;
- оцінку задоволення потреб різних груп стейкхолдерів та бенефіціарів;

- оцінку наявних незапланованих змін та впливів;
- характеристику діяльності, що обумовила зміни (зокрема незаплановані);
- оцінку ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- оцінку стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ загально-організаційного забезпечення Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради. Голова Робочої групи (сільський голова) в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації представляє їх на розгляд сесії сільської ради. Також заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів її реалізації оприлюднюються на офіційному веб-сайті сільської ради та/або у місцевих медіа.

Таблиця 8.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
Стратегічна ціль 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	Рівень задоволення умовами проживання в громаді	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	н/а	3	3	4	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення) – опитування мешканців щодо їхньої загальної задоволеності проживанням у громаді
	Рівень відповідності інфраструктури громади потреbam мешканців	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	н/а	3	4	4	Дані ОМС (відділ планування, економічного розвитку та інвестицій) – опитування мешканців щодо їхньої задоволеності комунальною інфраструктурою (жкг) громади
1.1. Муніципальні послуги та соціальна інфраструктура громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	Рівень задоволеності якістю послуг соціального захисту	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	н/а	4	5	5	Дані ОМС (відділ соціального захисту населення та охорони здоров'я), опитування
	Кількість закладів освіти, що покращили матеріально- технічну базу	одиниць	12	13	14	16	Дані ОМС (відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту, культури та туризму)
	Відсоток дітей з ООП, що навчаються в закладах загальної середньої освіти	% у загальній кількості дітей з ООП в громаді	25	30	55	75	Дані ОМС (відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту, культури та туризму)
	Кількість закладів охорони здоров'я первинної медичної допомоги, що покращили матеріально-технічну базу	одиниць	0	7	9	11	Дані ОМС (відділ соціального захисту населення)
	Кількість пакетів медичних послуг, на які укладені договори з НСЗУ за Програмою медичних гарантій	одиниць	0	2	3	4	Дані ОМС (відділ соціального захисту населення)

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Рівень задоволеності якістю медичних послуг	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	0	3	4	5	Дані ОМС (відділ соціального захисту населення), опитування
	Рівень забезпеченості мешканців облаштованими укриттями на території громади	% мешканців, які забезпечені укриттями	100	100	100	100	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	Протяжність відремонтованої/модернізованої мережі водопостачання	км	3,2	7,6	11,0	14,5	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Частка забруднених вод, які скидаються у поверхневі водні об'єкти	% у загальному обсязі скиду зворотних вод	0	0	0	0	Дані ОМС (відділ земельних відносин, благоустрою та екології)
	Кількість стихійних сміттєзвалищ на території громади (на кінець року)	одиниць	0	0	0	0	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Відсоток населених пунктів, в яких встановлено контейнери для роздільного збору сміття	% в загальній кількості населених пунктів громади	0	0	4,4	6,6	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Кількість домогосподарств, що охоплені централізованим збором і вивезенням сміття	одиниць	1127	1270	1380	1500	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Відсоток мешканців, охоплених акціями з підвищення екологічної культури	% в загальні кількості мешканців громади					Дані ОМС (сектор житлово комунального господарства, будівництва та соціально-економічного розвитку; відділ освіти)
	Наявність місцевого енергетичного плану Першотравневської СТГ	+/-	-	+	+	+	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Кількість домогосподарств, які використовують альтернативні джерела енергії	одиниць	2857	2857	2857	2857	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Кількість комунальних закладів, в яких проведено заходи з енергомодернізації	одиниць	5	7	9	11	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	Протяжність відремонтованих комунальних доріг	км	0	0,2	0,5	0,9	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Протяжність реконструйованих / збудованих ліній вуличного освітлення	км	0	10	22	35	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
	Кількість встановлених/облаштованих інфраструктурних елементів безбар'єрності (пандуси, пониження тротуарів, таблиці з написами мовою Брайля тощо)	одиниць	13	3	3	19	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Середньомісячний пасажиропотік за послугою «Соціальний автобус»	пасажирів	0	50	65	100	Дані ОМС (відділ житлово-комунального господарства, транспорту, комунальної власності)
Стратегічна ціль 2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища	Кількість суб'єктів господарювання в громаді (без врахування бюджетних підприємств, установ та організацій)	одиниць	295	297	299	300	Дані ОМС (відділ планування, економічного розвитку та інвестицій)
	Кількість взаємодій між мешканцями	одиниць	5125	6150	7238	8675	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення) – опитування щодо частоти контактів із сусідами, участі в спільних заходах тощо.
2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	Частка населених пунктів громади покритих генеральними планами	%	35	35	70	100	Дані ОМС (відділ земельних відносин, благоустрою та екології)
	Частка проінвентаризованої землі громади	% у загальній площі громади	50	80	90	100	Дані ОМС (відділ земельних відносин, благоустрою та екології)
	Наявність двомовної версії інвестиційного паспорта громади	+/-	-	+	+	+	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Кількість підприємств переробної промисловості на території громади	одиниць	6	7	8	10	Дані ОМС (відділ планування, економічного розвитку та інвестицій)
	Кількість фізичних осіб – підприємців, які функціонують в громаді	осіб	253	255	257	260	https://clarity-project.info/hromada/UA12080070000077032/business

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Відсоток фізичних осіб – підприємців (жінок)	% у загальній чисельності ФОПів громади	54,4*	51,4	54,5	54,5	http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/rpid/ http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/ed/index.htm
	Єдиний податок, сплачений до бюджету громади	млн грн	19,1	19,5	20,1	21,4	https://openbudget.gov.ua/local-budget/0453900000/info/indicators?year=2023&month=12
2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою	Кількість укладених договорів про міжмуніципальне співробітництво та міжнародних проєктів, які реалізуються на території громади	одиниць	1	2	2	2	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Рівень задоволеності якістю адміністративних послуг, які надаються в громаді	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	н/а	4	5	5	Дані ОМС (ЦНАП), опитування
	Кількість консультацій з громадськістю	одиниць	2178	3326	4218	5938	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Кількість адміністративних послуг, які надаються в ЦНАП	одиниць	174	223	223	223	Дані ОМС (ЦНАП)
	Кількість поданих на конкурс місцевих ініціатив (Бюджет участі) проєктів	одиниць	0	1	2	3	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Частка проєктів-переможців конкурсу місцевих ініціатив, поданих молоддю (особами віком до 35 років)	% в загальній кількості проєктів	0	100	50	75	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)

Стратегічна/ оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірю- вання	Базове значення 2024 (за наявності або 2023)	Проміжне значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Кількість мешканців, які взяли участь в голосуванні за проекти на конкурс Бюджету участі громади	осіб	0	2000	3100	4200	Дані ОМС (відділ загально-організаційного забезпечення)
	Кількість встановлених/модернізованих дитячих/спортивних майданчиків	одиниць на 100 осіб	0	0	2	3	Дані ОМС (відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту, культури та туризму)
	Кількість облаштованих громадських просторів	одиниць	18	18	18	18	Дані ОМС (відділ земельних відносин, благоустрою та екології)

*Дані станом на 01.01.2022 р.

ПЕРШОТРАВНЕВСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

с. Мозолецьке – 2024

ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2025-2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

с. Мозолевське – 2024

Першотравневська
сільська рада

План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року розроблена за підтримки ініціативи «Інклюзивне відновлення за лідерства громад» (CLIR) проекту «Супровід Урядових реформ в Україні» (SURGe), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International.

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2025–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ	116
РОЗДІЛ 2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ	120
РОЗДІЛ 3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ	125
РОЗДІЛ 4. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ ЗАХОДІВ	132

Розділ 1.

1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРОЦЕС
ПІДГОТОВКИ ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА
2025–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

9. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2025–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Правова основа. План заходів з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року (далі – План заходів) розроблено строком на три роки (на 2025 – 2027 роки) відповідно до завдань, сформованих на виконання стратегічних та оперативних цілей, визначених Стратегією розвитку громади на період до 2027 року. План заходів складено з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. №695, оновлено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. №940 «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки») та Стратегією регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року (затверджено рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 №624-24/VI).

План заходів розроблений на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики» (із змінами), Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265.

Розробка та ефективна реалізація Плану заходів передбачає налагодження партнерства між населенням, бізнесом, організаціями громадянського суспільства Першотравневської сільської територіальної громади для забезпечення врахування їх інтересів та забезпечення суспільної підтримки реалізації заходів та проєктів Стратегії. План заходів розроблено в співпраці Робочої групи для підготовки проєкту Стратегії (склад Робочої групи затверджено рішенням Першотравневської сільської ради від 23 червня 2022 року №4482) та експертів проєкту «Супровід Урядових реформ в Україні» (SURGe), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International

Збір проєктних ідей до Плану заходів. З метою розробки проєкту Плану заходів Першотравневською сільською радою було оголошено збір ідей проєктів щодо розвитку громади від зацікавлених сторін, що тривав впродовж вересня-жовтня 2024 року. На офіційному сайті громади було розміщено оголошення про збір ідей проєктів та запропоновано форму їх подання, а також визначені та узгоджені членами Робочої групи критерії відбору ідей проєктів до Плану заходів. 14 жовтня 2024 року збір ідей проєктів був завершений. Всього надійшло 34 заявки – ідей проєктів від представників громади (фізичних осіб, громадських організацій, органу місцевого самоврядування).

Відбір проєктних ідей до Плану заходів. На засіданні Робочої групи (19 листопада 2024 р.) було проведено оцінювання отриманих ідей проєктів. Визначення проєктів місцевого розвитку та їх пріоритизація здійснювались на основі обраних та узгоджених членами Робочої групи критеріїв (таблиця 1.1).

Таблиця 9.1. Критерії відбору ідей проєктів до Плану заходів

Назва критерію	Зміст критерію	Оцінка ідеї проєкту
Згуртованість громади	Проєкт направлений на згуртування всіх груп мешканців громади, внутрішню мобілізацію, сприяє спілкуванню, взаємодії в громаді	2 – високий вплив на згуртованість громади 1 – опосередкований вплив на згуртованість громади 0 – жодного впливу на згуртованість громади
Економічний вплив	Проєкт сприяє зменшенню залежності економіки громади від бюджетної сфери, зростанню доходів мешканців громади, збільшенню самозайнятості та підприємницької активності, розвитку малого та середнього бізнесу, надходженню зовнішніх інвестицій у громаду	2 – високий економічний вплив 1 – опосередкований економічний вплив 0 – не передбачає збільшення надходжень до бюджету та/або економії бюджетних коштів
Соціальний вплив	Проєкт спрямований на позитивні очікувані суспільні зміни або має соціальний ефект: <i>покращення умов праці та побуту мешканців, покращення та створення нової соціальної інфраструктури, підвищення, якості та доступності послуг соціальної сфери, адміністративних послуг, посилення безпеки у громаді, збільшення чисельності населення громади</i>	3 – безпосередній позитивний ефект на якість життя соціально вразливих груп мешканців та досягнення гендерної рівності 2 – позитивний ефект на якість життя мешканців / мешканок 1 – опосередкований позитивний ефект на якість життя мешканців / мешканок 0 – проєкт не має позитивного ефекту на якість життя мешканців / мешканок
Терміновість реалізації проєкту	На скільки нагальною є проблема, на вирішення якої спрямований проєкт, які критичні негативні наслідки матиме відсутність реалізації даного проєкту найближчим часом зокрема, з урахуванням особливостей умов воєнного стану, необхідності забезпечення стійкості громади	2 – реалізація проєкту є критично важливою для життєдіяльності громади 1 – реалізація проєкту є важливою для життєдіяльності громади 0 – мінімальні негативні наслідки, якщо проєкт буде реалізований на 2 чи 3 рік дії Плану
Готовність проєкту до втілення	Громада вже раніше почала працювати над реалізацією або підготовкою проєкту: проведено ретельне вивчення проблематики, аналіз, розроблені документи (ТЕО, ПКД тощо), є напрацювання для втілення задуму з вирішення проблеми або ідеї розвитку.	2 – наявне чітке обґрунтування вартості проєкту та джерел фінансування в розрізі років на підставі наявної ПКД / ТЕО / бюджету проєкту; зазначаються чіткі та реалістичні джерела фінансування проєкту 1 – проблематика проєкту розроблялась, але обґрунтування вартості проєкту та джерел фінансування є нечітким 0 – відсутнє обґрунтування готовності проєкту до втілення
Забезпечення проєкту після реалізації	Прораховані фінансові затрати громади на утримання або підтримку видатків після реалізації проєкту, наявність відповіді в громаді за рахунок яких коштів, ресурсів (людських, організаційних тощо), буде забезпечено стаке функціонування досягнутого	1 – обґрунтовано фінансову, інституційну, політичну сталість проєкту 0 – обґрунтування фінансової, інституційної, політичної сталості проєкту є недостатнім або відсутнє
Наскрізнi напрямки	Наскільки проєкт сприяє втіленню наскрізних напрямків: інклюзивність та безбар'єрність, інноваційність, зелена та циркулярна економіка, енергетична децентралізація та відновлювальні джерела, органічне виробництво, цифровізація, прозорість та підзвітність влади, залучення мешканців та місцева демократія	2 – передбачається втілення щонайменше двох наскрізних напрямків 1 – передбачається втілення щонайменше одного наскрізного напрямку 0 – не передбачається втілення наскрізних напрямків

Кожна ідея проєкту оцінювалась за сімома критеріями. Максимально можлива оцінка проєктної ідеї – 14 балів. Ідеї проєктів, що набрали менше 7 балів, не включались до Плану заходів.

Відповідно до протоколу засідання від 19 листопада 2024 року №3, було затверджено 34 проєкти місцевого розвитку, які узагальнені в проєкті Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року та підготовлені для проведення громадського обговорення. При формуванні переліку проєктів місцевого розвитку до Плану заходів також було взято до уваги плани заходів державних, регіональних та секторальних стратегій і планів.

Для забезпечення публічності та прозорості підготовки Плану заходів проводились консультації з заінтересованими сторонами для узгодження позицій щодо місцевих програм розвитку та проєктів місцевого розвитку, які пропонувались для включення до Плану заходів.

З метою громадського обговорення проєкт Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року розміщено на сайті сільської ради (<https://pershotravnevskia.otg.dp.gov.ua/strategiia-rozvytku>).

План заходів узгоджено з наявними і передбачуваними джерелами фінансування і можливостями для реалізації проєктів місцевого розвитку та місцевих програм розвитку.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок:

- коштів бюджету територіальної громади;
- коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ 2.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ ПЕРШОТРАВНЕВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

10. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЇ

План заходів сформований у відповідності до **стратегічного бачення** громади:

Першотравневська сільська територіальна громада – економічно самодостатня громада із значним потенціалом природних ресурсів для розвитку агропромислового сектора.

Згуртована гостинна громада з розвиненою інклюзивною системою соціальних сервісів та комфортними умовами для праці та відпочинку, територія з відновленою дорожньо-транспортною інфраструктурою та якісним питним водопостачанням у всіх населених пунктах.

Першотравневська громада – громада для кожного і кожен для громади.

Стратегічне бачення розвитку Першотравневської сільської територіальної громади буде досягатись через реалізацію двох стратегічних цілей, кожна з яких включає низку оперативних цілей та завдань (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок	
<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	1.1.1. Створити комфортні умови для надання якісних освітніх послуг
	1.1.2. Сформувати в громаді ефективну мережу надання первинної медичної допомоги відповідно до встановлених стандартів якості
	1.1.3. Забезпечити доступність послуг соціального захисту та соціальної реабілітації для інтеграції ветеранів та ветеранок, ВПО та різних вразливих груп населення в соціальне життя громади
	1.1.4. Сформувати інфраструктуру цивільного захисту населення для убезпечення мешканців від техногенних та природних загроз
1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	1.2.1. Модернізувати систему водопостачання та водовідведення для забезпечення мешканців якісною питною водою та збереження екологічного стану водних ресурсів громади
	1.2.2. Забезпечити умови для розширення доступу мешканців до послуг у сфері управління відходами
	1.2.3. Впровадити заходи для посилення енергонезалежності громади
1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	1.3.1. Відремонтувати і розвинути дорожню мережу для забезпечення безперешкодного транспортного сполучення між населеними пунктами громади
	1.3.2. Реконструювати дорожню та супутню інфраструктуру в населених пунктах громади для забезпечення безбар'єрності та комфортності пересування різних груп чоловіків і жінок
	1.3.3. Забезпечити транспортну доступність до місць надання послуг для усіх груп населення незалежно від місця проживання в громаді

Стратегічна ціль 2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища	
Оперативні цілі	Завдання
2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	2.1.1. Здійснити просторове планування для раціонального використання території та ресурсів громади
	2.1.2. Забезпечити умови для розвитку агропромислового виробництва
	2.1.3. Створити умови для започаткування підприємницької діяльності на території громади мешканцями та ВПО
2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою	2.2.1. Забезпечити інституційну спроможність органів управління громадою
	2.2.2. Створити умови для гуртування різних груп мешканців і мешканок та їх залучення до участі в управлінні громадою
	2.2.3. Створити та облаштувати осередки дозвілля та громадські простори для забезпечення якісних умов відпочинку та занять спортом у межах громади для різних груп мешканців і мешканок

План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року складається з 34 проєктів місцевого розвитку та заходів розв'язкового характеру на загальну суму 1 995,784 млн грн. У фазі розробки Плану заходів ідеї проєктів були зібрані в дві тематичні стратегічні цілі з урахуванням їх взаємного посилення і доповнення.

Впровадження Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року відбуватиметься через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть здійснюватися відповідно до Плану заходів, місцевих програм та рішень сільської ради, що будуть прийняті для досягнення стратегічних цілей.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. МУНІЦИПАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ПОСЛУГИ – ПРИСТОСОВАНІ ДЛЯ ПОТРЕБ РІЗНИХ ГРУП ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

Стратегічна ціль 1 зорієнтована на створення такого середовища, де інфраструктура та послуги будуть задовольняти різноманітні потреби як чоловіків, так і жінок, враховуючи їхні специфічні особливості та вимоги.

Досягнення стратегічної цілі 1 передбачається через реалізацію 20 проєктів місцевого розвитку на загальну суму 1 966,054 млн грн (таблиця 2.2.).

Таблиця 2.2. Перелік проєктів, включених до Плану заходів за Стратегічною ціллю 1 «Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок»

Оперативна ціль	Назва проєкту	Період реалізації	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн
1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити	Проєкт 1. Модернізація захисних споруд закладів освіти Першотравневської сільської ради	2025	35700
	Проєкт 2. Побудова (придбання) модульного фельдшерського пункту у селі Криничувате	2025-2027	10500

Оперативна ціль	Назва проєкту	Період реалізації	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн
та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	Проєкт 3. Оновлення матеріально-технічної бази закладів КНП «ЦПМСД» Першотравневської сільської ради	2025-2027	3150
	Проєкт 4. Ремонт даху у Першотравневській амбулаторії	2025-2026	5000
	Проєкт 5. Без перешкод (безбар'єрні адмінбудівлі)	2025-2027	914
	Проєкт 6. Кризова кімната (допомога та підтримка особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі)	2025-2027	100
	Проєкт 7. Будівництво «Центру Безпеки»	2025-2027	15000
	Проєкт 8. Третє око (відеонагляд)	2026	800
1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	Проєкт 9. Заміна системи водопостачання по вул. Шкільна с. Новоіванівка	2025	150
	Проєкт 10. Реконструкція водопровідної мережі по вул. Калинова в с. Веселе Нікопольського району Дніпропетровської області	2025	1600
	Проєкт 11. Очисні споруди каналізації с. Мозолевське Нікопольського району (Нове будівництво. Коригування)	2025-2027	9500
	Проєкт 12. Реконструкція системи водопостачання по вул. Соборна в с. Південне Нікопольського району Дніпропетровської області	2025	2000
	Проєкт 13. Чиста громада (Придбання спецтехніки для місцевої комунальної служби)	2025-2027	9000
	Проєкт 14. Організація роздільного збору ТПВ, розроблення схем	2027	1000
	Проєкт 15. Будівництво сонячної електростанції в с. Західне та с. Воля	2026-2027	33000
1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	Проєкт 16. Ремонт автомобільної дороги загального користування обласного значення 0040906 Високе-Новоіванівка-Чкалове протяжністю 18,6 км	2026-2027	400000
	Проєкт 17. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-32 Божедарівка-Малософіївка-Нікополь (окремими ділянками) протяжністю 40,3 км	2026-2027	850000
	Проєкт 18. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-35 / Т-04-32 /- Новоіванівка-Марганець-Вищетарасівка (окремими ділянками) протяжністю 25,7 км	2026-2027	550000
	Проєкт 19. Реконструкція дорожнього покриття доріг комунальної власності в населених пунктах Першотравневської сільської територіальної громади Нікопольського району Дніпропетровської області	2025-2027	35000
	Проєкт 20. Соціальний автобус	2025-2027	3640
Всього за стратегічною ціллю 1			1966054

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗГУРТОВАНА АГРАРНА ГРОМАДА СПРИЯЄ РОЗБУДОВІ БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩА

Стратегічна ціль 2 зорієнтована на створення сприятливих умов для розвитку бізнесу в аграрному та інших секторах, а також підвищення соціально-економічного розвитку території громади.

Досягнення стратегічної цілі 2 передбачається через реалізацію 14 проєктів місцевого розвитку на загальну суму 29,730 млн грн (таблиця 2.3.).

Таблиця 2.3. Перелік проєктів, включених до Плану заходів за Стратегічною ціллю 2 «Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища»

Оперативна ціль	Назва проєкту	Період реалізації	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн
2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	Проєкт 21. Розроблення схеми планування території громади	2026-2027	10200
	Проєкт 22. Нормативно-грошова оцінка земель громади	2025	500
	Проєкт 23. Інвестиційний паспорт громади та його популяризація	2025 – 2027	160
	Проєкт 24. Сільський зелений туризм та комерційне рибальство	2025-2027	600
	Проєкт 25. Програма підтримки і розвитку місцевого бізнесу та підприємництва через започаткування і ведення власної справи	2025-2027	500
	Проєкт 26. Консультаційний центр підтримки місцевого бізнесу та підприємництва на базі місцевого ЦНАП	2025-2027	1000
2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою	Проєкт 27. Робоча станція для оформлення та видачі паспортних документів	2025-2027	900
	Проєкт 28. Устаткування для надання послуг сервісного центру МВС	2025-2027	800
	Проєкт 29. Незламні духом (психоемоційна підтримка населення)	2025-2027	150
	Проєкт 30. Створення Інтернет-простору	2025-2027	1500
	Проєкт 31. Зелена школа	2026	450
	Проєкт 32. Зелені простори для громади (с. Воля). РЕКОНСТРУКЦІЯ ПАРКУ БОЙОВОЇ СЛАВИ (с. Воля)	2025-2026	5000
	Проєкт 33. Спортивне село (створення мініспорткомплексу в с. Мозолевське)	2025-2026	7850
	Проєкт 34. Будівництво дитячого спортивно-ігрового майданчика «Розвиток дітей – наше майбутнє» в с. Таврійське	2025	120
Всього за стратегічною ціллю 2			29730

Розділ 3.

3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ

11. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ

Впровадження Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року передбачає реалізацію 34 проєктів загальною потребою фінансового ресурсу в обсязі 1 995,784 млн грн (табл.3.1).

Таблиця 3.1. Обсяг планових видатків на реалізацію проєктів місцевого розвитку Плану заходів

Рік	Бюджет громади	Державний бюджет	Інші джерела	Всього
2025	67 504		12 670	80 174
2026	31 180	905 000	19 335	955 515
2027	34 580	900 000	25 515	960 095
Всього:	133 264	1 805 000	57 520	1 995 784

Першотравневська сільська територіальна громада належить до громад, наближених до лінії фронту. Це стало причиною, з одного боку, втрати частини місцевих мешканців, які мігрували в безпечніші громади/регіони, а з другого, – громада прийняла значну кількість внутрішньо переміщених осіб, які шукали прихистку через збройну агресію рф проти України. Водночас мешканці віддалених населених пунктів громади відчувають деякі обмеження, пов'язані з транспортною доступністю через незадовільний стан доріг на території громади. Відтак планування потреби фінансового ресурсу місцевого бюджету на 2025-2027 роки для впровадження Плану заходів з бюджету територіальної громади є нерівномірним. Обсяг потреби фінансового ресурсу для реалізації проєктів та заходів за стратегічною ціллю 1 становить 98,5% загального обсягу потреби фінансового ресурсу для реалізації усіх проєктів та заходів Плану заходів. Це обумовлено включенням до Плану заходів великих інфраструктурних проєктів (5 найбільш дороговартісних проєктів), пов'язаних з відновленням та розвитком мережі доріг на території громади (що є найболючішою проблемою Першотравневської СТГ) та облаштуванням укриттів в закладах освіти сільської ради, і які скеровані на досягнення стратегічної цілі 1.

Загалом Першотравневська сільська рада потребує суттєвого фінансового ресурсу для вирішення проблем та подальшого сталого соціально-економічного розвитку. Відтак громада зорієнтована на максимальне залучення зовнішнього фінансового ресурсу з різних джерел. Частка місцевого бюджету громади в загальній структурі джерел фінансування становить лише 6,8%. Проте це обумовлено значним обсягом фінансового ресурсу на ремонт доріг, який сільська рада очікує залучити з державного бюджету у 2026-2027 роках.

Розподіл ресурсу за джерелами фінансування здійснено наступним чином (рис. 3.1).

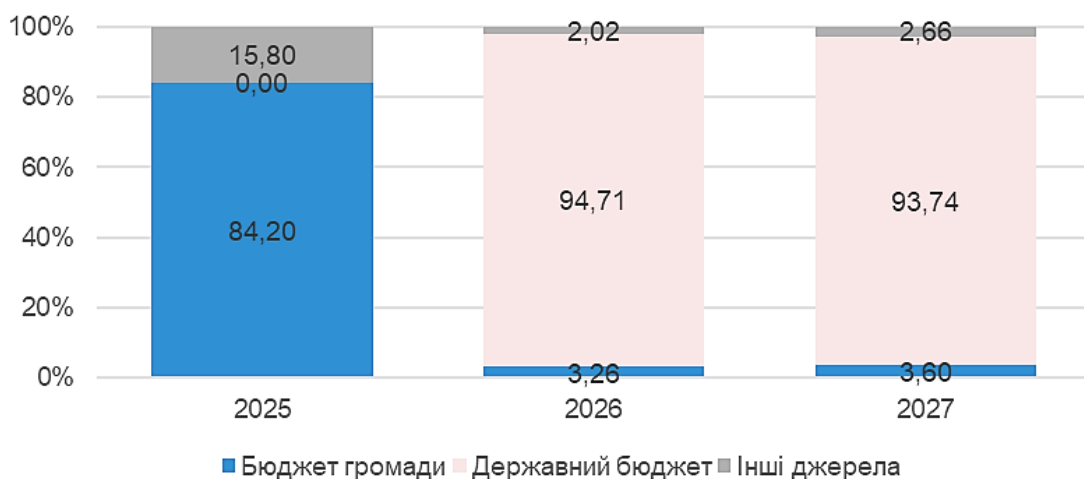

Рисунок 3.1. Структура джерел фінансування Плану заходів, %

Відтак у розрізі стратегічних та оперативних цілей основну частину фінансового ресурсу громада планує спрямувати саме на досягнення цілі 1.3. «Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади» (рис. 3.2). За кількістю в розрізі оперативних цілей проекти розподілені відносно рівномірно.

Рисунок 3.2. Розподіл проектів за оперативними цілями

Потреба у фінансовому ресурсі для реалізації Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року в розрізі проектів місцевого розвитку наведено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. Потреба у фінансовому ресурсі для реалізації Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року, тис. грн

№	Назва програми місцевого розвитку/ Назва проєкту місцевого розвитку	Орієнтовна потреба на період реалізації плану заходів на 2025-2027 роки												
		Всього	в тому числі за джерелами фінансування:											
			кошти бюджету територіальної громади					кошти державного бюджету					інші джерела	
			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками		
2025	2026	2027		2025	2026	2027		2025	2026	2027				
Стратегічна ціль 1. Муніципальна інфраструктура та послуги – пристосовані для потреб різних груп чоловіків і жінок														
Оперативна ціль 1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади														
1	Проєкт 1. Модернізація захисних споруд закладів освіти Першотравневської сільської ради	35700	32700	32700							3000	3000		
2	Проєкт 2. Побудова (придбання) модульного фельдшерського пункту у селі Криничувате	10500	7500	4000	2000	1500					3000	3000		
3	Проєкт 3. Оновлення матеріально-технічної бази закладів КНП «ЦПМСД» Першотравневської сільської ради	3150	1900	330	670	900					1250	320	465	465
4	Проєкт 4. Ремонт даху у Першотравневській амбулаторії	5000	2000	1500	500						3000	3000		
5	Проєкт 5. Без перешкод (безбар'єрні адмінбудівлі)	914	914	854	30	30								
6	Проєкт 6. Кризова кімната (допомога та підтримка особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі)	100	50			50					50	30	20	
7	Проєкт 7. Будівництво «Центру Безпеки»	15000	500	500			5000		5 000		9500			9 500
8	Проєкт 8. Третє око (відеонагляд)	800	300		300						500		500	
	За оперативною ціллю 1.1	71164	45864	39884	3500	2480	5000	0	5000	0	20300	9350	985	9965
Оперативна ціль 1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні														
9	Проєкт 9. Заміна системи водопостачання по вул. Шкільна с. Новоіванівка	150	100	100							50	50		
10	Проєкт 10. Реконструкція водопровідної мережі по вул. Калинова в с. Веселе	1600	1600	1600										

№	Назва програми місцевого розвитку/ Назва проекту місцевого розвитку	всього	Орієнтовна потреба на період реалізації плану заходів на 2025-2027 роки											
			в тому числі за джерелами фінансування:											
			кошти бюджету територіальної громади			кошти державного бюджету			інші джерела					
			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками		
2025	2026	2027		2025	2026	2027		2025	2026	2027				
	Нікопольського району Дніпропетровської області													
11	Проект 11. Очисні споруди каналізації с. Мозолевське Нікопольського району (Нове будівництво. Коригування)	9500	9500	8 500	500	500								
12	Проект 12. Реконструкція системи водопостачання по вул. Соборна в с. Південне Нікопольського району Дніпропетровської області	2000	2000	2000										
13	Проект 13. Чиста громада (Придбання спецтехніки для місцевої комунальної служби)	9000	9000	3000	3000	3000								
14	Проект 14. Організація роздільного збору ТПВ, розроблення схем	1000	1000			1000								
15	Проект 15. Будівництво сонячної електростанції в с. Західне та с. Воля	33000	3000		1500	1500					30000		15000	15000
	За оперативною ціллю 1.2	56250	26200	15200	5000	6000					30050	50	15000	15000
Оперативна ціль 1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади														
16	Проект 16. Ремонт автомобільної дороги загального користування обласного значення О040906 Високе-Новоіванівка-Чкалове протяжністю 18,6 км	400000					400000		200000	200000				
17	Проект 17. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-32 Божедарівка-Малософіївка-Нікополь (окремими ділянками) протяжністю 40,3 км	850000					850000		425000	425000				
18	Проект 18. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-	550000					550000		275000	275000				

№	Назва програми місцевого розвитку/ Назва проекту місцевого розвитку	Орієнтовна потреба на період реалізації плану заходів на 2025-2027 роки												
		всього	в тому числі за джерелами фінансування:											
			кошти бюджету територіальної громади					кошти державного бюджету				інші джерела		
			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками		
2025	2026	2027		2025	2026	2027		2025	2026	2027				
	35 /Т-04-32/- Новоіванівка-Марганець-Вищетарасівка (окремими ділянками) протяжністю 25,7 км													
19	Проект 19. Реконструкція дорожнього покриття доріг комунальної власності в населених пунктах Першотравневської сільської територіальної громади Нікопольського району Дніпропетровської області	35000	35000	5000	15000	15000								
20	Проект 20. Соціальний автобус	3640	3640	3470	80	90								
	За оперативною ціллю 1.3	1838640	38640	8470	15080	15090	1800000		900000	900000				
	За стратегічною ціллю 1	1966054	110704	63554	23580	23570	1805000		905000	900000	50350	9400	15985	24965
Стратегічна ціль 2. Згуртована аграрна громада сприяє розбудові бізнес середовища														
Оперативна ціль 2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП														
21	Проект 21. Розроблення схеми планування території громади	10200	10200		3400	6800								
22	Проект 22. Нормативно-грошова оцінка земель громади	500	500	500										
23	Проект 23. Інвестиційний паспорт громади та його популяризація	160	160	50	100	10								
24	Проект 25. Проект 24. Сільський зелений туризм та комерційне рибальство	600	300	100	100	100					300	100	100	100
25	Програма підтримки і розвитку місцевого бізнесу та підприємництва через започаткування і ведення власної справи	500	500	100	200	200								
26	Проект 26. Консультаційний центр підтримки місцевого бізнесу та підприємництва на базі місцевого ЦНАП	1000	600	50	200	350					400		100	300
	За оперативною ціллю 2.1	12960	12260	800	4000	7460					700	100	200	400

№	Назва програми місцевого розвитку/ Назва проекту місцевого розвитку	Орієнтовна потреба на період реалізації плану заходів на 2025-2027 роки													
		Всього	в тому числі за джерелами фінансування:												
			кошти бюджету територіальної громади					кошти державного бюджету			інші джерела				
			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками			разом	в тому числі за роками			
2025	2026	2027		2025	2026	2027		2025	2026	2027					
Оперативна ціль 2.2. Першотравневська СТГ є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою															
27	Проєкт 27. Робоча станція для оформлення та видачі паспортних документів	900	900	800	50	50									
28	Проєкт 28. Устаткування для надання послуг сервісного центру МВС	800	800		700	100									
29	Проєкт 29. Незламні духом (психоемоційна підтримка населення)	150									150	50	50	50	
30	Проєкт 30. Створення Інтернет-простору	1500	1200	400	400	400					300	100	100	100	
31	Проєкт 31. Зелена школа	450	450		450										
32	Проєкт 32. Зелені простори для громади (с. Воля). РЕКОНСТРУКЦІЯ ПАРКУ БОЙОВОЇ СЛАВИ (с. Воля)	5000	3000			3000					2000	1000	1000		
33	Проєкт 33. Спортивне село (створення мініспорткомплексу в с. Мозолевське)	7850	3850	1850	2000						4000	2000	2000		
34	Проєкт 34.Будівництво дитячого спортивно-ігрового майданчика «Розвиток дітей – наше майбутнє» в с. Таврійське	120	100	100							20	20			
За оперативною ціллю 2.2		16770	10300	3150	3600	3550					6470	3170	3150	150	
За стратегічною ціллю 2		29730	22560	3950	7600	11010					7170	3270	3350	550	
по плану заходів загалом		1995784	133264	67504	31180	34580	1805000			905000	900000	57520	12670	19335	25515

Розділ 4.

4. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ ЗАХОДІВ

12. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ ЗАХОДІВ

Для відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до визначених у Стратегії стратегічних, оперативних цілей та завдань, проводиться моніторинг реалізації Стратегії та Плану заходів. Моніторинг є сукупністю заходів із обліку, збору, аналізу та узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії та Плану заходів.

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (корегування, актуалізації) Стратегії та Плану заходів.

Моніторинг виконання Плану заходів здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених показників (індикаторів) результативності впровадження кожного проекту місцевого розвитку.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Плану заходів подана у таблиці 4.1.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 13 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група з управління реалізацією Стратегії та моніторингу (детальніше див. розділ 8 «Моніторинг та оцінювання реалізації Стратегії та Плану заходів» Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року), узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ загально-організаційного забезпечення Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради. Голова Робочої групи в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії ради. Також звіти оприлюднюються на офіційному веб-сайті сільської ради.

Оцінювання результатів реалізації Плану заходів проводиться після завершення строку його реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації про досягнення очікуваних результатів, їх впливу на соціально-економічний розвиток територіальної громади та інформації про зміни, які відбулися. Результати оцінювання є підставою для прийняття управлінських рішень та необхідних коригувань у майбутньому.

Звіти про оцінювання результатів реалізації Плану заходів готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ загально-організаційного забезпечення Виконавчого комітету Першотравневської сільської ради. Голова Робочої групи в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Плану заходів представляє їх на розгляд сесії сільської ради. Також звіти про оцінювання результатів реалізації Плану заходів оприлюднюються на офіційному веб-сайті сільської ради та/або у місцевих засобах масової інформації.

Таблиця 4.1. Перелік проєктів місцевого розвитку Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Першотравневської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Оперативна ціль	Завдання	Назва проєкту розвитку	Період реалізації проєкту	Відповідальні виконавці	Індикатори (показники) результату / продукту
1.1. Муніципальні послуги та інфраструктура соціальної сфери громади спроможні задовольняти запити та потреби різних груп мешканців і мешканок громади	1.1.1. Створити комфортні умови для надання якісних освітніх послуг	Проєкт 1. Модернізація захисних споруд закладів освіти Першотравневської сільської ради	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість закладів освіти, в яких модернізовано укриття – 4 од. Місткість укриттів – 600 осіб.
	1.1.2. Сформувані в громаді ефективну мережу надання первинної медичної допомоги відповідно до встановлених стандартів якості	Проєкт 2. Побудова (придбання) модульного фельдшерського пункту у селі Криничувате	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість осіб, охоплених послугами ФП – 400 осіб. Кількість населених пунктів, які обслуговує ФП – 3 населені пункти. Частка пацієнтів, які задоволені послугами ФП – 80%.
		Проєкт 3. Оновлення матеріально-технічної бази закладів КНП «ЦПМСД» Першотравневської сільської ради	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість закупленого медичного обладнання - 22 од. Кількість закупленої комп'ютерної техніки - 31 од. Частка пацієнтів, задоволених медичними послугами, які надають заклади первинного рівня громади – 80%.
		Проєкт 4. Ремонт даху у Першотравневській амбулаторії	2025-2026	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Наявність відремонтованого даху, +/- Площа відремонтованого даху – 556 м².
	1.1.3. Забезпечити доступність послуг соціального захисту та соціальної реабілітації для інтеграції ветеранів та ветеранок, ВПО та різних вразливих груп населення в соціальне життя громади	Проєкт 5. Без перешкод (безбар'єрність адмінбудівель)	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість адмінбудівель, які відповідають умовам безбар'єрності – 4 од. Кількість адмінбудівель, які доведені до стандартів безбар'єрності, – 2 од. Кількість осіб з маломобільних груп населення, які отримали змогу безперешкодно відвідувати адмінбудівлі, – щонайменше 500 осіб.
		Проєкт 6. Кризова кімната (допомога та підтримка особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі)	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість фахівців у сфері права, психології та соціальної роботи, які пройшли спеціальну підготовку з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, – 2 особи. Кількість каналів поширення інформації про надання соціальних послуг в денному центрі – щонайменше 3 канали. Кількість сертифікованих фахівців для роботи з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах – 3 особи.
	1.1.4. Сформувані інфраструктуру цивільного захисту населення для	Проєкт 7. Будівництво «Центру Безпеки»	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість мешканців громади охоплених послугами Центру безпеки – щонайменше 5000 осіб. Кількість придбаної спецтехніки – 1 од.

Оперативна ціль	Завдання	Назва проєкту розвитку	Період реалізації проєкту	Відповідальні виконавці	Індикатори (показники) результату / продукту
	убезпечення мешканців від техногенних та природних загроз	Проєкт 8. Третє око (відеонагляд)	2026	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість правопорушень в с. Мозолевське за рік – не більше 40 випадків. Кількість встановлених відеокамер в с. Мозолевське – 8 од.
1.2. Житлово-комунальна інфраструктура є розвиненою та екологічно стійкою, а сервіси – якісні	1.2.1. Модернізувати систему водопостачання та водовідведення для забезпечення мешканців якісною питною водою та збереження екологічного стану водних ресурсів громади	Проєкт 9. Заміна системи водопостачання по вул. Шкільна с. Новоіванівка	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність модернізованої водопровідної мережі – 0,7 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено якісне водопостачання, – щонайменше 100 осіб.
		Проєкт 10. Реконструкція водопровідної мережі по вул. Калинова в с. Веселе Нікопольського району Дніпропетровської області	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність модернізованої водопровідної мережі – 0,7 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено якісне водопостачання, – щонайменше 100 осіб.
		Проєкт 11. Очисні споруди каналізації с. Мозолевське Нікопольського району (Нове будівництво. Коригування)	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Обсяг скиду неочищених стічних вод – 0 м ³ . Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено надання послуг водовідведення, – щонайменше 860 осіб.
		Проєкт 12. Реконструкція системи водопостачання по вул. Соборна в с. Південне Нікопольського району Дніпропетровської області	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність модернізованої водопровідної мережі – 1 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено якісне водопостачання, – щонайменше 300 осіб.
	1.2.2. Забезпечити умови для розширення доступу мешканців до послуг у сфері управління відходами	Проєкт 13. Чиста громада (Придбання спецтехніки для місцевої комунальної служби)	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість придбаної техніки – 4 од. Кількість населених пунктів громади, в яких надаються послуги з благоустрою, – 45 н. п. Площа земель комунальної власності за межами населених пунктів, на якій здійснюється благоустрій, – 10 000 га
		Проєкт 14. Організація роздільного збору ТПВ, розроблення схем	2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість придбаних контейнерів для роздільного сортування сміття - 70 шт. Кількість населених пунктів, в яких впроваджено практику роздільного сортування відходів – 5 н. п.
	1.2.3. Впровадити заходи для посилення енергонезалежності громади	Проєкт 15. Будівництво сонячної електростанції в с. Західне та с. Воля	2026-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Площа, на якій встановлено сонячні панелі, – 39 га. Створені нові робочі місця – щонайменше 3 робочі місця.
1.3. Дорожньо-транспортна інфраструктура забезпечує мобільність мешканців усіх населених пунктів громади	1.3.1. Відремонтувати і розвинути дорожню мережу для забезпечення безперешкодного транспортного	Проєкт 16. Ремонт автомобільної дороги загального користування обласного значення О040906 Високе-Новоіванівка-Чкалове протяжністю 18,6 км	2026-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність відремонтованої дороги – 18,6 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено безперешкодне транспортне сполучення між населеними пунктами громади – щонайменше 3000 осіб.

Оперативна ціль	Завдання	Назва проєкту розвитку	Період реалізації проєкту	Відповідальні виконавці	Індикатори (показники) результату / продукту
	сполучення між населеними пунктами громади	Проект 17. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-32 Божедарівка-Малософіївка-Нікополь (окремими ділянками) протяжністю 40,3 км	2026-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність відремонтованої дороги – 40,3 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено безперешкодного транспортне сполучення між населеними пунктами громади, – щонайменше 8000 осіб.
		Проект 18. Ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Т-04-35 /Т-04-32/- Новоіванівка-Марганець-Вищетарасівка (окремими ділянками) протяжністю 25,7 км	2026-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність відремонтованої дороги – 25,7 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено безперешкодне транспортне сполучення між населеними пунктами громади, – щонайменше 5000 осіб.
	1.3.2. Реконструювати дорожню та супутню інфраструктуру в населених пунктах громади для забезпечення безбар'єрності та комфортності пересування різних груп чоловіків і жінок	Проект 19. Реконструкція дорожнього покриття доріг комунальної власності в населених пунктах Першотравневської сільської територіальної громади Нікопольського району Дніпропетровської області	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Протяжність відремонтованої дороги – 5,4 км. Кількість мешканців та ВПО, для яких забезпечено безперешкодне транспортне сполучення між населеними пунктами громади, – щонайменше 6400 осіб.
	1.3.3. Забезпечити транспортну доступність до місць надання послуг для усіх груп населення незалежно від місця проживання в громаді	Проект 20. Соціальний автобус	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість придбаних автобусів – 1 од. Кількість перевезених осіб у рік – щонайменше 2880 осіб.
2.1. Територія громади є інвестиційно привабливою для великого бізнесу та МСП	2.1.1. Здійснити просторове планування для раціонального використання території та ресурсів громади	Проект 21. Розроблення схеми планування території громади	2026-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Наявність схеми планування території громади, +/-. Частка площі громади, покрита схемою планування території, – 100%.
		Проект 22. Нормативно-грошова оцінка земель громади	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Затверджені текстові та графічні матеріали нормативної грошової оцінки земель Першотравневської СТГ, +/-. Частка площі громади, щодо якої здійснено нормативно-грошову оцінку, – 100%.
	2.1.2. Забезпечити умови для розвитку агропромислового виробництва 2.1.3. Створити умови для започаткування	Проект 23. Інвестиційний паспорт громади та його популяризація	2025 – 2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Наявність інвестиційного паспорта громади, +/-. Кількість публічних презентацій інвестиційного потенціалу громади – щонайменше 3 заходи. Кількість залучених інвесторів у громаду – щонайменше 1 інвестор.

Оперативна ціль	Завдання	Назва проєкту розвитку	Період реалізації проєкту	Відповідальні виконавці	Індикатори (показники) результату / продукту
	підприємницької діяльності на території громади мешканцями та ВПО	Проєкт 24. Сільський зелений туризм та комерційне рибальство	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість локацій, облаштованих для проведення активного дозвілля, – щонайменше 15. Кількість створених малих підприємств/ФОПів – щонайменше 4 од.
		Проєкт 25. Програма підтримки і розвитку місцевого бізнесу та підприємництва через започаткування і ведення власної справи	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість проведених заходів – щонайменше 10 заходів. Кількість учасників/-ць інформаційно-навчальних заходів за рік – щонайменше 100 осіб. Кількість залучених грантів для розвитку власної справи – 3 од.
		Проєкт 26. Консультаційний центр підтримки місцевого бізнесу та підприємництва на базі місцевого ЦНАП	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість наданих консультацій підприємцям щокварталу – щонайменше 30 од. Кількість тематичних навчальних заходів щокварталу – щонайменше 3 од. Кількість сформованих та поданих заявок на отримання грантів з боку місцевого бізнесу щокварталу – щонайменше 5 од. Обсяг залучених коштів в розвиток місцевого бізнесу (з другого року функціонування Центру) – щонайменше 500 тис. грн.
2.2. Першотравневська СТП є активною згуртованою громадою з соціально відповідальною владою	2.2.1. Забезпечити інституційну спроможність органів управління громадою	Проєкт 27. Робоча станція для оформлення та видачі паспортних документів	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість нових послуг в ЦНАПі – 5 од. Кількість мешканців та ВПО, потреба яких буде задоволена новими послугами, – щонайменше 5 тис. осіб.
		Проєкт 28. Устаткування для надання послуг сервісного центру МВС	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість нових послуг в ЦНАПі – 9 од. Кількість мешканців та ВПО, потреба яких буде задоволена новими послугами, – щонайменше 10 тис. осіб.
		Проєкт 29. Незламні духом (психоемоційна підтримка населення)	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість заходів/тренінгів – щонайменше 48 од. Кількість мешканців та ВПО, які відвідали заходи, – щонайменше 350 осіб.
	2.2.2. Створити умови для гуртування різних груп мешканців і мешканок та їх залучення до участі в управлінні громадою	Проєкт 30. Створення Інтернет-простору	2025-2027	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість населених пунктів, в яких створено Інтернет-простори – 9 н. п. Частка населення, яке відвідує Інтернет-простори, – 70% населення у відповідному населеному пункті.
		Проєкт 31. Зелена школа	2026	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість залучених учнів – 100 осіб. Кількість створених зелених зон – 3 од. Кількість нових садів, клумб або зелених насаджень – щонайменше 3 клумби, 150 саджанців фруктових дерев.

Оперативна ціль	Завдання	Назва проєкту розвитку	Період реалізації проєкту	Відповідальні виконавці	Індикатори (показники) результату / продукту
	2.2.3. Створити та облаштувати осередки дозвілля та громадські простори для забезпечення якісних умов відпочинку та занять спортом у межах громади для різних груп мешканців і мешканок	Проєкт 32. Зелені простори для громади (с. Воля). РЕКОНСТРУКЦІЯ ПАРКУ БОЙОВОЇ СЛАВИ (с. Воля)	2025-2026	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Відремонтована площа – 2100 м². Кількість встановлених туалетних кабін – 2 од. Кількість висаджених хвойних дерев – 300 шт. Кількість відвідувачів парку в рік – щонайменше 1000 осіб.
		Проєкт 33. Спортивне село (створення мініспорткомплексу в с. Мозолевське)	2025-2026	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Кількість відвідувачів за рік – 3500 осіб. Кількість об'єктів спортивної інфраструктури – 5 об'єктів (футбольне поле, тенісний корт, волейбольне поле, спортивний майданчик з вуличними тренажерами, бігова доріжка навколо спортивного комплексу).
		Проєкт 34. Будівництво дитячого спортивно-ігрового майданчика «Розвиток дітей – наше майбутнє» в с. Таврійське	2025	Виконавчий комітет Першотравневської сільської ради	Частка дітей населеного пункту, які отримують доступ до проведення активного дозвілля, - 100%.